แถลงการณ์
พรรคคอมมิวนิสต์

คาร์ล มาร์กซ, เฟรเดอริค เองเกลส์

ฉบับภาษาไทย 2010 สำนักพิมพ์ **"ไฟลามทุ่ง"**

ชนกรรมาชีพทั่วโลกจงสามัคคีกัน!

สำนักพิมพ์ "ไฟลามทุ่ง"
1 พฤษภาคม 2510

แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์

คาร์ล มาร์กซ, เฟรเดอริค เองเกลส์

เขียนระหว่าง

ธันวาคม 1847 ถึงมกราคม 1848

ต้นฉบับเป็นภาษาเยอรมัน

พิมพ์ครั้งแรก ณ กรุงลอนดอน

กุมภาพันธ์ 1848

ฉบับภาษาไทย

จัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้

“แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” ฉบับพิมพ์โดย

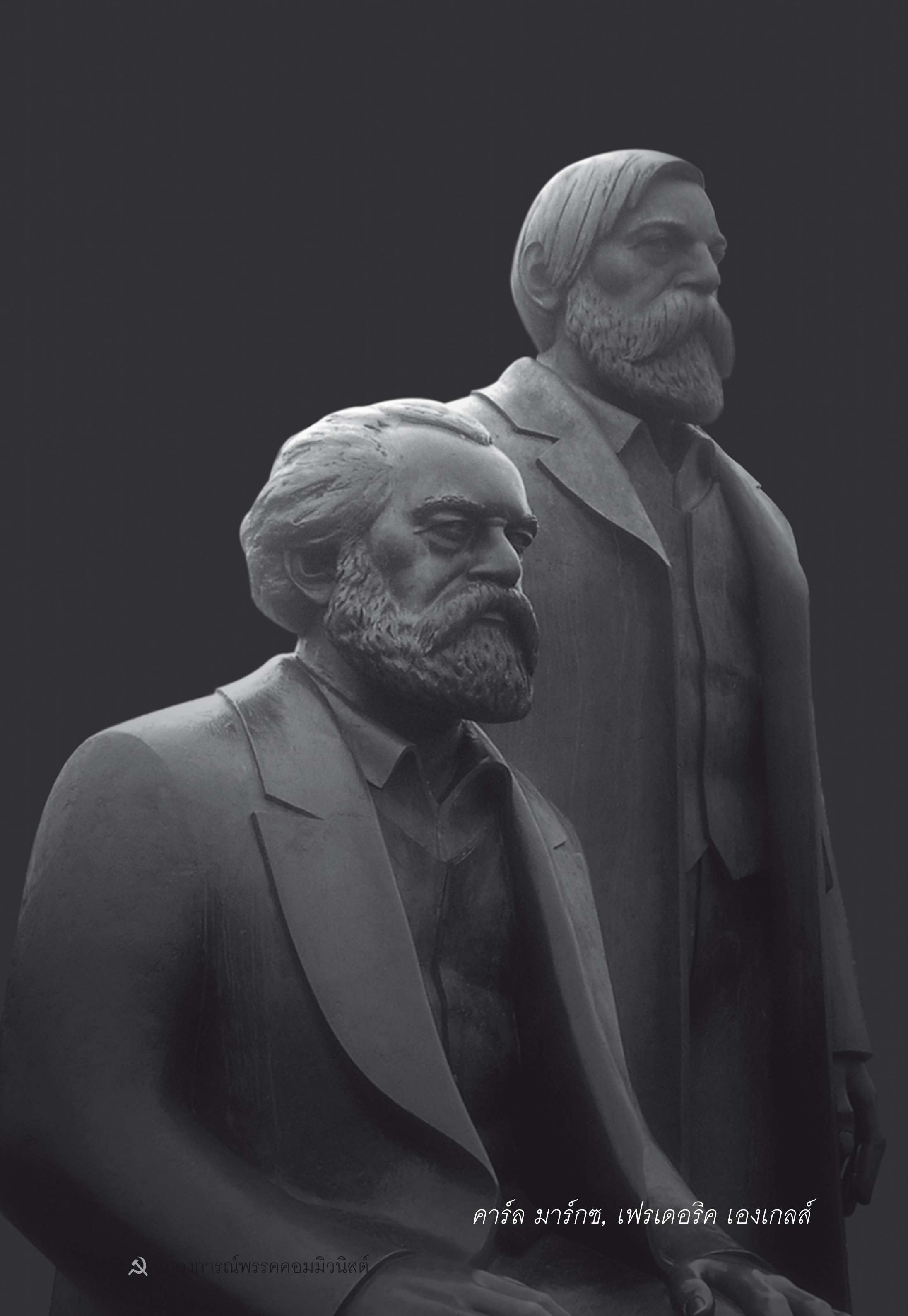
“สำนักพิมพ์ภาษาต่างประเทศ” ปักกิ่ง

แต่ปรับปรุงการเรียงลำดับของเชิงอรรถใหม่

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์ “ไฟลามทุ่ง”

สารบัญ

คาร์ล มาร์กซ, เฟรเดอริค เองเกลส์

แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์[1]

[1] *““แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” เป็นเอกสารลักษณะหลักนโยบายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของลัทธิคอมมิวนิสต์วิทยาศาสตร์. หนังสือเล่มนี้มีหน้ากระดาษไม่มาก แต่คุณค่าเท่ากับหนังสือเล่มใหญ่หลายเล่ม: วิญญาณของหนังสือเล่มนี้ตราบเท่าทุกวันนี้ยังคงให้กำลังใจและผลักดันชนชั้นกรรมาชีพทั้งมวลที่มีการจัดตั้งและที่กำลังดำเนินการต่อสู้อยู่ในโลกอารยะ.”* (เลนิน) หนังสือเล่มนี้เป็นหลักนโยบายที่มาร์กซและเองเกลส์ร่างให้แก่สันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์เมื่อเดือนธันวาคม 1847 ถึงเดือนมกราคม 1848. พิมพ์เป็นเล่มครั้งแรกในลอนดอนรวม 23 หน้าเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 1848. ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม 1848 “แถลงการณ์ฯ” นี้ได้ลงพิมพ์ติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ “ดอยเชอ ลอนดอนเนร์ ไซทุง” (“หนังสือพิมพ์ เยอรมันลอนดอน”) อันเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของฝ่ายประชาธิปไตยของผู้ลี้ภัยเยอรมัน. ปี 1848 ได้พิมพ์ “แถลงการณ์ฯ” ฉบับภาษาเยอรมันขึ้นใหม่ในลอนดอน เป็นเล่มรวม 30 หน้า. ฉบับนี้ได้เป็นพื้นฐานของฉบับต่อๆ มา ซึ่งได้รับการเห็นชอบจากมาร์กซและเองเกลส์. ในปี 1848 “แถลงการณ์ฯ” ได้แปลเป็นภาษายุโรปหลายภาษา (ภาษาฝรั่งเศส โปแลนด์ อิตาลี เดนมาร์ค เฟลมิช และสวีเดน). ฉบับต่างๆ ที่ออกเมื่อปี 1848 มิได้ระบุชื่อผู้เขียน. ในปี 1850 นิตยสาร “เดอะ เร็ด รีปับลิกัน” (“ชาวพรรครีปับลิกันแดง”) อันเป็นนิตยสารที่เป็นองค์กรของพรรคชาร์ติสต์ของอังกฤษได้ลงพิมพ์ “แถลงการณ์ฯ” ฉบับแปลภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรก ยอร์ช อาร์นี บรรณาธิการของนิตรสารฉบับนี้ได้ระบุชื่อผู้เขียนเป็นครั้งแรกในคำนำ.

คำนำฉบับ
ภาษาเยอรมันปี 1872[2]

ในการประชุมสมัชชา ผู้แทน ณ กรุงลอนดอนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 1847 สันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์ -- องค์การจัดตั้งสากลของกรรมกร ซึ่งเป็นธรรมดาอยู่เองที่ตามเงื่อนไขในเวลานั้นจะเป็นได้ก็ แต่สมาคมลับ -- ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าทั้งสองร่างหลักนโยบายของพรรคที่ละเอียดครบถ้วนทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติเพื่อประกาศออกไป. ดังนั้นจึงได้เกิด "แถลงการณ์ฯ" นี้ขึ้น ต้นฉบับของ "แถลงการณ์ฯ" ได้ส่งไปพิมพ์ที่ลอนดอนก่อนหน้าการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ไม่กี่สัปดาห์. "แถลงการณ์ฯ" จัดพิมพ์ ครั้งแรกสุดเป็นภาษาเยอรมัน ต่อมาก็ได้พิมพ์ เป็นภาษาเยอรมันอีกอย่างน้อย 12 ครั้ง ในเยอรมนี อังกฤษ และอเมริกา. ฉบับแปลภาษาอังกฤษฉบับแรกลงพิมพ์ในนิตยสาร "เดอะ เร็ด รีปับลิกัน" [3] ที่ลอนดอนในปี 1850 แปลโดยนางสาวเฮเลน แมคฟาร์เลน ต่อมาในปี 1871 ได้จัดพิมพ์ฉบับแปลภาษาอังกฤษที่ต่างกันอย่างน้อย 3 ฉบับในอเมริกา. ฉบับแปลภาษาฝรั่งเศสได้พิมพ์จำหน่าย

---

[2] ปี 1872 ได้จัดพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ภาษาเยอรมันฉบับใหม่โดยการริเริ่มของ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "เดร์ฟอล์คสสตาต" ("ประชารัฐ"). มาร์กซและเองเกลส์ได้ร่วมกันเขียนคำนำให้แก่ฉบับที่พิมพ์ครั้งนี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขตัวแถลงการณ์บางประการ. ภาษาเยอรมันฉบับพิมพ์ปี 1872 และฉบับพิมพ์ปี 1883 และ 1890 ในต่อมานั้น ล้วนเปลี่ยนชื่อหนังสือเป็น "แถลงการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์".

[3] เดอะ เร็ด รีปับลิกัน" ("ชาวพรรครีปับลิกันแดง") เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของพวกชาร์ติสต์ จัดพิมพ์โดยยอร์ชฮาร์นี ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายน 1850. นิตยสารนี้ได้เคยลงพิมพ์ "แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์" ฉบับแปลภาษาอังกฤษฉบับแรกโดยให้หัวเรื่องว่า "แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์เยอรมัน" เมื่อเดือนพฤศจิกายน 1850 (ฉบับที่ 21-24). หน้า 1

ในปารีสเป็นครั้งแรกก่อนการลุกขึ้นสู้เดือนมิถุนายน 1848 ไม่นานนัก และเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ได้ลงพิมพ์ในนิตยสาร เลอ โซเซียลิสต์” [4] ที่นิวยอร์ค; เวลานี้มีผู้กำลังเตรียมจัดทำฉบับแปลใหม่อยู่. ฉบับแปลภาษาโปแลนด์ได้ปรากฏในลอนดอนหลังจากฉบับภาษาเยอรมันพิมพ์เป็นครั้งแรกแล้วไม่นานนัก. ฉบับแปลภาษารัสเซียได้จัดพิมพ์ที่เจนีวา เมื่อทศวรรษที่ 6. ฉบับแปลภาษาเดนมาร์ค ก็ได้จัดพิมพ์หลังจากหนังสือนี้พิมพ์ครั้งแรกได้ไม่นาน.

ไม่ว่าสภาพในช่วงระยะ 25 ปีมานี้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายสักปานใดก็ตาม หลักการพื้นฐานทั่วไปที่วางไว้ใน “แถลงการณ์ฯ” นี้ กล่าวโดยทั่วไปแล้ว จนบัดนี้ก็ยังคงถูกต้องอย่างสิ้นเชิง อันที่จริงบางแห่งอาจปรับปรุงแก้ไขได้บ้าง. การนำหลักการพื้นฐานเหล่านี้ไปใช้ในทางปฏิบัตินั้นก็ดังที่ “แถลงการณ์ฯ” ได้กล่าวไว้คือ ในทุกแห่งและทุกกาละล้วนขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ในเวลานั้น ด้วยเหตุนี้ มาตรการปฏิวัติเหล่านั้นที่เสนอไว้ในตอนท้ายของบทที่ 2 จึงไม่มีความหมายเป็นพิเศษแต่อย่างใด. ปัจจุบันข้อความตอนนี้ในหลาย ๆ ด้านควรเขียนให้ต่างออกไป. เนื่องจาก 25 ปีมานี้ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ขยายตัวไปอย่างมาก องค์การจัดตั้ง

---

[4] เลอ โซเซียลิสต์” (ชาวสังคมนิยม”) เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ภาษาฝรั่งเศสที่ออกในนิวยอร์คระหว่างเดือนตุลาคม 1871 ถึงเดือนพฤษภาคม 1873 นิตยสารนี้เป็นองค์กรของหน่วยชาวฝรั่งเศสของสากลฯ; นิตยสารนี้สนับสนุนพวกชนชั้นนายทุนและพวกชนชั้นนายทุนน้อยในองค์การสหพันธ์อเมริกาเหนือของสากลฯ; หลังจากสมัชชาผู้แทนที่กรุงเฮก (กันยายน 1872) แล้ว นิตยสารนี้ได้ตัดความสัมพันธ์กับสากลฯ. ระหว่างเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ 1872 นิตยสารนี้เคยลงพิมพ์แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์”. หน้า 2

พรรคการเมืองของชนชั้นกรรมกรก็ได้ขยายตัวไปด้วย. เนื่องจากก่อนอื่นได้ความจัดเจนในทางปฏิบัติจากการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ และต่อมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ความจัดเจนในทางปฏิบัติจากคอมมูนปารีส ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ชนชั้นกรรมาชีพกุมอำนาจรัฐไว้ได้นานถึง 2 เดือน ฉะนั้น เวลานี้บางแห่งในหลักนโยบายนี้จึงได้พ้นสมัยไปแล้ว. โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอมมูนฯ ได้พิสูจน์ว่า *"ชนชั้นกรรมกรจะยึดกุมกลไกรัฐสำเร็จรูปอย่างง่าย ๆ และใช้มันมาบรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายของตนนั้นไม่ได้."* (ดู สงครามกลางเมืองในฝรั่งเศส. "แถลงการณ์ของคณะกรรมการทั่วไปแห่งสมาคมกรรมกรสากล" ฉบับภาษาเยอรมัน หน้า 19 ในนั้นได้ขยายความคิดนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น.) ประการต่อมา เป็นที่แจ่มชัดอย่างยิ่งว่า การวิพากษ์เอกสารสังคมนิยมนั้น พิจารณาในเวลานี้แล้วไม่สมบูรณ์ เพราะว่าการวิพากษ์นี้คลุมถึงแค่ปี 1847 เท่านั้น; และก็เป็นที่แจ่มชัดอย่างยิ่งเช่นกันว่า ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาท่าทีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคฝ่ายค้านต่าง ๆ (บทที่ 4) แม้ว่าโดยหลักใหญ่แล้วเวลานี้ยังถูกต้องอยู่ก็ตาม แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วโดยสิ้นเชิง และบรรดาพรรคการเมืองที่ยกขึ้นมากล่าวในเวลานั้นส่วนใหญ่ก็ได้ถูกวิถีดำเนินแห่งการพัฒนาของประวัติศาสตร์กวาดไปจนหมดสิ้นแล้ว ฉะนั้น ความเห็นเหล่านั้นในทางปฏิบัติถึงอย่างไรก็ได้พ้นสมัยไปแล้ว.

แต่ "แถลงการณ์ฯ" เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ซึ่งเราไม่มีสิทธิ์ที่จะทำการแก้ไขอีก. ในการจัดพิมพ์ครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มคำนำที่คลุมไปถึงช่วงระยะตั้งแต่ปี 1847 จนถึงบัดนี้อีกบทหนึ่งก็ได้ การจัดพิมพ์ครั้งใหม่นี้ฉุกละหุกมากจนเราไม่มีเวลาพอที่จะทำงานชิ้นนี้ได้.

คาร์ล มาร์กซ,

เฟรเดอริค เองเกลส์

ลอนดอน

24 มิถุนายน 1872

คำนำฉบับ
ภาษารัสเซียปี 1882[5]

"แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์" ฉบับภาษารัสเซียฉบับแรกที่แปลโดยบาคูนิน ได้พิมพ์เมื่อต้นทศวรรษที่ 6[6] ที่โรงพิมพ์ คอโลโคล".[7] เวลานั้น ฝ่ายตะวันตกเห็นกันว่าเรื่องนี้ (การจัดพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษารัสเซีย) เป็นเพียงเรื่องแปลกในบรรณพิภพเท่านั้น. ทุกวันนี้ไม่อาจมีทรรศนะเช่นนี้แล้ว.

เวลานั้น (ธันวาคม 1847) เขตที่การเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพแผ่ขยายไปถึงช่างแคบอะไรเช่นนั้น ซึ่งเห็นได้ชัดมากจากบทสุดท้ายของ "แถลงการณ์ฯ" เรื่อง "ท่าทีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคฝ่ายค้านต่าง ๆ ". ในบทนี้พอดีไม่ได้กล่าวถึงรัสเซียและสหรัฐอเมริกา. เวลานั้นรัสเซีย

---

5 นี่เป็น "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษารัสเซียฉบับที่ 2 ออกในเจนีวาเมื่อปี 1882. ในคำต่อท้ายที่เองเกลส์เขียนให้แก่บทความเรื่อง "ว่าด้วยปัญหาสังคมในรัสเซีย" ได้กล่าวไว้ว่าฉบับแปลนี้เพลคฮานอฟเป็นผู้แปล. เพลคฮานอฟเองก็ได้ระบุไว้ในฉบับภาษารัสเซียที่พิมพ์เมื่อปี 1900 ว่าตนเป็นผู้แปล. มาร์กซและเองเกลส์ได้เขียนคำนำให้แก่ฉบับแปลฉบับใหม่นี้. คำนำนี้ได้ตีพิมพ์เป็นภาษารัสเซียในนิตยสาร "นาร็อคนายา วอเลีย" ("เจตนารมณ์ประชาชน") ของชาวพรรคนาร็อคนายา วอเลีย รัสเซียฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 1882. และในหนังสือพิมพ์ "เดร์ โซเชียลเดโมคราต" ("ชาวพรรคสังคมประชาธิปไตย") อันเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของคณะกรรมการกลางพรรคสังคมประชาธิปไตยเยอรมันก็ได้ตีพิมพ์คำนำนี้เป็นภาษาเยอรมันในฉบับที่ 16 วันที่ 13 เมษายน 1882. เองเกลส์ได้รวมเอาคำนำนี้ไว้ใน "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาเยอรมันปี 1890. หน้า 5

6 ฉบับแปลนี้พิมพ์เมื่อปี 1869. หน้า 5

7 "คอโลโคล" ("ระฆัง") เป็นหนังสือพิมพ์ของพวกประชาธิปไตยปฏิวัติรัสเซีย จัดพิมพ์โดย เอ.ไอ. เกร์เซน และ เอ็น.พี. โอกาเรียฟ เมื่อปี 1857 ถึง 1867 ออกเป็นภาษารัสเซีย; ปี 1868 ถึง 1869 ออกเป็นภาษาฝรั่งเศส และมีภาษารัสเซีย เป็นฉบับผนวก. ก่อนปี 1865 ออกในลอนดอน หลังจากนั้นออกในเจนีวา..

เป็นกองหนุนที่ใหญ่โตกองสุดท้ายของอิทธิพลปฏิกิริยาทั้งหมดในยุโรป และสหรัฐอเมริกากำลังดึงดูดเอาพลังล้นเกินของชนชั้นกรรมาชีพยุโรปไปโดยการอพยพคนเข้าเมือง. ประเทศทั้งสองนี้ล้วนเป็นผู้สนองวัตถุดิบให้แก่ยุโรป และในขณะเดียวกัน ก็เป็นตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของยุโรป. ฉะนั้นถึงอย่างไรก็ตาม เวลานั้นประเทศทั้งสองนี้ก็ล้วนเป็นหลักค้ำให้แก่ระเบียบที่ดำรงอยู่ของยุโรป.

ทุกวันนี้ สภาพต่างกันอย่างสิ้นเชิง! การอพยพพลเมืองยุโรปเข้าไปนั่นเองที่ทำให้อเมริกาเหนือสามารถดำเนินการผลิตทางเกษตรกรรมที่มีขนาดใหญ่ได้ และการแก่งแย่งแข่งขันทางการผลิตเกษตรกรรมนี้กำลังสั่นคลอนรากฐานของระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินทั้งใหญ่และเล็กในยุโรป. นอกจากนั้นการอพยพพลเมืองนี้ยังทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถขุดค้นทรัพยากรทางอุตสาหกรรมที่อุดมสมบูรณ์ของตนด้วยพลังอันมหึมาและในขนาดใหญ่โตจนสามารถจะทลายฐานะผูกขาดทางอุตสาหกรรมของยุโรปตะวันตกที่มีอยู่จนถึงบัดนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของอังกฤษลงในระยะเวลาอันสั้นได้. สภาพทั้งสองนี้ก็ได้เกิดบทบาทปฏิวัติแก่อเมริกาเอง. การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินขนาดกลางและขนาดเล็กของเจ้าของฟาร์มซึ่งเป็นรากฐานของระบบการเมืองทั้งระบอบกำลังถูกการแก่งแย่งแข่งขันของฟาร์มขนาดใหญ่พิชิตไปทีละขั้น ๆ ; ขณะเดียวกัน ในเขตอุตสาหกรรมต่าง ๆ ชนชั้นกรรมาชีพที่มีจำนวนคนมากมายและการสั่งสมทุนราวกับเรื่องในเทพนิยายก็ได้เริ่มพัฒนาขึ้น.

บัดนี้มาดูรัสเซียกันเถอะ! ในระหว่างการปฏิวัติปี 1848 -1849 ไม่เพียงแต่พวกเจ้าในยุโรปเท่านั้น แม้กระทั่งนายทุนในยุโรปก็ล้วนแต่ถือเอาการแทรกแซงของรัสเซียเป็นผู้ช่วยชีวิตแต่ผู้เดียวของพวกเขาในการรับมือกับชนชั้นกรรมาชีพที่เพิ่งจะเริ่มตื่นตัว. พระเจ้าซาร์เคยถูกประกาศว่าเป็นหัวหน้าอิทธิพลปฏิกิริยาของยุโรป. เวลานี้ พระเจ้าซาร์ ได้ตกเป็นเชลยของการปฏิวัติถูกกักขังอยู่ที่กาทชีนา[8] และรัสเซียได้เป็น กองหน้าของขบวนการปฏิวัติแห่ง

[8] มาร์กซและเองเกลส์หมายถึงสภาพหลังจากที่ชาวพรรคนาร็อดนายา วอเลียลอบปลงพระชนม์

ยุโรปแล้ว.

ภาระหน้าที่ของ "แถลงการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์" คือประกาศว่าระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนสมัยใหม่จักต้องพินาศ. แต่ในรัสเซีย เราได้มองเห็นว่า นอกจากความคลั่งไคล้ในทุนนิยมที่แพร่ขยายไปอย่างรวดเร็วและระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินชนชั้นนายทุนที่เพิ่งจะเริ่มพัฒนาแล้ว, ที่ดินกว่าครึ่งยังคงอยู่ในความครอบครองร่วมกันของชาวนา ถ้าเช่นนั้นขอถามหน่อยว่า อ๊อบซีนา[9] แห่งรัสเซีย ซึ่งเป็นรูปแบบระบอบกรรมสิทธิ์ ร่วมกันในที่ดินแบบบุพกาลที่แม้จะได้ถูกทำลายไปมากแล้วนี้ จะสามารถผ่านโดยตรงไปสู่ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นรูปแบบขั้นสูงได้หรือว่าตรงกันข้าม คือมันยังจะต้องผ่านกระบวนการสลายตัวเสียก่อนดังที่การพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของตะวันตกได้ผ่านมา ?

เกี่ยวกับปัญหานี้ คำตอบที่เป็นไปได้แต่ประการเดียวในเวลานี้ก็คือ ถ้าหากว่าการปฏิวัติรัสเซียจะเป็นสัญญาณแห่งการปฏิวัติของชนชั้นกรรมาชีพในตะวันตกและทั้งสองฝ่ายช่วยเพิ่มเติมแก่กันและกันแล้ว ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินของรัสเซียเวลานี้ก็จะเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนาลัทธิคอมมิวนิสต์ได้.

คาร์ล มาร์กซ,
เฟรเดอริค เองเกลส์
ลอนดอน
21 มกราคม 1882

พระเจ้าซาร์อเล็กซานเดอร์ที่ 2 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 1881 เวลานั้นอเล็กซานเดอร์ที่ 3 กลัวว่าคณะกรรมการดำเนินงานลับของ "พรรคนาร็อดนายาวอเลีย" อาจจะใช้การปฏิบัติการสยดสยองครั้งใหม่ จึงหลบไปอยู่ที่กาทชีนา.

[9] คือคอมมูนหรือนิคมในชนบทของรัสเซีย. - - ผู้แปลฉบับภาษาไทย

คำนำฉบับ
ภาษาเยอรมันปี 1883[10]

น่าเสียใจ ข้าพเจ้าต้องลงชื่อแต่ผู้เดียวในคำนำฉบับนี้. มาร์กซ ผู้ซึ่งสร้างคุณูปการแก่ชนชั้นกรรมกรทั้งชนชั้นของยุโรปและอเมริกามากยิ่งกว่าใครอื่นนั้น ได้นอนอย่างสงบไปตลอดกาล ณ สุสานไฮเกทแล้ว และบนหลุมฝังศพก็ได้มีหญ้าขึ้นเขียวเป็นครั้งแรก. หลังจากเขาถึงแก่มรณกรรมแล้ว จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำการแก้ไขหรือเพิ่มเติม "แถลงการณ์ฯ" อีก. ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ายิ่งมีความจำเป็นที่จะต้องแถลงให้แจ่มชัดอีกครั้งหนึ่งดังต่อไปนี้.

ความคิดพื้นฐานที่ซึมซ่านอยู่ตลอดทั้งเล่มของ "แถลงการณ์ฯ" ซึ่งก็คือ การผลิตทางเศรษฐกิจและโครงสร้างของสังคมที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนจากสิ่งดังกล่าวในยุคประวัติศาสตร์แต่ละยุคนั้น เป็นรากฐานของประวัติศาสตร์ทางการเมืองและทางจิตใจของยุคนั้น ๆ; ดังนั้น (นับตั้งแต่ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินแบบบุพกาลได้สลายตัวเป็นต้นมา) ประวัติศาสตร์ทั้งหมดจึงล้วนเป็นประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ทางชนชั้น ซึ่งก็คือประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ระหว่างชนชั้นที่ถูกขูดรีดกับชนชั้นขูดรีด ระหว่างชนชั้นที่ถูกปกครองกับชนชั้นปกครองในขั้นต่าง ๆ ของการพัฒนาทางสังคม; และการต่อสู้นี้บัดนี้ได้ถึงขั้นที่ว่า ถ้าชนชั้นที่ถูกขูดรีดและถูกกดขี่ (ชนชั้นกรรมาชีพ) ไม่ทำให้สังคมทั้งสังคมหลุดพ้นจากการขูดรีดการกดขี่และการต่อสู้ทางชนชั้นพร้อมกันไปให้แล้วเสร็จใน รวดเดียวแล้วก็จะไม่สามารถปลดแอกตนเองจากชนชั้นที่ขูดรีดและกดขี่ (ชนชั้นนายทุน) ตน ได้ความคิด

[10] ปี 1883 ได้พิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาเยอรมันฉบับที่ 3. นี่เป็นฉบับพิมพ์ฉบับแรกที่เองเกลส์ตรวจทานเองหลังจากมาร์กซถึงแก่มรณกรรมแล้ว.

พื้นฐานนี้เป็นของมาร์กซแต่เพียงผู้เดียว.[11]

ข้อนี้ข้าพเจ้าเคยกล่าวมาหลายครั้งแล้ว แต่โดยเฉพาะในเวลานี้ก็ยังจำเป็นต้องเขียนข้อนี้ให้แจ่มชัดไว้ในหน้า "แถลงการณ์ฯ" อีก.

เอฟ. เองเกลส์

ลอนดอน

28 มิถุนายน 1883

[11] ข้าพเจ้าได้เขียนไว้ในคำนำฉบับแปลภาษาอังกฤษว่า ความคิดนี้ตามความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะมีคุณูปการแก่วิชาประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับที่ทฤษฎีของดาร์วินได้มีคุณูปการแก่ชีววิทยา ตั้งแต่ก่อนหน้าปี 1845 หลายปี เราสองคนก็ได้ค่อยๆ เข้าใกล้กับความคิดนี้แล้ว. ในด้านนี้สำหรับข้าพเจ้าเองในเวลานั้นได้ ก้าวคืบหน้าไปถึงขั้นไหน จะเห็นได้จากหนังสือของข้าพเจ้าเรื่อง "ภาวการณ์ของชนชั้นกรรมกรประเทศอังกฤษ." แต่ครั้นถึงฤดูใบไม้ผลิปี 1845 ขณะที่ข้าพเจ้าได้พบกับมาร์กซอีกครั้งหนึ่งในกรุงบรุสเซล เขาก็ได้จัดความคิดนี้เป็นรูปออกมาแล้วและยังได้อธิบายแก่ข้าพเจ้าด้วยถ้อยคำอันแจ่มแจ้งเกือบจะเหมือนกับที่ข้าพเจ้าได้บรรยายไว้ข้างต้น." (หมายเหตุที่เองเกลส์เขียนเพิ่มไว้ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890)

คำนำฉบับ
ภาษาอังกฤษปี 1888[12]

"แถลงการณ์ฯ" ได้ประกาศออกไปในฐานะเป็นหลักนโยบายของสันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์ ซึ่งเมื่อแรกเริ่มเป็นสมาคมของกรรมกรเยอรมันโดยเฉพาะ ต่อมาเป็นสมาคมของกรรมกรสากล และตามเงื่อนไขทางการเมืองในภาคพื้นยุโรปก่อนปี 1848 นั้นย่อมจะต้องเป็นองค์การจัดตั้งของกรรมกรที่เป็นสมาคมลับ. ที่ประชุมสมัชชาผู้แทนสันนิบาต ณ กรุงลอนดอนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 1847 ได้มอบหมายให้มาร์กซและเองเกลส์ ร่างหลักนโยบายของพรรคที่มีความครบถ้วนทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติเพื่อประกาศออกไป. ต้นฉบับเขียนเสร็จเป็นภาษาเยอรมัน เมื่อเดือนมกราคม 1848 และได้ส่งไปพิมพ์ที่ลอนดอนก่อนหน้าการปฏิวัติ ฝรั่งเศสวันที่ 24 กุมภาพันธ์เพียงไม่กี่สัปดาห์. ฉบับแปลภาษาฝรั่งเศส ได้จัดพิมพ์ในปารีสก่อนการลุกขึ้นสู้เดือนมิถุนายน 1848 ไม่นานนัก. ฉบับแปลภาษาอังกฤษฉบับแรกลงพิมพ์ในนิตยสาร "เดอะ เร็ด รีปับลิกัน" ของ ยอร์ช จูเลียน ฮาร์นี ในลอนดอนปี 1850 แปลโดยนางสาวเฮเลน แมคฟาร์เลน. ขณะเดียวกันก็ได้จัดพิมพ์ฉบับแปลภาษาเดนมาร์คและภาษาโปแลนด์ด้วย.

ความพ่ายแพ้ของการลุกขึ้นสู้เดือนมิถุนายนในปารีสปี 1848 ซึ่งเป็นการรณรงค์ใหญ่ครั้งแรกระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับชนชั้นนายทุน ได้ผลักความเรียกร้องต้องการทางสังคมและทางการเมืองของชนชั้นกรรมกรยุโรปไปไว้ข้างหลังเป็นการชั่วคราวอีก. นับแต่นั้นมา การต่อสู้แย่งชิงอำนาจปกครอง

---

[12] ปี 1888 ได้พิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาอังกฤษซึ่งแปลโดยแซมมวล มัวร์. เองเกลส์ได้ตรวจแก้คำแปลด้วยตนเอง ได้เขียนคำนำและทำหมายเหตุส่วนหนึ่งด้วย

ก็เหมือนกับเมื่อก่อนการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ คือ ดำเนินไปในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ของชนชั้นผู้มีทุนเท่านั้น; ชนชั้นกรรมกรถูกบีบให้จำกัดอยู่แค่การช่วงชิงเสรีภาพในการเคลื่อนไหวทางการเมืองบางอย่าง และใช้จุดยืนของพวกปีกซ้ายสุดของฝ่ายหัวรุนแรงชนชั้นนายทุนด้วย. การเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพทั้งปวงที่เป็นอิสระมีชีวิตชีวาสืบต่อไป ล้วนถูกปราบปรามอย่างไร้ความปรานี. เช่น ตำรวจปรัสเซียได้ค้นพบคณะกรรมการกลางของสันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์ซึ่งเวลานั้นตั้งอยู่ที่โคโลจ์น. กรรมการกลางจำนวนหนึ่งถูกจับกุมและหลังจากถูกคุมขังเป็นเวลา 18 เดือนแล้วก็ถูกส่งขึ้นศาลพิพากษาเมื่อเดือนตุลาคม 1852. การพิจารณา “คดีชาวพรรคคอมมิวนิสต์โคโลจ์น”[13]

---

[13] คดีชาวพรรคคอมมิวนิสต์โคโลจ์น (4 ตุลาคมถึง 12 พฤศจิกายน 1852) เป็นคดีอันมีลักษณะท้าทายที่รัฐบาลปรัสเซียวางแผนก่อขึ้น. รัฐบาลปรัสเซียได้จับกุมสมาชิก 11 คนของสันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์ (1847-1852) อันเป็นองค์การจัดตั้งลัทธิคอมมิวนิสต์สากลของชนชั้นกรรมาชีพองค์การแรก ซึ่งนำโดยมาร์กซและเองเกลส์และมี “แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” เป็นหลักนโยบาย และได้ส่งขึ้นศาลสอบสวนในข้อหาที่เรียกว่า “สมคบกันก่อกบฏ”. สิ่งที่เรียกว่าหลักฐานที่เสนอต่อศาลนั้นคือ “สมุดบันทึกการประชุม” ของการประชุมคณะกรรมการกลางสันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์อันเป็นเอกสารปลอมและเอกสารปลอมอื่นๆ บางอย่างที่พวกตำรวจสายลับปรัสเซียทำขึ้น ตลอดจนเอกสารบางอย่างที่กรมตำรวจขโมยไปจากกลุ่มลัทธิเสี่ยงภัยวิลลิช-ชับเพร์ซึ่งถูกคัดชื่อออกจากสันนิบาตชาวคอมมิวนิสต์ไปแล้ว. ศาลได้ตัดสินจำคุกจำเลย 7 คนเป็นเวลา 3 ปีถึง 6 ปีโดยถือเอกสารปลอมและคำให้การเท็จเป็นหลักฐานในการพิจารณา. มาร์กซและเองเกลส์ได้เปิดโปงพฤติกรรมท้าทายของผู้วางแผนก่อคดีนี้ขึ้นและวิธีการอันเลวทรามที่รัฐตำรวจปรัสเซียใช้กับการเคลื่อนไหวกรรมกรสากลอย่างถึงแก่น (ดู “คดีโคโลจ์นเมื่อเร็วๆ นี้” โดยเองเกลส์ และ “เปิดโปงคดีชาวพรรคคอมมิวนิสต์โคโลจ์น” โดยมาร์กซ).

อันมีชื่อครั้งนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคมจนถึงวันที่ 12 พฤศจิกายน; ในบรรดาจำเลยเหล่านี้มี 7 คนที่ถูกตัดสินจำคุกในป้อมมีกำหนดโทษต่างกันตั้งแต่ 3 ปี ถึง 6 ปี. หลังจากประกาศคำพิพากษาแล้ว สมาชิกที่เหลืออยู่ก็ได้ยุบเลิกสันนิบาตอย่างเป็นทางการ. ส่วน "แถลงการณ์ฯ" นั้นดูเหมือนจะเป็นที่แน่นอนว่าจะต้องถูกลืมไปเสียตั้งแต่นั้นมา.

เมื่อชนชั้นกรรมกรยุโรปได้รวบรวมกำลังกันขึ้นใหม่จนพอที่จะก่อการรุกโจมตีชนชั้นปกครองอีกครั้งนั้น สมาคมกรรมกรสากลก็ได้เกิดขึ้น. แต่วัตถุประสงค์ที่แจ่มชัดในการตั้งสมาคมนี้ก็เพื่อที่จะให้ชนชั้นกรรมาชีพที่กำลังสู้รบของยุโรปและอเมริกาทั้งหมดสามัคคีอยู่ในองค์รวมเดียวกัน ดังนั้น สมาคมนี้จึงไม่อาจประกาศหลักการที่วางไว้ใน "แถลงการณ์ฯ" ในทันทีทันใดได้. สากลฯ ควรมีหลักนโยบายอันกว้างขวางเพียงพอ เพื่อให้สหบาลกรรมกรอังกฤษ พวกปรูดองในฝรั่งเศส เบลเยี่ยม อิตาลี และสเปญ ตลอดจนพวกลาส์ซาลล์[14] ในเยอรมนีสามารถรับได้. มาร์กซ ผู้ซึ่งได้ร่างหลักนโยบายอันเป็นที่พอใจของพรรคทั้งปวงนี้เวลานั้นได้ฝากความหวังอันเต็มเปี่ยมไว้กับการพัฒนาทางจิตใจของชนชั้นกรรมกรซึ่งย่อมจะต้องเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการร่วมกันและการอภิปรายร่วมกัน. เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในระหว่างการต่อสู้คัดค้านทุน ซึ่งที่แพ้ยิ่งกว่าที่ชนะ ย่อมทำให้คนทั้งหลายรับรู้ว่า ยาขนานที่รักษาโรคต่าง ๆ ได้ สารพัดอันเป็นที่นิยมของพวกเขานั้นใช้ไม่ได้เลย และทั้งทำให้พวกเขาเข้าใจเงื่อนไขอันแท้จริงแห่งการปลดแอกชนชั้นกรรมกรได้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น. มาร์กซถูกต้อง. ขณะที่สากลฯ ยุบเลิกในปี 1874 นั้น กรรมกรได้แตกต่างไปจากเมื่อครั้งตั้งสากลฯ ในปี 1864 อย่างสิ้นเชิง. ลัทธิปรูดองในฝรั่งเศสและลัทธิลาส์ซาลล์ใน

---

[14] ลาส์ซาลล์เองเวลามาสัมพันธ์กับเรา เขามักจะถือว่าตัวเขาเป็น ศิษย์" ของมาร์กซเสมอ และในฐานะที่เป็น "ศิษย์" ของมาร์กซ แน่นอนย่อมยืนอยู่บนจุดยืนของ "แถลงการณ์ฯ" แต่บรรดาสานุศิษย์ของเขากลับไม่เป็นเช่นนั้น พวกเขามิได้เกินไปกว่าความต้องการที่จะตั้งสหกรณ์การผลิตโดยอาศัยเงินกู้จากรัฐซึ่งเป็นความคิดเห็นของลาส์ซาลล์ และทั้งแบ่งชนชั้นกรรมกรทั้งชนชั้นออกเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นให้อาศัยการช่วยเหลือของรัฐกับผู้ที่มีความคิดเห็นให้ช่วยตัวเอง. (หมายเหตุโดยเองเกลส์)

เยอรมนีใกล้จะสิ้นลมอยู่แล้ว แม้กระทั่งสหบาลกรรมกรอังกฤษที่อนุรักษ์ ซึ่งส่วนมากได้ตัดความสัมพันธ์กับสากลฯ มานานแล้วนั้น ก็ก้าวขึ้นทีละขั้น ๆ จนกระทั่งประธานของพวกเขาได้แถลงในนามของสหบาลเหล่านี้ในการประชุมสมัชชาผู้แทน ณ สวอนซีปีที่แล้วว่า *“กล่าวสำหรับเรา สังคมนิยมในภาคพื้นยุโรปไม่น่ากลัวอีกแล้ว”*.[15] จริงทีเดียว หลักการของ “แถลงการณ์ฯ” ได้เผยแพร่กว้างขวางมากในหมู่กรรมกรประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกแล้ว.

เมื่อเป็นเช่นนี้ “แถลงการณ์ฯ” ก็ออกมาสู่หน้าเวทีอีกครั้งหนึ่ง. เริ่มตั้งแต่ปี 1850 เป็นต้นมา ฉบับภาษาเยอรมันฉบับแรกได้พิมพ์ซ้ำหลายครั้งในสวิตเซอร์แลนด์ อังกฤษ และอเมริกา. ปี 1872 มีผู้แปลเป็น ภาษาอังกฤษในนิวยอร์ค และลงพิมพ์ในนิตยสาร “วูดฮัลแอนด์คลาฟลินส์วีคลี่” [16] ที่นั่น. ต่อจากนั้นได้มีผู้แปลจากฉบับภาษาอังกฤษนี้เป็นภาษาฝรั่งเศส ลงพิมพ์ในนิตยสาร “เลอ โซเซียลิสต์” ในนิวยอร์ค. ต่อมาในอเมริกาได้ปรากฏฉบับแปลภาษาอังกฤษที่บิดเบนไปบ้าง อย่างน้อยก็อีก 2 ฉบับ และในสองฉบับนี้ฉบับหนึ่งยังเคยพิมพ์ซ้ำในอังกฤษ. ฉบับภาษารัสเซียฉบับแรกซึ่งแปลโดยบาคูนินได้พิมพ์ที่โรงพิมพ์ “คอโลโคล” ของเกร์เซนในเจนีวาประมาณปี 1863; ฉบับแปลภาษารัสเซีย ฉบับที่ 2 ที่แปลโดยเวรจาซูลิช ผู้กล้าหาญ[17] ก็ได้จัดพิมพ์ที่เจนีวาเช่นเดียวกันเมื่อปี 1882. ฉบับแปลภาษาเดนมาร์คฉบับใหม่[18]

---

[15] คำนี้คัดมาจากคำปราศรัยของ ดับลิว. บีวาน ประธานคณะกรรมการบริหารของสหบาลกรรมกรนครสวอนซีซึ่งกล่าวในที่ประชุมสมัชชาผู้แทนประจำปีของสหบาลกรรมกรในนครนั้นเมื่อปี 1887; คำปราศรัยนี้ลงพิมพ์ในนิตยสารรายสัปดาห์ คอมมอนวีล” (“สาธารณประโยชน์”) ฉบับวันที่ 17 กันยายน 1887. หน้า 15

[16] วูดฮัลแอนด์คลาฟลินส์วีคลี่” (“นิตยสารรายสัปดาห์ของวูดฮัลและคลาฟลิน”) เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของอเมริกาจัดทำโดยวิคตอเรีย วูดฮัลและเตนเนสซี คลาฟลินนักลัทธิสิทธิสตรีของชนชั้นนายทุนในนิวยอร์คพิมพ์จำหน่ายระหว่างปี 1870 ถึง 1876. แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” ลงพิมพ์ในนิตยสารนี้ฉบับวันที่ 30 ธันวาคม 1871 (โดยตัดบางตอนออก).

[17] เกี่ยวกับปัญหาผู้แปล “แถลงการณ์ฯ” ฉบับภาษารัสเซียฉบับที่ 2 โปรดดูหมายเหตุ 5.

[18] ฉบับแปลภาษาเดนมาร์คที่กล่าวในที่นี้คือ K. Marx og F. Engels: Det Kommunistiske

ได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มในชุด “สังคมประชาธิปไตย” ที่โคเปนเฮเกน ปี 1885 ฉบับแปลภาษาฝรั่งเศสฉบับใหม่ตีพิมพ์ในนิตยสาร “เลอ โซเซียลิสต์” ในปารีส ปี 1886.[19] และฉบับหลังนี้ได้มีผู้แปลเป็นภาษาสเปญ จัดพิมพ์ในแมดริด ปี 1886.[20] ส่วนฉบับภาษาเยอรมันที่พิมพ์ใหม่นั้นมีจำนวนมาก รวมแล้วอย่างน้อยก็มี 12 ฉบับ. ฉบับแปลภาษาอาร์เมเนีย อันที่จริงควรจะพิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อไม่กี่เดือนก่อนในคอนสแตนติโนเปิล แต่แล้วก็ไม่ได้พิมพ์ออกมา มีผู้บอกข้าพเจ้าว่า เพราะผู้จัดพิมพ์กลัวการระบุชื่อของมาร์กซในหน้าหนังสือ และผู้แปลก็ปฏิเสธที่จะจัดพิมพ์ “แถลงการณ์ฯ” โดยถือเป็นงานเขียนของตน. เกี่ยวกับฉบับแปลภาษาอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์ในภายหลัง แม้ว่าข้าพเจ้าเคยได้ฟัง แต่ไม่ได้เห็นกับตาเอง. ฉะนั้น ประวัติของ “แถลงการณ์ฯ” จึงเป็นการสะท้อนประวัติ การเคลื่อนไหวของกรรมกรสมัยใหม่ในระดับสูง; เวลานี้ ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า “แถลงการณ์ฯ” เป็นนิพนธ์ที่เผยแพร่กว้างขวางที่สุดและมีลักษณะสากลที่สุดในบรรดาเอกสารสังคมนิยมทั้งหมดและเป็น

Manifest, Kobenhavn, 1885 ที่ได้ตัดออกบ้างและมีหลายแห่งแปลไม่ตรง ซึ่งเองเกลส์ได้ชี้ไว้ในคำนำของ “แถลงการณ์ฯ” ฉบับภาษาเยอรมันปี 1890 แล้ว.

[19] ฉบับแปลภาษาฝรั่งเศสซึ่งแปลโดยลอรา ลาฟาร์ก ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ เลอ โซเซียลิสต์” ฉบับวันที่ 29 สิงหาคมถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 1885 ต่อมาพิมพ์เป็นภาคผนวกของหนังสือเรื่อง “ฝรั่งเศสแห่งสังคมนิยม” เขียนโดย จี.ที. แมร์แมซ์ พิมพ์จำหน่ายในปารีสปี 1886 (G.T. Mermeix”s La France socialiste, Paris, 1886).

“เลอ โซเซียลิสต์” (“ชาวสังคมนิยม”) เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของฝรั่งเศส ยูลส์ เกส์ดเป็นผู้จัดทำในปารีสปี 1885. ก่อนปี 1902 เป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของพรรคกรรมกร ระหว่างปี 1902-1905 เป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของพรรคสังคมนิยมแห่งฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี 1905 เป็นต้นมาเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของพรรคสังคมนิยมฝรั่งเศส; ระหว่างทศวรรษที่ 8 ถึงทศวรรษที่ 9 เองเกลส์เคยเขียนเรื่องให้หนังสือพิมพ์นี้. หน้า 16

[20] ฉบับแปลภาษาสเปญลงพิมพ์ในนิตยสาร “เอลโซเซียลิสต้า” ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม 1886 และได้เคยพิมพ์เป็นเล่มจำหน่ายด้วย.

“เอล โซเซียลิสต้า” (“ชาวสังคมนิยม”) เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ที่เป็นองค์กรของคณะกรรมการกลางพรรคกรรมกรสังคมนิยมสเปญ เริ่มออกในแมดริดเมื่อปี 1885. หน้า 16

หลักนโยบายร่วมอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในหมู่กรรมกรเรือนแสนเรือนล้าน ตั้งแต่ไซบีเรียไปจนถึงแคลิฟอร์เนีย.

แต่ว่า ขณะที่เราเขียน “แถลงการณ์ฯ” นี้ เราจะเรียกแถลงการณ์ นี้ว่าแถลงการณ์สังคมนิยมไม่ได้. ในปี 1847 ที่เรียกกันว่าชาวสังคมนิยมนั้น ด้านหนึ่งหมายถึงพวกที่เลื่อมใสทฤษฎีเพ้อฝันต่าง ๆ ซึ่งก็คือพวกโอเวนในอังกฤษและพวกฟูริแอร์ในฝรั่งเศส ทั้งสองพวกนี้ได้กลายเป็นพรรคพวกล้วน ๆ ไปแล้ว และค่อย ๆ ก้าวไปสู่ความพินาศ; อีกด้านหนึ่งหมายถึงหมอสังคมถ่อย ๆ ชนิดต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่รับปากว่าจะใช้วิธีปะโน่นปิดนี่นานาชนิดมาขจัดปัดเป่าโรคภัยทั้งปวงของสังคมโดยไม่ให้เสียหายแก่ทุนและผลกำไรแม้แต่น้อย. คนสองประเภทนี้ ล้วนยืนอยู่นอกการเคลื่อนไหวชนชั้นกรรมกร และยอมไปหาความสนับสนุนจากชนชั้น “ที่ได้รับการศึกษา” มากกว่า. ส่วนในหมู่ชนชั้นกรรมกรในเวลานั้น พวกที่เชื่อมั่นว่าการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงทางการเมืองล้วน ๆ ไม่เพียงพอเสียแล้วและเห็นว่าต้องดัดแปลงสังคมทั้งสังคมโดยรากฐาน, พวกเขาได้เรียกตัวเขาเองว่าชาวคอมมิวนิสต์. ลัทธิคอมมิวนิสต์ชนิดนี้เป็นลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ออกจะหยาบอยู่มาก ยังขาดการขัดเกลาและเกิดจากสัญชาตญาณโดยแท้; แต่มันก็ได้แตะต้องจุดที่สำคัญที่สุด และได้เข้มแข็งขึ้นในหมู่ชนชั้นกรรมกรจนพอแก่การก่อรูปขึ้นเป็นลัทธิคอมมิวนิสต์เพ้อฝันของคาเบต์ในฝรั่งเศสและของไวท์ลิงในเยอรมนี. จากนี้จะเห็นได้ว่า ในปี 1847 สังคมนิยมเป็นการเคลื่อนไหว ของชนชั้นนายทุน ส่วนลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นการเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมกร. เวลานั้นสังคมนิยมอย่างน้อยก็เป็น “ที่น่านับถือ” ในภาคพื้นยุโรป แต่ลัทธิคอมมิวนิสต์นั้นกลับตรงกันข้าม. เมื่อเราได้มีความคิดเห็นกันมาตั้งแต่เริ่มต้นแล้วว่า *“การปลดแอกของชนชั้นกรรมกร จักต้องเป็นเรื่องของชนชั้นกรรมกรเองเท่านั้น”*[21] ดังนั้น เราจึงมิได้สงสัยแม้แต่น้อยว่าในระหว่างสองชื่อนี้ควรเลือกเอาชื่อใดดี. ยิ่งกว่านั้นในเวลาต่อมาเราก็ไม่เคยคิดเลยว่าจะทิ้งชื่อนี้ด้วย.

---

[21] ความคิดนี้ มาร์กซและเองเกลส์ได้อธิบายไว้ในนิพนธ์ต่างๆ มาแล้วไม่น้อยตั้งแต่ ทศวรรษที่ 4 แห่งศตวรรษที่ 19 ; การเสนอในที่นี้โปรดดูระเบียบการของสมาคมกรรมกรสากลประกอบ.

แม้ว่า “แถลงการณ์ฯ” จะเป็นงานเขียนร่วมกันของเราสองคนก็ตาม แต่ถึงอย่างไรข้าพเจ้าก็เห็นควรจะต้องชี้ว่า หลักการพื้นฐานที่ประกอบขึ้นเป็นแก่นของ “แถลงการณ์ฯ” นั้นเป็นของมาร์กซแต่ผู้เดียว. หลักการนี้คือแบบวิธีการผลิตทางเศรษฐกิจกับแบบวิธีการแลกเปลี่ยนที่สำคัญและโครงสร้างของสังคมที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนจากสิ่งดังกล่าวในยุคประวัติศาสตร์แต่ละยุคนั้น เป็นรากฐานการก่อตัวของประวัติศาสตร์ทางการเมืองและทางจิตใจของยุคนั้น ๆ และมีแต่เริ่มจากรากฐานนี้เท่านั้น จึงจะสามารถอธิบายประวัติศาสตร์นี้ได้; ด้วยเหตุนี้ ประวัติศาสตร์ทั้งหมดของมนุษยชาติ (นับตั้งแต่การสลายตัวของสังคม เผ่าชนบุพกาลซึ่งที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันเป็นต้นมา) จึงล้วนเป็นประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ทางชนชั้น ซึ่งก็คือประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ ระหว่างชนชั้นขูดรีดกับชนชั้นที่ถูกขูดรีด ระหว่างชนชั้นปกครองกับชนชั้นที่ถูกกดขี่; ประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ทางชนชั้นนี้ได้รวมขั้นแห่งการพัฒนามากมายหลายขั้น บัดนี้ได้ถึงขั้นที่ว่า ถ้าชนชั้นที่ถูกขูดรีดและถูกกดขี่ (ชนชั้นกรรมาชีพ) ไม่ทำให้สังคมทั้งสังคมหลุดพ้นจากการขูดรีดและกดขี่ไม่ว่าชนิดใด ตลอดจนการแบ่งชนชั้นและการต่อสู้ทางชนชั้นพร้อมกันไปให้แล้วเสร็จในรวดเดียวแล้ว ก็จะไม่สามารถปลดแอกตนเองจากการควบคุมของชนชั้นที่ขูดรีดและปกครองตน (ชนชั้นนายทุน) ได้.

ความคิดนี้ ตามความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะมีคุณูปการแก่วิชาประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับที่ทฤษฎีของดาร์วินได้มีคุณูปการแก่ ชีววิทยา ตั้งแต่ก่อนหน้าปี 1845 หลายปี เราสองคนก็ได้ค่อย ๆ เข้าใกล้กับความคิดนี้แล้ว. ในด้านนี้ สำหรับข้าพเจ้าเองในเวลานั้นได้ก้าวคืบหน้าไปถึงขั้นไหน จะเห็นได้อย่างกระจ่างแจ้งจากหนังสือของข้าพเจ้าเรื่อง “ภาวการณ์ของชนชั้นกรรมกรประเทศอังกฤษ”.[22] แต่ครั้นถึงฤดูใบไม้ผลิปี 1845 ขณะที่ข้าพเจ้าได้พบกับมาร์กซอีกครั้งหนึ่งในกรุงบรัสเซล เขาก็ได้จัดความคิดนี้เป็นรูปออกมา

[22] The Condition of the Working Class in England in 1844. By Frederick Engels. Translated by Florence K. Wischnewetzky, New York, Lovell-London, W Reeves, 1888. (หมายเหตุโดยเองเกลส์)

แล้ว และยังได้อธิบายแก่ข้าพเจ้าด้วยถ้อยคำ อันแจ่มแจ้งเกือบจะเหมือนกับที่ข้าพเจ้าได้บรรยายไว้ข้างต้น.

บัดนี้ ข้าพเจ้าขอคัดข้อความตอนหนึ่งจากคำนำที่เราร่วมกันเขียน ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872 ดังต่อไปนี้:

“ไม่ว่าสภาพในช่วงระยะ 25 ปีมานี้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายสักปานใดก็ตาม หลักการพื้นฐานทั่วไปที่วางไว้ใน “แถลงการณ์ฯ” นี้ กล่าวโดยทั่วไปแล้ว จนบัดนี้ก็ยังคงถูกต้องอย่างสิ้นเชิง. อันที่จริงบางแห่งอาจปรับปรุงแก้ไขได้บ้าง. การนำหลักการพื้นฐานเหล่านี้ไปใช้ในทางปฏิบัตินั้นก็ดังที่ “แถลงการณ์ฯ” ได้กล่าวไว้คือ ในทุกแห่งและทุกกาละล้วนขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ในเวลานั้น ด้วยเหตุนี้ มาตรการปฏิวัติเหล่านั้นที่เสนอไว้ในตอนท้ายของบทที่ 2 จึงไม่มีความหมายเป็นพิเศษแต่อย่างใด. ปัจจุบันข้อความตอนนี้ในหลาย ๆ ด้านควรเขียนให้ต่างออกไป. เนื่องด้วยตั้งแต่ปี 1848 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ขยายตัวไปอย่างมาก องค์การจัดตั้งของชนชั้นกรรมกรก็ได้ปรับปรุงและขยายตัวไปด้วย, เนื่องจากก่อนอื่นได้ความจัดเจนในทางปฏิบัติจากการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ และต่อมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ ความจัดเจนในทางปฏิบัติจากคอมมูนปารีสซึ่งเป็นครั้งแรกที่ชนชั้นกรรมาชีพกุมอำนาจรัฐไว้ได้นานถึง 2 เดือน ฉะนั้น เวลานี้บางแห่งในหลักนโยบายนี้จึงได้พ้นสมัยไปแล้ว. โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอมมูนฯ ได้พิสูจน์ ว่า ชนชั้นกรรมกรจะยึดกุมกลไกรัฐสำเร็จรูปอย่างง่าย ๆ และใช้มันมาบรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายของตนนั้นไม่ได้.” (ดู สงครามกลางเมืองในฝรั่งเศส. “แถลงการณ์ของคณะกรรมการทั่วไปแห่งสมาคมกรรมกรสากล.” ลอนดอน สำนักพิมพ์ทรูลัฟ ปี 1871 หน้า 15 ในนั้นได้ขยายความคิดนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น.) ประการต่อมา เป็นที่แจ่มชัดอย่างยิ่งว่า การวิพากษ์ เอกสารสังคมนิยมนั้นพิจารณาในเวลานี้แล้วไม่สมบูรณ์ เพราะว่าการวิพากษ์นี้คลุมถึงแค่ปี 1847 เท่านั้น; และก็เป็นที่แจ่มชัดอย่างยิ่งเช่นกันว่า ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาท่าทีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคฝ่ายค้านต่าง ๆ (บทที่ 4) แม้ว่าโดยหลักใหญ่แล้วเวลานี้ยังถูกต้องอยู่ก็ตาม แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการ

เมืองได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วโดยสิ้นเชิงและบรรดาพรรคการเมืองที่ยกขึ้นมากล่าวในเวลานั้น ส่วนใหญ่ก็ได้ถูกวิถีดำเนินแห่งการพัฒนาของประวัติศาสตร์กวาดไปจนหมดสิ้นแล้ว ฉะนั้น ความเห็นเหล่านั้นในทางปฏิบัติถึงอย่างไรก็ได้พ้นสมัยไปแล้ว.

แต่ "แถลงการณ์ฯ" เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ซึ่งเราไม่มีสิทธิ์ที่จะทำการแก้ไขอีก."

ฉบับแปลนี้แปลโดยนายแซมมวล มัวร์ ซึ่งเป็นผู้แปลหนังสือ "ว่าด้วยทุน" ของมาร์กซเป็นส่วนใหญ่. ข้าพเจ้าได้ตรวจทานคำแปลกับเขามาแล้วครั้งหนึ่ง และข้าพเจ้ายังได้เพิ่มเติมหมายเหตุช่วยความเข้าใจบางอย่างที่มีลักษณะประวัติศาสตร์ด้วย.

เอฟ. เองเกลส์

ลอนดอน

30 มกราคม 1888

คำนำฉบับ
ภาษาเยอรมันปี 1890[23]

นับตั้งแต่ข้าพเจ้าได้เขียนคำนำข้างต้น[24] มาจนบัดนี้ ได้มีความจำเป็นที่จะต้องพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาเยอรมันฉบับใหม่อีกแล้ว ขณะเดียวกัน "แถลงการณ์ฯ" เองก็ได้ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ มา ซึ่งควรที่จะกล่าวไว้ในที่นี้.

ฉบับแปลภาษารัสเซียฉบับที่ 2 โดยเวรา จาซูลิช ได้จัดพิมพ์ในเจนีวาเมื่อปี 1882 มาร์กซกับข้าพเจ้าได้เขียนคำนำให้แก่ฉบับแปลนี้. น่าเสียดายที่ข้าพเจ้าทำต้นฉบับคำนำภาษาเยอรมันนี้หายไปเสียแล้ว[25] ฉะนั้นเวลานี้ข้าพเจ้าจึงต้องแปลจากภาษารัสเซียอีกทีหนึ่ง แน่นอนการทำเช่นนี้ย่อมไม่ดีไปกว่าต้นฉบับเดิม. คำนำนั้นมีข้อความดังต่อไปนี้:

---

[23] "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาเยอรมันฉบับที่ 4 จัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มในชุด "สังคม-ประชาธิปไตย" ออกในลอนดอนเมื่อเดือนพฤษภาคม 1890 นี่เป็นฉบับสุดท้ายที่ผ่านการตรวจทานของผู้เขียนแล้ว. การจัดพิมพ์ครั้งนี้ได้รวมเอาคำนำในการพิมพ์ฉบับภาษาเยอรมันปี 1872 และ 1883 ไว้ด้วย. เองเกลส์ยังได้เขียนคำนำใหม่ให้แก่ฉบับที่พิมพ์ครั้งนี้. บางตอนของคำนำฉบับนี้ของเองเกลส์ได้คัดมาลงพิมพ์ไว้ในบทนำเรื่อง การจัดพิมพ์ "แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์" "ครั้งใหม่" ของหนังสือพิมพ์ เดร์ โซเชียลเดโมคราต" อันเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นองค์กรของคณะกรรมการกลางพรรคสังคมประชาธิปไตยเยอรมันฉบับที่ 33 วันที่ 16 สิงหาคม 1890 และได้คัดมาลงในบทนำของหนังสือพิมพ์ "อาร์ไบเทอร์-ไชทุง" ("หนังสือพิมพ์กรรมกร") ฉบับที่ 48 วันที่ 28 พฤศิจกายน 1890 ในการฉลองวันคล้ายวันเกิดของเองเกลส์ครบรอบ 70 ปี.

[24] ในที่นี้เองเกลส์หมายถึงคำนำที่เขียนให้แก่การพิมพ์ฉบับภาษาเยอรมันปี 1883.

[25] ต้นฉบับเดิมของคำนำภาษาเยอรมันที่มาร์กซและเองเกลส์ร่วมกันเขียนให้แก่การพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษารัสเซียที่ทำหายไป ซึ่งเองเกลส์กล่าวถึงนั้น ต่อมาได้ค้นพบแล้ว. ขณะที่เองเกลส์แปลคำนำนี้จากภาษารัสเซียเป็นภาษาเยอรมันนั้น บางแห่งได้มีการปรับปรุงแก้ไข.

“แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” ฉบับภาษารัสเซียฉบับแรกที่แปลโดยบาคูนิน ได้พิมพ์เมื่อต้นทศวรรษที่ 6 ที่โรงพิมพ์ “คอโลโคล” เวลานั้นฝ่ายตะวันตกเห็นกันว่าการจัดพิมพ์ “แถลงการณ์ฯ” ฉบับภาษารัสเซียเป็นเพียงเรื่องแปลกในบรรณพิภพเท่านั้น. ทุกวันนี้ไม่อาจมีทรรศนะเช่นนี้แล้ว. ในระยะแรกสุดที่ “แถลงการณ์ฯ” ประกาศออกมา (มกราคม 1848) เขตที่การเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพแผ่ขยายไปถึง ช่างแคบอะไรเช่นนั้น ซึ่งเห็นได้ชัดมากจากบทสุดท้ายของ “แถลงการณ์ฯ” เรื่อง “ท่าทีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคฝ่ายค้านต่าง ๆ.” ในบทนี้พอดีไม่ได้กล่าว ถึงรัสเซียและสหรัฐอเมริกา. เวลานั้นรัสเซียเป็นกอง หนุนที่ใหญ่โตกองสุดท้ายของอิทธิพลปฏิกิริยาในยุโรปการอพยพพลเมือง เข้าสหรัฐอเมริกาได้ดึงดูดเอาพลังล้นเกินของชนชั้นกรรมาชีพยุโรปไป. ประเทศทั้งสองนี้ล้วนเป็นผู้สนองวัตถุดิบให้แก่ยุโรป และในขณะเดียวกันก็เป็นตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของยุโรป. ฉะนั้น ถึงอย่างไรก็ตาม เวลานั้นประเทศทั้งสองนี้ก็ล้วนเป็นหลักค้ำให้แก่ระเบียบสังคมของยุโรป.

ทุกวันนี้ สภาพต่างกันอย่างสิ้นเชิง! การอพยพพลเมืองยุโรปเข้าไปนั่นเองที่ทำให้การผลิตทางเกษตรกรรมของอเมริกาเหนือสามารถพัฒนาไปได้อย่างมากมาย และการแก่งแย่งแข่งขันทางการผลิต เกษตรกรรมนี้กำลังสั่นคลอนรากฐานของระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินทั้งใหญ่และเล็กในยุโรป. นอกจากนั้น การอพยพพลเมืองนี้ยังทำให้ สหรัฐอเมริกาสามารถขุดค้นทรัพยากรทางอุตสาหกรรมที่อุดมสมบูรณ์ของตนด้วยพลังอันมหึมาและมีขนาดใหญ่โตจนสามารถจะทลายฐานะผูกขาดทางอุตสาหกรรมของยุโรปตะวันตกลงในระยะเวลาอันสั้นได้. สภาพทั้งสองนี้ก็ได้เกิดบทบาทปฏิวัติแก่อเมริกาเอง. การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินขนาดกลางและขนาดเล็กของเจ้าของฟาร์ม (เจ้าของฟาร์มที่ใช้แรงงานของตนเอง) ซึ่งเป็นรากฐานของระบอบการเมืองทั้งระบอบของอเมริกา กำลังถูกการแก่งแย่งแข่งขันของฟาร์มขนาดใหญ่พิชิตไปทีละขั้น ๆ ; ขณะเดียวกัน ในเขตอุตสาหกรรมต่าง ๆ ชนชั้นกรรมาชีพที่มีจำนวนคนมากมายและการสั่งสมทุนราวกับเรื่องในเทพนิยาย

ก็ได้เริ่มพัฒนาขึ้นพร้อมกันไป.

บัดนี้มาดูรัสเซียกันเถอะ! ในระหว่างการปฏิวัติปี 1848-1849 ไม่เพียงแต่พวกเจ้าในยุโรปเท่านั้น แม้กระทั่งนายทุนในยุโรป ก็ล้วนแต่ถือเอาการแทรกแซงของรัสเซียเป็นผู้ช่วยชีวิตแต่ผู้เดียวของพวกเขาในการรับมือกับชนชั้นกรรมาชีพซึ่งเวลานั้นเพิ่งจะเริ่มสำนึกถึงกำลังของตน. พวกเขาประกาศว่าพระเจ้าซาร์เป็นหัวหน้าอิทธิพลปฏิกิริยาของยุโรป. เวลานี้ พระเจ้าซาร์ได้ตกเป็นเชลยของการปฏิวัติ ถูกกักขังอยู่ที่กาทชีนา และรัสเซีย ได้เป็นกองหน้าของขบวนการปฏิวัติแห่งยุโรปแล้ว.

ภาระหน้าที่ของ "แถลงการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์" คือประกาศว่าระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนสมัยใหม่จักต้องพินาศ. แต่ในรัสเซีย เราได้มองเห็นว่า นอกจากระบอบทุนนิยมที่ขยายตัวเป็นบ้าเป็นหลังและระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินชนชั้นนายทุนที่เพิ่งจะเริ่มก่อรูปขึ้นแล้ว ที่ดินกว่าครึ่งยังคงอยู่ในความครอบครองร่วมกันของชาวนา.

ถ้าเช่นนั้น ขอถามหน่อยว่า อ๊อบชีนาของชาวนารัสเซียซึ่งเป็นรูปแบบระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินแบบบุพกาลที่แม้จะได้ถูกทำลายไปมากแล้วนี้ จะสามารถผ่านโดยตรงไปสู่ระบอบการถือกรรมสิทธิ์ ในที่ดินแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นรูปแบบขั้นสูงได้ หรือว่ามันยังจะต้องผ่าน กระบวนการสลายตัวเสียก่อนดังที่การพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ของตะวันตกได้ผ่านมา?

เกี่ยวกับปัญหานี้ คำตอบที่เป็นไปได้แต่ประการเดียวในเวลานี้ก็คือ ถ้าหากว่าการปฏิวัติรัสเซียจะเป็นสัญญาณแห่งการปฏิวัติของชนชั้นกรรมกรในตะวันตกและทั้งสองฝ่ายช่วยเพิ่มเติมแก่กันและกันแล้ว ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันของรัสเซียเวลานี้ก็จะเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนาลัทธิคอมมิวนิสต์ได้.

คาร์ล มาร์กซ,

เฟรเดอริค เองเกลส์

ลอนดอน

21 มกราคม 1882"

ประมาณในระยะเวลาเดียวกัน ฉบับแปลภาษาโปแลนด์ฉบับใหม่ : Manifest Komunistyczny [“แถลงการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์”] ได้จัดพิมพ์ในเจนีวา.

ต่อมา ฉบับแปลภาษาเดนมาร์คฉบับใหม่ได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มในชุด “สังคม-ประชาธิปไตย” ที่โคเปนเฮเกน ปี 1885. น่าเสียดายที่ฉบับแปลฉบับนี้ไม่ค่อยสมบูรณ์; ข้อความที่สำคัญ ๆ บางแห่ง ได้ถูกตัดไป ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้แปลรู้สึกว่าแปลยาก และในที่หลายแห่งจะเห็นร่องรอยของความสะเพร่า ที่น่าเสียใจยิ่งกว่านั้นก็คือ จากคำแปล จะเห็นได้ว่า ถ้าผู้แปลใช้ความประณีตสักหน่อย เขาก็จะแปลได้ดีทีเดียว.

ฉบับแปลภาษาฝรั่งเศสฉบับใหม่ได้ลงพิมพ์ในนิตยสาร “เลอ โซเซียลิสต์” ในปารีส ปี 1886 ; นี่นับว่าเป็นฉบับแปลที่ดีที่สุดจนถึงขณะนี้.

ในปีเดียวกัน จากฉบับภาษาฝรั่งเศสฉบับนี้ได้มีผู้แปลเป็นภาษาสเปญอีก เริ่มแรกลงพิมพ์ในนิตยสาร “เอล โซเซียลิสต้า” ในแมดริด ต่อจากนั้นก็พิมพ์เป็นเล่มอีก ชื่อว่า “แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” โดยคาร์ล มาร์กซ และเฟรเดอริค เองเกลส์ สำนักพิมพ์ “เอล โซเซียลิสต้า” เลขที่ 8 ถนนแอร์นาน โกร์เตส แมดริด.

ในที่นี้ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวถึงเรื่องน่าขันเรื่องหนึ่งไว้ด้วย. ในปี 1887 ผู้พิมพ์จำหน่ายคนหนึ่งในคอนสแตนติโนเปิลได้รับ “แถลงการณ์ฯ” ฉบับแปลภาษาอาร์เมเนียไว้; แต่คนใจดีผู้นี้ไม่มีความกล้าพอที่จะพิมพ์งานซึ่งลงชื่อมาร์กซเป็นผู้เขียนเล่มนี้กระทั่งเห็นว่าทางที่ดีที่สุดควรให้ผู้แปลใช้ชื่อของตนแทนชื่อผู้เขียน แต่ผู้แปลปฏิเสธการทำเช่นนั้น.

ฉบับแปลในอเมริกาหลายฉบับได้จัดพิมพ์ในอังกฤษหลายครั้ง แต่ฉบับแปลเหล่านั้นล้วนแต่ไม่ค่อยถูกต้องนัก. ในที่สุดเมื่อปี 1888 ได้จัดพิมพ์ฉบับแปลที่เชื่อถือได้ขึ้น. ฉบับแปลนี้แซมมวล มัวร์เพื่อนของข้าพเจ้าเป็นผู้แปล, ก่อนที่จะส่งพิมพ์เราสองคนยังได้ร่วมกันตรวจทานอีกครั้งหนึ่ง หน้าปกให้ชื่อว่า “แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์” โดยคาร์ล มาร์กซ และเฟรเอดริค เองเกลส์. ฉบับแปลภาษาอังกฤษที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้เขียนนี้ ตรวจ

แก้เพื่อตีพิมพ์และทำหมายเหตุโดยเฟรเดอริค เองเกลส์ ปี 1888 วิลเลียม รีฟส์ 185 ฟลิตสตรีท อี.ซี. ลอนดอน. ข้าพเจ้าได้รวบรวมหมายเหตุ บางข้อในฉบับนั้นมาบรรจุไว้ในฉบับนี้ด้วยแล้ว.

"แถลงการณ์ฯ" มีประวัติความเป็นมาของมันเอง. ขณะที่แถลงการณ์ฯ นี้ปรากฏออกมานั้น ก็ได้รับการต้อนรับอย่างอุ่นหนาฝาคั่งจากกองหน้าสังคมนิยมวิทยาศาสตร์ ซึ่งเวลานั้นจำนวนคนยังน้อยอยู่ (บรรดาฉบับแปลที่กล่าวถึงในคำนำฉบับแรกได้พิสูจน์ในข้อนี้) แต่หลังจากนั้นไม่นาน แถลงการณ์ฯ นี้ก็ถูกอิทธิพลปฏิกิริยาซึ่งโงหัวขึ้นมาพร้อม ๆ กับความพ่ายแพ้ของกรรมกรปารีสเมื่อเดือนมิถุนายน 1848 กีดกันให้ไปอยู่ข้างหลังและหลังจากชาวพรรคคอมมิวนิสต์โคโลจ์นถูกตัดสินลงโทษ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 1852 แล้ว แถลงการณ์ฯ นี้ก็เลยถูกประกาศให้เป็น สิ่งผิดกฎหมายไป "ตามกฎหมาย". พร้อมกับการเคลื่อนไหวกรรมกรซึ่งสัมพันธ์กับการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ถอยออกจากเวทีที่เปิดเผย "แถลงการณ์ฯ" ก็ถอยเข้าไปอยู่ข้างหลังเช่นกัน.

เมื่อชนชั้นกรรมกรยุโรปเข้มแข็งขึ้นจนพอที่จะก่อการรุกโจมตีอำนาจรัฐของชนชั้นปกครองอีกครั้งนั้น สมาคมกรรมกรสากลก็ได้เกิดขึ้น. วัตถุประสงค์ของสมาคมนี้อยู่ที่จะรวมชนชั้นกรรมกรที่สู้รบของยุโรปและอเมริกาทั้งหมดเข้าเป็นกองทัพใหญ่กองหนึ่ง. ดังนั้น สมาคมนี้จึงเริ่มจากหลักการที่วางไว้ใน "แถลงการณ์ฯ" เหล่านั้นไม่ได้ แต่ควรมีหลักนโยบายที่ไม่ถึงกับกีดกันสหบาลกรรมกรอังกฤษ พวกปรูดองในฝรั่งเศส เบลเยี่ยม อิตาลี และสเปญ ตลอดจนพวกลาส์ซาลล์ [26] ในเยอรมนีให้อยู่นอกวง. หลักนโยบายเช่นนี้ซึ่งก็คืออารัมภบทของระเบียบการของสากลฯ นั้น

[26] ลาส์ซาลล์เองเวลามาสัมพันธ์กับเรา เขามักจะถือว่าตัวเขาเป็น ศิษย์" ของมาร์กซเสมอ และในฐานะที่เป็น ศิษย์" ของมาร์กซ แน่นอนย่อมยืนอยู่บนจุดยืนของ "แถลงการณ์ฯ" แต่บรรดาสานุศิษย์ของเขากลับไม่เป็นเช่นนั้น พวกเขามิได้เกินไปกว่าความต้องการที่จะตั้งสหกรณ์การผลิตโดยอาศัยเงินกู้จากรัฐซึ่งเป็นความคิดเห็นของลาส์ซาลล์ และทั้งแบ่งชนชั้นกรรมกรทั้งชนชั้นออกเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นให้อาศัยการช่วยเหลือของรัฐกับผู้ที่มีความคิดเห็นให้ช่วยตัวเอง. (หมายเหตุโดยเองเกลส์)

มาร์กซเป็นผู้ร่าง ความหลักแหลมของการใช้ภาษาในอารัมภบทนี้ แม้กระทั่งบาคูนิน และพวกอนาธิปไตยก็จำต้องยอมรับ. ในที่นี้ เกี่ยวกับชัยชนะขั้นสุดท้ายของหลักการเหล่านั้นที่ได้เสนอไว้ใน "แถลงการณ์ฯ" มาร์กซได้ฝากความหวังอันเต็มเปี่ยมไว้กับการพัฒนาทางจิตใจของชนชั้นกรรมกร ซึ่งย่อมจะต้องเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการร่วมกันและการอภิปรายร่วมกัน. เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในระหว่างการต่อสู้คัดค้านทุน ซึ่งที่แพ้ยิ่งกว่าที่ชนะ ย่อมทำให้บรรดาคนที่กำลังดำเนินการต่อสู้อยู่เข้าใจว่า ยาขนานที่รักษาโรคต่าง ๆ ได้สารพัดที่ตนบูชาอยู่ตลอดมานั้นใช้ไม่ได้เลย และทั้งทำให้สมองของพวกเขาสันทัดในการเข้าใจเงื่อนไขอันแท้จริงแห่งการปลดแอกกรรมกรได้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น. มาร์กซถูกต้อง. ขณะที่สากลฯ ยุบเลิกในปี 1874 นั้น ชนชั้นกรรมกรได้แตกต่างไปจากเมื่อครั้งตั้งสากลฯ ในปี 1864 อย่างสิ้นเชิง. ลัทธิปรูดองในประเทศต่าง ๆ ในเครือภาษาลาติน และลัทธิลาส์ซาลล์ที่มีเฉพาะในประเทศเยอรมนีใกล้จะสิ้นลมอยู่แล้ว แม้กระทั่งสหบาลกรรมกรอังกฤษซึ่งเวลานั้นอนุรักษ์ที่สุดก็ก้าวขึ้นทีละขั้น ๆ จนกระทั่งประธานของพวกเขาได้แถลงในนามของสหบาลเหล่านี้ในการประชุมสมัชชาผู้แทน ณ สวอนซีปี 1887 ว่า "กล่าวสำหรับเรา สังคมนิยมในภาคพื้นยุโรปไม่น่ากลัวแล้ว." แต่ในปี 1887 สังคมนิยมในภาคพื้นยุโรปแทบจะเหมือนกับทฤษฎีดังที่ได้ประกาศไว้ใน "แถลงการณ์ฯ" ทั้งหมดแล้ว. จากนี้จะเห็นได้ว่า ประวัติของ "แถลงการณ์ฯ" ได้สะท้อนประวัติการเคลื่อนไหวของกรรมกรสมัยใหม่นับแต่ปี 1848 เป็นต้นมาในระดับหนึ่ง. เวลานี้ ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า "แถลงการณ์ฯ" เป็นนิพนธ์ที่เผยแพร่กว้างขวางที่สุด และมีลักษณะสากลที่สุดในบรรดาเอกสารสังคมนิยมทั้งหมด และเป็นหลักนโยบายร่วมของกรรมกรเรือนแสนเรือนล้านในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตั้งแต่ไซบีเรียไปจนถึงแคลิฟอร์เนีย.

แต่ว่า ขณะที่ "แถลงการณ์ฯ" จัดพิมพ์ออกมานั้น เราจะเรียกแถลงการณ์ฯ นี้ว่าแถลงการณ์สังคมนิยมไม่ได้. ในปี 1847 ที่เรียกกันว่าชาวสังคมนิยมนั้นหมายถึงคนสองประเภท. ด้านหนึ่งคือพวกที่เลื่อมใสทฤษฎีเพ้อฝันต่าง ๆ โดยเฉพาะคือพวกโอเวนในอังกฤษและพวกฟูริแอร์ในฝรั่งเศส;

ทั้งสองพวกนี้เวลานั้นได้กลายเป็นพรรคพวกล้วน ๆ ที่ก้าวไปสู่ความพินาศทีละขั้น ๆ แล้ว. อีกด้านหนึ่งคือหมอสังคมถ่อย ๆ ชนิดต่าง ๆ ซึ่งต้องการจะใช้ยาขนานที่รักษาโรคได้สารพัดและวิธีการปะโน่น ปิดนี่นานาชนิดมาขจัดปัดเป่าโรคภัยของสังคมโดยไม่ให้เสียหายแก่ทุนและผลกำไรแม้แต่น้อย. คนสองประเภทนี้ล้วนยืนอยู่นอกการเคลื่อนไหวกรรมกร และย่อมไปหาความสนับสนุนจากชนชั้น “ที่ได้รับการศึกษา” มากกว่า. สำหรับกรรมกรส่วนที่ในเวลานั้นเชื่อมั่นว่าการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงทางการเมืองล้วน ๆ ไม่เพียงพอเสียแล้วและเรียกร้องให้ดัดแปลงสังคมโดยรากฐานนั้น พวกเขาได้เรียกตัวเขาเองว่าชาวคอมมิวนิสต์. ลัทธิคอมมิวนิสต์ชนิดนี้เป็นลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ยังไม่ได้ขัดเกลาอย่างดี ที่เกิดจากสัญชาตญาณและที่ยังหยาบอยู่มาก; แต่ก็เข้มแข็งพอที่จะก่อรูปขึ้นเป็นระบบลัทธิคอมมิวนิสต์เพ้อฝัน 2 ระบบ: ในฝรั่งเศสมีลัทธิคอมมิวนิสต์ “อีกาเรีย” ของคาเบต์ ในเยอรมนีมีลัทธิคอมมิวนิสต์ของไวท์ลิง. ในปี 1847 สังคมนิยมหมายถึงการเคลื่อนไหวของชนชั้นนายทุน ลัทธิคอมมิวนิสต์หมายถึงการเคลื่อนไหวของกรรมกร. เวลานั้นสังคมนิยมอย่างน้อยก็เข้าออกซาลองได้ในภาคพื้นยุโรป. แต่ลัทธิคอมมิวนิสต์นั้นกลับตรงกันข้าม. เมื่อเราได้มีความคิดเห็นอย่างเด็ดเดี่ยวที่สุดกันมาตั้งแต่เวลานั้นแล้วว่า “การปลดแอกของชนชั้นกรรมกรจักต้องเป็นเรื่องของชนชั้นกรรมกรเองเท่านั้น” ดังนั้นเราจึงมิได้สงสัยแม้แต่น้อยว่าในระหว่างสองชื่อนี้ควรเลือกเอาชื่อใดดี. ยิ่งกว่านั้นในเวลาต่อมาเราก็ไม่เคยคิดเลยว่าจะทิ้งชื่อนี้ด้วย.

ชนกรรมาชีพทั่วโลกจงสามัคคีกัน !” - - ขณะที่เราประกาศคำเรียกร้องนี้ต่อโลกเมื่อ 42 ปีก่อนในวันก่อนการปฏิวัติปารีส ซึ่งเป็นการปฏิวัติครั้งแรกที่ชนชั้นกรรมาชีพเข้าร่วมพร้อมด้วยความเรียกร้องต้องการของตนนั้น มีผู้สนองรับเพียงไม่กี่คน. แต่ในวันที่ 28 กันยายน 1864 ชนกรรมาชีพของประเทศส่วนมากในยุโรปตะวันตกได้รวมกันขึ้นเป็นสมาคมกรรมกรสากลที่มีเกียรติภูมิไปชั่วกาลนานแล้ว. จริงอยู่ สากลฯ เองดำรงอยู่เพียง 9 ปีเท่านั้น แต่ความสามัคคีชั่วนิรันดรของชนกรรมาชีพทั่วโลกซึ่งสร้างขึ้นโดยสากลฯ ยังคงดำรงอยู่ และทั้งเข้มแข็ง มั่นคงยิ่งกว่าเวลาใด ๆ ในอดีต และสภาพใน

ปัจจุบันนี้เป็นการพิสูจน์ที่ดีที่สุด. เพราะว่า วันนี้ ขณะที่ข้าพเจ้าเขียนคำนำนี้อยู่ ชนชั้นกรรมาชีพยุโรปและอเมริกากำลังตรวจพลพลังสู้รบของตน เป็นครั้งแรกที่พวกเขาระดมกันขึ้นเป็นกองทัพกองเดียว ภายใต้ร่มธงผืนเดียว เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะหน้าประการเดียว คือกำหนดมาตรฐาน ทำงานวันละ 8 ชั่วโมงในทางกฎหมาย ตามที่ได้ประกาศโดยการประชุมสมัชชาผู้แทนสากลฯ เมื่อปี 1866 ณ เจนีวา และต่อมาได้ประกาศอีกครั้งโดยการประชุมสมัชชาผู้แทนกรรมกรเมื่อปี 1889 ณ ปารีส.[27] สภาพในวันนี้ย่อมจะทำให้

[27] สมัชชาผู้แทนเจนีวาของสมาคมกรรมกรสากล ประชุมเมื่อวันที่ 3-8 กันยายน 1866. มีผู้แทนเข้าร่วมประชุม 60 คน พวกเขาเป็นตัวแทนคณะกรรมการทั่วไปและหน่วยต่างๆ ของสากลฯ และเป็นตัวแทนองค์การสมาคมกรรมกรอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์. แฮมานน์ ยุงค์ ทำหน้าที่เป็นประธาน. *"คำชี้แนะแก่ผู้แทนของคณะกรรมการกลางชั่วคราวเกี่ยวกับปัญหาบางประการ"* ซึ่งเขียนโดยมาร์กซได้อ่านในที่ประชุมสมัชชาโดยถือเป็นคำรายงานที่เป็นทางการของคณะกรรมการทั่วไป. พวกลัทธิปรูดองซึ่งกุมคะแนนเสียง 1 ใน 3 ของสมัชชาครั้งนั้นได้คัดค้าน "คำชี้แนะ" นี้พวกเขาได้เสนอหลักนโยบายอันกว้างขวางของตนขึ้นในแต่ละข้อของระเบียบวาระ. แต่ในปัญหาส่วนมากที่อภิปรายนั้น ผู้สนับสนุนคณะกรรมการทั่วไปได้รับชัยชนะ. "คำชี้แนะ" รวม 9 ข้อนั้น มีอยู่ 6 ข้อ (เกี่ยวกับการปฏิบัติการร่วมกันทางสากล เกี่ยวกับการจำกัดเวลาทำงานเป็นวันละ 8 ชั่วโมง โดยผ่านทางนิติบัญญัติ เกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็กและการใช้แรงงานสตรี เกี่ยวกับการใช้แรงงานแบบสหกรณ์ เกี่ยวกับสหบาลกรรมกร และเกี่ยวกับกองทัพประจำ) ได้ผ่านเป็นมติของสมัชชาฯ. สมัชชาผู้แทนเจนีวายังได้อนุมัติระเบียบการและข้อบังคับของสมาคมกรรมกรสากลด้วย.

วันที่ 14 ถึง 20 กรกฎาคม 1889 ได้มีการประชุมสมัชชาผู้แทนกรรมกรสังคมนิยม สากลที่ปารีส สมัชชาผู้แทนครั้งนี้ในทางเป็นจริงแล้วเป็นการประชุมของการตั้งสากลที่ 2. ก่อนการประชุมสมัชชา นักลัทธิมาร์กซภายใต้การนำโดยตรงของเองเกลส์ ได้ดำเนินการต่อสู้อย่างทรหดกับพวกลัทธิฉวยโอกาสฝรั่งเศส (พวกเป็นไปได้) และผู้เดินตามพวกเขาในสหพันธ์ชาวพรรคสังคมประชาธิปไตยอังกฤษ. พวกลัทธิฉวยโอกาสพยายามที่จะกุมการเตรียมงานเปิดประชุมสมัชชาไว้ในมือของตน จุดมุ่งหมายของพวกเขาก็เพื่อจะยึดฐานะนำในสมัชชาผู้แทน จากนั้นก็เข้าขัดขวางการสร้างความร่วมมือทางสากลครั้งใหม่ขององค์การจัดตั้งสังคมนิยมและองค์การจัดตั้งกรรมกรต่างๆ บนรากฐานลัทธิมาร์กซ. แต่สมัชชาผู้แทนได้เปิดขึ้นในสภาพที่พรรคการเมืองลัทธิมาร์กอยู่ในฐานะเหนือกว่า. สมัชชาฯ เปิดประชุมในวันที่ 14 กรกฎาคม 1889 ซึ่งตรงกับวันครบรอบ 100 ปีแห่งการบุกเข้าทลายคุกบาสเตีย. มีผู้แทน 393 คนจาก 20 ประเทศในยุโรปและอเมริกาเข้าร่วมการประชุมสมัชชาครั้งนี้. ความพยายามของพวกเป็นไปได้ประสบความล้มเหลวและเพื่อที่

นายทุนและเจ้าที่ดินทั่วโลกรู้ว่า : ชนกรรมาชีพทั่วโลกเวลานี้สามัคคีกันอย่างแท้จริงแล้ว.

ถ้าหากวันนี้มาร์กซได้ยืนอยู่คู่กับข้าพเจ้า และมองเห็นสภาพนี้กับตาเอง ก็จะดีเหลือเกิน!

เอฟ. เองเกลส์

ลอนดอน 1 พฤษภาคม 1890

จะต้านสมัชชาผู้แทนแห่งลัทธิมาร์กซ พวกนี้ก็ได้เปิดประชุมสมัชชาผู้แทนขึ้นที่ปารีส เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 1889 เช่นกัน. ผู้แทนต่างประเทศที่เข้าร่วมการประชุมสมัชชาผู้แทนของพวกเป็นไปได้มีเพียงจำนวนน้อย และฐานะผู้แทนของคนส่วนมากในหมู่ผู้แทนเหล่านี้ล้วนแต่ปลอมแปลงขึ้นทั้งสิ้น.

สมัชชาผู้แทนกรรมกรสังคมนิยมสากลได้รับฟังคำรายงานของผู้แทนพรรคการเมืองสังคมนิยมต่างๆ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวกรรมกรในประเทศของพวกเขา ได้กำหนดหลักการพื้นฐานทางนิติบัญญัติของกรรมกรสากล ได้รับรองความเรียกร้องต้องการที่ให้กำหนดเวลาทำงานวันละ 8 ชั่วโมงโดยทางนิติบัญญัติ ได้ชี้วิถีทางที่ความเรียกร้องประการต่างๆ ของกรรมกรจะปรากฏเป็นจริงขึ้น. สมัชชาผู้แทนชี้เน้นว่า จะต้องก่อตั้งองค์การจัดตั้งทางการเมืองของชนชั้นกรรมาชีพ จะต้องต่อสู้เพื่อให้ความเรียกร้องทางการเมืองของกรรมกรปรากฏเป็นจริง; มีความคิดเห็นให้ยกเลิกกองทัพประจำและใช้การติดอาวุธทั่วไปของประชาชนเข้าแทนที่. มติที่สำคัญที่สุดของสมัชชาผู้แทนคือกำหนดวันที่ 1 พฤษภาคมเป็นวันชนชั้นกรรมาชีพสากล.

คำนำฉบับ
ภาษาโปแลนด์ปี 1892[28]

จากความเป็นจริงที่เวลานี้มีความจำเป็นต้องพิมพ์ "แถลงการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์" ฉบับภาษาโปแลนด์ฉบับใหม่ ทำให้ความคิดหลายอย่างเกิดขึ้น.

ก่อนอื่น สิ่งที่ควรแก่การสนใจก็คือ เมื่อเร็ว ๆ นี้ "แถลงการณ์ฯ" ได้เป็นบรรทัดฐานที่วัดการพัฒนาของอุตสหากรรมขนาดใหญ่ในภาคพื้นยุโรประดับหนึ่งแล้ว. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศใดประเทศหนึ่งยิ่งพัฒนาไป ความปรารถนาของกรรมกรในประเทศนั้น ๆ ที่ต้องการจะทำความแจ่มชัดเกี่ยวกับฐานะของพวกเขาในฐานเป็นชนชั้นกรรมกรอันมีความเกี่ยวพันกับชนชั้นผู้มีทุนก็จะรุนแรงยิ่งขึ้น การเคลื่อนไหวสังคมนิยมในหมู่กรรมกรก็จะขยายกว้างยิ่งขึ้น และความเรียกร้องต้องการ "แถลงการณ์ฯ" ก็จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น. ดังนั้น จากจำนวน พิมพ์จำหน่ายของ "แถลงการณ์ฯ" ที่พิมพ์เป็นภาษาของประเทศหนึ่ง ๆ จึงไม่เพียงแต่สามารถวินิจฉัยสภาพการเคลื่อนไหวของกรรมกรในประเทศนั้นฯ ได้ถูกต้องแม่นยำพอดูเท่านั้น หากยังสามารถวินิจฉัยระดับการพัฒนาของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในประเทศนั้น ๆ ได้ถูกต้องแม่นยำ พอดูด้วย.

---

28 "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาโปแลนด์แปลครั้งใหม่ได้จัดพิมพ์ในลอนดอนเมื่อปี 1892 โดยสำนักพิมพ์นิตยสาร "พเซดสฟิท" ("รุ่นอรุณ") ซึ่งจัดทำโดยชาวพรรคสังคมนิยมโปแลนด์. เองเกลส์ได้เขียนคำนำให้แก่ฉบับแปลนี้. หลังจากส่งคำนำให้สำนักพิมพ์ "พเซดสฟิท" แล้ว เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 1892 เองเกลส์ได้เขียนไว้ในจดหมายที่มีถึงสตานิสวาฟ เมนเดลสันว่า ท่านหวังว่าในอนาคตจะศึกษาภาษาโปแลนด์ให้ได้เพื่อจะได้สามารถค้นคว้าการพัฒนาของการเคลื่อนไหวกรรมกรโปแลนด์ให้ลึกซึ้ง ถึงเวลานั้นจะได้เขียนคำนำที่ค่อนข้างสมบูรณ์ให้แก่การพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาโปแลนด์ในครั้งต่อไป.

ด้วยเหตุนี้ การพิมพ์จำหน่าย “แถลงการณ์ฯ” ฉบับภาษาโปแลนด์ฉบับใหม่จึงเป็นสัญลักษณ์แห่งการพัฒนาอย่างใหญ่หลวงของอุตสาหกรรมโปแลนด์. และนับตั้งแต่ได้พิมพ์ฉบับก่อนเมื่อ 10 ปีที่แล้วเป็นต้นมา ความจริงก็ได้มีความก้าวหน้าเช่นนี้อยู่ ซึ่งไม่เป็นที่น่าสงสัยแม้แต่น้อย. โปแลนด์ของรัสเซียโปแลนด์บนโต๊ะประชุม ได้เป็นเขตอุตสาหกรรมอันมหึมาของจักรวรรดิรัสเซียแล้ว. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของรัสเซียกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ ส่วนหนึ่งอยู่ตามชายฝั่งอ่าวฟินแลนด์ ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตศูนย์กลาง (มอสโคว์และวลาดิมีร์) ส่วนหนึ่งอยู่ตามชายฝั่งทะเลดำและทะเลอาซอฟ และอีกบางส่วนกระจายอยู่ ตามที่อื่น ๆ ; อุตสาหกรรมของโปแลนด์รวมศูนย์อยู่ในเขตที่ค่อนข้างเล็ก ผลดีและผลเสียที่เกิดการรวมศูนย์เช่นนี้ โปแลนด์เองก็รู้สึกอยู่. ผลดีนี้เป็นที่ยอมรับของเจ้าของโรงงานรัสเซียที่ดำเนินการแก่งแย่งแข่งขัน เพราะว่าถึงแม้พวกเขาต้องการเหลือเกินที่จะเปลี่ยนคนโปแลนด์ให้เป็นคนรัสเซีย แต่ขณะเดียวกันกลับเรียกร้องให้ตั้งกำแพงภาษีศุลกากรเพื่อต่อต้านโปแลนด์. สำหรับผลเสียซึ่งก็คือ ผลเสียที่เจ้าของโรงงานโปแลนด์และรัฐบาลรัสเซียรู้สึกอยู่นั้น แสดงออกที่ความคิดสังคมนิยมแพร่ขยายไปอย่างรวดเร็วในหมู่กรรมกรโปแลนด์และความเรียกร้องต้องการ “แถลงการณ์ฯ” นับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น.

แต่การพัฒนาอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมโปแลนด์ (อุตสาหกรรมของโปแลนด์ล้ำหน้าอุตสาหกรรมของรัสเซียไปแล้ว) ก็เป็นการพิสูจน์ครั้งใหม่ว่า ประชาชนโปแลนด์มีพลังชีวิตอันไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นหลักประกันอันใหม่ที่จะประกันให้ประชาชนโปแลนด์บรรลุการฟื้นฟูประชาชาติในไม่ช้า. และ

การฟื้นฟูของโปแลนด์ที่มีเอกราชและเข้มแข็งไพบูลย์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่เพียงเกี่ยวพันกับชาวโปแลนด์เท่านั้น หากยังเกี่ยวพันถึงพวกเราทั้งหมดด้วย. การร่วมมือทางสากลอย่างจริงใจของประชาชาติต่าง ๆ ในยุโรป จะปรากฏเป็นจริงขึ้นได้ก็ต่อเมื่อแต่ละประชาชาติในบรรดาประชาชาติเหล่านี้มีความเป็นตัวของตัวเองอย่างสมบูรณ์ภายในประชาชาติตนเท่านั้น. การปฏิวัติปี 1848 ซึ่งชูธงชนชั้นกรรมาชีพนั้น ใน ที่สุดทำให้นักรบชนชั้นกรรมาชีพทำได้แค่งานของชนชั้นนายทุนเท่านั้น แต่ถ้ากระนั้นการปฏิวัติครั้งนี้ก็ได้บรรลุซึ่งความเป็นเอกราชของอิตาลี เยอรมนี และฮังการีโดยผ่านผู้ปฏิบัติตามคำสั่งเสียของการปฏิวัติครั้งนี้หลุยส์ โบนาปาร์ตและบิสมาร์ค. ส่วนโปแลนด์ แม้ว่าตั้งแต่ปี 1792 เป็นต้นมา ได้สร้างคุณูปการไว้แก่การปฏิวัติมากยิ่งกว่าคุณูปการทั้งหมดที่ 3 ประเทศนี้ได้สร้างไว้ แต่ครั้นปี 1863 เมื่อถูกรัสเซียซึ่งมีกำลังเหนือกว่าตน 10 เท่ากดเสียจนหายใจแทบไม่ออก ก็กลับถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการเหลียวแลเลย. พวกผู้ดีโปแลนด์ไม่สามารถรักษาเอกราชของโปแลนด์ ไว้ได้ และก็ไม่สามารถชิงเอกราชของโปแลนด์กลับคืนมาใหม่; ในสายตาของชนชั้นนายทุนนั้น ในทุกวันนี้เอกราชของโปแลนด์ อย่างน้อยก็เป็นเรื่องที่ไม่สลักสำคัญอะไร. แต่เอกราชนี้กลับเป็นสิ่งจำเป็นในการบรรลุซึ่งความร่วมมือกลมเกลียวกันของประชาชาติต่าง ๆ ในยุโรป. เอกราชนี้มีแต่ชนชั้นกรรมาชีพโปแลนด์ที่เยาว์วัยเท่านั้นที่สามารถช่วงชิงมาได้ และเมื่อชนชั้นกรรมาชีพโปแลนด์ชิงมาอยู่ในมือแล้ว เอกราชก็จะมีหลักประกันอย่างสมบูรณ์. เพราะว่ากรรมกรประเทศอื่น ๆ ทั้งหมดในยุโรปล้วนแต่ต้องการความเป็นเอกราชของโปแลนด์อย่างเดียวกันกับที่กรรมกรโปแลนด์ต้องการ.

เอฟ. เองเกลส์

ลอนดอน 10 กุมภาพันธ์ 1892

คำนำฉบับ
ภาษาอิตาลีปี 1893[29]

แด่ผู้อ่านชาวอิตาลี

การออก "แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์" กล่าวได้ว่าพอดีตรงกับวันที่ 18 มีนาคม 1848 ซึ่งเป็นวันที่เกิดการปฏิวัติในมิลานและเบอร์ลิน คือ ได้เกิดการลุกขึ้นสู้ด้วยกำลังอาวุธขึ้นใน 2 ประชาชาติ-ประชาชาติหนึ่งตั้งอยู่ในใจกลางภาคพื้นยุโรปอีกประชาชาติหนึ่งตั้งอยู่ในใจกลางทะเลเมดิเตอร์เรเนียน; ก่อนหน้านี้ประชาชาติทั้งสองนี้ได้ถูกบั่นทอนให้อ่อนลงเนื่องจากการแบ่งแยกและการขับเคี่ยวภายใน ด้วยเหตุนี้จึงตกอยู่ภายใต้การปกครองของต่างชาติ อิตาลีเคยถูกจักรพรรดิออสเตรียควบคุมและเยอรมนีก็ถูกพระเจ้าซาร์แห่งรัสเซียกดขี่แม้จะไม่ใช่โดยตรงนักแต่ก็รู้สึกอยู่ว่าถูกกดขี่. ผลของวันที่ 18 มีนาคม 1848 ทำให้อิตาลีและเยอรมนีพ้นจากความอัปยศเช่นนี้; ถ้าจะกล่าวว่าระหว่างปี 1848-1871 ประชาชาติที่ยิ่งใหญ่ทั้งสองนี้ได้รับการฟื้นฟูและได้รับเอกราชใหม่อีกครั้งในรูปแบบอย่างนั้นหรืออย่างนี้แล้ว นั่นก็เป็นเพราะผู้ที่ปราบปรามการปฏิวัติปี 1848 ได้ฝืนเจตนารมณ์ของตนโดยยอมเป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งเสียของการปฏิวัติครั้งนี้ ดังที่มาร์กซได้กล่าวไว้.[30]

---

[29] เองเกลส์ได้เขียนคำนำให้แก่ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับภาษาอิตาลีเมื่อปี 1893 โดยให้ชื่อว่า "แด่ผู้อ่านชาวอิตาลี". คำนำนี้เขียนขึ้นตามคำขอร้องของฟีลิปโป ตูราตีผู้นำพรรคสังคมนิยมอิตาลี. "แถลงการณ์ฯ" ภาษาอิตาลีแปลโดย ปอมเปโอ เบตตีนี คำนำแปลโดยตูราตี. "แถลงการณ์ฯ" เล่มนี้พิมพ์ในมิลานเมื่อปี 1893 โดยสำนักพิมพ์นิตยสาร "คริติก้า โซเชียเล" ("สังคมวิจารณ์") ซึ่งเป็นนิตยสารทางทฤษฎีของพรรคสังคมนิยม.

[30] ในนิพนธ์มากมายของมาร์กซ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนิพนธ์เรื่อง "จิตใจแอร์ฟูร์ตปี 1859" มาร์กซได้แสดงความคิดไว้ดังนี้คือ หลังจากปี 1848 พวกปฏิกิริยาได้แสดง บทบาทเป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งเสียของการปฏิวัติที่พิเศษ ทำให้ความเรียกร้องต้องการของการปฏิวัติปรากฏเป็นจริงขึ้นอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แม้ว่าจะได้ดำเนินไปในรูปตลกขบขันที่ล้อเลียนการปฏิวัติก็ตาม.

การปฏิวัติครั้งนี้ในที่ทุกหนทุกแห่งเป็นการกระทำของชนชั้นกรรมกรทั้งสิ้น: ผู้สร้างเครื่องกีดขวางตามถนนและหลั่งเลือดเสียสละชีวิต นั้นล้วนเป็นชนชั้นกรรมกร. มีแต่กรรมกรปารีสเท่านั้นที่ในขณะดำเนินการโค่นรัฐบาลก็มีเจตจำนงอันแจ่มชัดที่จะโค่นการปกครองของชนชั้นนายทุนไปด้วย. แต่ทว่าถึงแม้พวกเขาจะรู้แน่แก่ใจว่าระหว่างชนชั้นของเขานี้กับชนชั้นนายทุนมีความเป็นปรปักษ์กันอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ดำรงอยู่ก็ตาม แต่ไม่ว่าการคืบหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศสหรือการพัฒนาทางจิตใจของมวลชนกรรมกรฝรั่งเศส ก็ล้วนยังไม่ถึงขั้นที่มีความเป็นไปได้ในการทำให้การดัดแปลงทางสังคมปรากฏเป็นจริงขึ้น. ด้วยเหตุนี้ ดอกผลของการปฏิวัติในที่สุดก็ถูกชนชั้นนายทุนเอาไปเสีย. ในประเทศอื่น ๆ คือ อิตาลี เยอรมนี ออสเตรียตั้งแต่เริ่มต้นกรรมกรก็ทำได้แค่ช่วยชนชั้นนายทุนให้ได้อำนาจรัฐ. แต่ในประเทศใดก็ตาม การปกครองของชนชั้นนายทุนจะแยกออกจากเอกราชแห่งชาติไม่ได้. ด้วยเหตุนี้ การปฏิวัติปี 1848 จึงย่อมทำให้ประชาชาติเหล่านั้นคืออิตาลี เยอรมนี ฮังการี ซึ่งจนกระทั่งเวลานั้นก็ยังไม่เป็นเอกภาพและไม่มีเอกราชนั้น เป็นเอกภาพและได้รับเอกราช. เวลานี้ได้เวียนมาถึงโปแลนด์แล้ว.

จากนี้จะเห็นได้ว่า การปฏิวัติปี 1848 แม้จะมิใช่การปฏิวัติสังคมนิยม แต่อย่างไรก็ตามก็ได้แผ้วถางทางให้แก่การปฏิวัติสังคมนิยม และได้เตรียมรากฐานให้แก่การปฏิวัตินี้. ใน 45 ปี มานี้ เนื่องจากระบอบชนชั้นนายทุนได้ก่อให้เกิดกระแสสูงของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้เกิดชนชั้นกรรมาชีพที่มีจำนวนคนมากมาย ที่รวมศูนย์และที่เข้มแข็งขึ้นในทั่วทุกแห่ง; เมื่อเป็นเช่นนี้จึงได้เกิดผู้ขุดหลุมฝังศพชนชั้นนายทุนเองดังที่ "แถลงการณ์ฯ" กล่าวไว้. ถ้าไม่ฟื้นฟูเอกราชและเอกภาพของแต่ละประชาชาติก็ไม่อาจจะมีความสามัคคีกันทางสากลของชนชั้นกรรมาชีพได้ ทั้งไม่อาจจะมีการร่วมมือที่ปรองดองและมีจิตสำนึกอันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบรรลุจุดหมายร่วมกันของประชาชาติต่าง ๆ ได้. ขอให้ลองคิดดูว่า ภายใต้เงื่อนไขทางการเมืองก่อนปี 1848 นั้น กรรมกรอิตาลี ฮังการี เยอรมัน โปแลนด์ และรัสเซียจะมีการปฏิบัติการทางสากลร่วมกันได้อย่างไร!

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การสู้รบเมื่อปี 1848 นั้นหาใช่ทำไปโดยเปล่าประโยชน์ไม่. เวลา 45 ปีนับตั้งแต่สมัยปฏิวัติครั้งนั้นจนกระทั่งบัดนี้ก็หาใช่ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ไม่. ผลของสมัยปฏิวัติครั้งนั้นได้เริ่มสุกงอมแล้ว และความปรารถนาแต่ประการเดียวของข้าพเจ้านั้น คือใคร่จะให้การจัดพิมพ์ฉบับแปลภาษาอิตาลีนี้เป็นนิมิตดีแห่งชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพอิตาลี เช่นเดียวกับที่การจัดพิมพ์ "แถลงการณ์ฯ" ฉบับเดิมได้เป็นมิมิตดีของการปฏิวัติทางสากล.

"แถลงการณ์ฯ" ได้รับรองบทบาทปฏิวัติของทุนนิยมที่เคยมีมาในอดีตอย่างเที่ยงธรรมที่สุด. อิตาลีเป็นประชาชาติทุนนิยมประชาชาติแรก. การสิ้นสุดของสมัยกลางแห่งศักดินาและการเริ่มต้นของศักราชทุนนิยมสมัยใหม่นั้น ถือบุคคลยิ่งใหญ่ผู้หนึ่งเป็นสัญญลักษณ์. บุคคลผู้นี้คือดันเต ชาวอิตาลี เขาเป็นทั้งกวีคนสุดท้ายของสมัยกลางและก็เป็นกวีคนแรกแห่งยุคใหม่. ปัจจุบันก็เช่นเดียวกับเมื่อปี 1300 คือศักราชใหม่แห่งประวัติศาสตร์กำลังจะมาถึง. อิตาลีจะให้ดันเตคนใหม่แก่เราสำหรับประกาศการกำเนิดของศักราชใหม่แห่งชนชั้นกรรมาชีพนี้หรือไม่หนอ?

เอฟ. เองเกลส์

ลอนดอน 1 กุมภาพันธ์ 1893

แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์

ปีศาจตนหนึ่ง - - ปีศาจแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์กำลังวนเวียนอยู่ในยุโรป. อิทธิพลทั้งปวงของยุโรปเก่าทั้งสันตะปาปาและพระเจ้าซาร์ ทั้งเมตเตร์นิช และกีโซต์ ทั้งชาวพรรคราดิกัลของฝรั่งเศสและสายลับตำรวจของเยอรมัน ได้รวมกันเข้าเป็นพันธมิตรอันศักดิ์สิทธิ์เพื่อกำจัดปีศาจตนนี้.

มีพรรคฝ่ายค้านพรรคไหนบ้างที่ไม่ถูกฝ่ายปรปักษ์ของตนซึ่งเป็นผู้กุมอำนาจตราหน้าว่าเป็นพรรคคอมมิวนิสต์? และมีพรรคฝ่ายค้านพรรคไหนบ้างที่ไม่เอาข้อหาลัทธิคอมมิวนิสต์โยนไปให้พวกพรรคฝ่ายค้านที่ก้าวหน้ายิ่งกว่าและพวกปรปักษ์ที่ปฏิกิริยาของตน?

จากข้อเท็จจริงนี้ได้ข้อสรุป 2 ข้อ:

หนึ่ง, ลัทธิคอมมิวนิสต์ได้เป็นที่ยอมรับของอิทธิพลทั้งปวงของยุโรปว่าเป็นอิทธิพลอย่างหนึ่งแล้ว;

สอง, บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่ชาวพรรคคอมมิวนิสต์จะชี้แจงทรรศนะของตน วัตถุประสงค์ของตนและความมุ่งหมายของตนอย่างเปิดเผยแก่ทั่วทั้งโลก และนำเอาแถลงการณ์ของพรรคเองมาต่อต้านเทพนิยาย เรื่องปีศาจแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์.

ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ประเทศต่าง ๆ จึงได้มาชุมนุมกันที่ลอนดอน และร่างแถลงการณ์ประกาศต่อทั่วโลกเป็น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี เฟลมิช และเดนมาร์คดังต่อไปนี้.

1 นายทุนกับชนกรรมาชีพ[31]

ประวัติศาสตร์ของสังคมทั้งหมดที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงบัดนี้[32] ล้วนแต่เป็นประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้ทางชนชั้น.

เสรีชนกับทาส ผู้ดีกับสามัญชน เจ้าผู้ครองแคว้นกับทาสกสิกร นายช่างในสมาคมอาชีพ[33] กับลูกมือ สรุปแล้วก็คือผู้กดขี่กับผู้ถูกกดขี่ ต่างอยู่ในฐานะ

---

[31] ชนชั้นนายทุน หมายถึงชนชั้นนายทุนสมัยใหม่ซึ่งครองปัจจัยการผลิตของสังคม และใช้แรงงานรับจ้าง. ชนชั้นกรรมาชีพ หมายถึงชนชั้นกรรมกรรับจ้างสมัยใหม่ซึ่งไม่มีปัจจัยการผลิตของตนเอง ฉะนั้นจึงจำต้องอาศัยการขายพลังแรงงานเพื่อยังชีพ. (หมายเหตุ.โดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษ ปี 1888)

[32] นั่นหมายถึงประวัติศาสตร์ที่บันทึกด้วยลายลักษณ์อักษร. ในปี 1847 ภาวะของสังคมก่อนประวัติศาสตร์ การจัดตั้งของสังคมทั้งหมดก่อนประวัติศาสตร์ที่บันทึกด้วยลายลักษณ์อักษรนั้นแทบจะไม่มีใครรู้เลย. ต่อมา ฮักสท์เฮาเซนได้ค้นพบ ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินของรัสเซีย เมาเร่อร์ได้พิสูจน์ว่าระบอบกรรมสิทธิ์นี้เป็นรากฐานทางสังคมซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของชนชาติติวตันทั้งปวง และคนทั้งหลายได้ค่อยๆ ค้นพบว่าหมู่บ้านชุมชนที่ใช้ระบอบกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่ดินนั้นเป็นรูปการบุพกาลของสังคมในที่ต่างๆ ตั้งแต่อินเดียจนถึงไอร์แลนด์. สุดท้าย มอร์แกนได้ค้นพบธาตุอันแท้จริงทางเครือญาติและความ สัมพันธ์ระหว่างวงศ์ตระกูลของเครือญาติที่มีต่อเผ่าชน การค้นพบอันยอดเยี่ยม นี้ได้เผยให้เห็นรูปแบบอันเป็นแบบฉบับของการจัดตั้งภายในของสังคมคอมมิวนิสต์ บุพกาลชนิดนี้. พร้อมกับการสลายตัวของคอมมูนบุพกาลนี้ สังคมก็เริ่มแยกออก เป็นชนชั้นต่างๆ ซึ่งมีลักษณะพิเศษเฉพาะและเป็นปฏิปักษ์ต่อกันในที่สุด. เกี่ยวกับ กระบวนการของการสลายตัวนี้ข้าพเจ้าเคยพยายามค้นคว้าวิจัยไว้ในเรื่อง ต้นกำเนิดของครอบครัว ระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลและรัฐ" (พิมพ์ครั้งที่ 2 สตูตท์การ์ต ปี 1886). (หมายเหตุ โดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888. ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890 ได้ตัดประโยคสุดท้ายของหมายเหตุนี้ออกไป.)

[33] นายช่างในสมาคมอาชีพ คือสมาชิกที่มีอำนาจเต็มในสมาคมอาชีพเป็นนายช่างในสมาคม แต่มิใช่

ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันตลอดเวลาดำเนินการต่อสู้ที่บางครั้งซ่อนเร้น บางครั้งเปิดเผยอยู่มิได้ขาด และการต่อสู้แต่ละครั้งก็ล้วนจบลงด้วยสังคมทั้งสังคมถูกเปลี่ยนแปลงด้วยการปฏิวัติ หรือไม่ก็ชนชั้นที่ต่อสู้กันสูญสลายไปด้วยกัน.

ในยุคประวัติศาสตร์แต่ละยุคที่ผ่านมา เราจะเห็นได้แทบทุกแห่งว่าสังคมได้แบ่งออกเป็นชั้นวรรณะต่าง ๆ ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง และเห็นถึงการลดหลั่นเป็นขั้น ๆ ซึ่งประกอบขึ้นตามฐานะทางสังคมต่าง ๆ กัน. ในโรมสมัยโบราณมีผู้ดี อัศวิน สามัญชน และทาส; ในสมัยกลางมีเจ้าผู้ครองแคว้นศักดินา เจ้าครองนคร นายช่างในสมาคมอาชีพ ลูกมือ และทาสกสิกร และภายในชนชั้นเหล่านี้ก็ยังมีการแบ่งชั้นโดยเฉพาะของตนแทบทุกชนชั้น.

สังคมชนชั้นนายทุนสมัยใหม่ซึ่งเกิดขึ้นจากการสูญสลายของสังคมศักดินาหาได้ทำลายความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นไปไม่. มันเพียงแต่นำเอาชนชั้นใหม่ เงื่อนไขการกดขี่ใหม่ และรูปแบบการต่อสู้ใหม่มาแทนที่อันเก่าเท่านั้น.

แต่ยุคของเรา ยุคชนชั้นนายทุน มีลักษณะพิเศษอยู่ประการหนึ่งคือมันทำให้ความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นไม่สับสน. สังคมทั้งสังคมนับวัน แต่จะแยกออกเป็นสองค่ายใหญ่ที่เป็นศัตรูกันแยกออกเป็นสองชนชั้นใหญ่ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันโดยตรง คือชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพ.

จากทาสกสิกรในสมัยกลาง ได้เกิดมีชาวเมืองของเมืองในระยะแรกขึ้น; จากชั้นวรรณะของชาวเมืองนี้ได้ขยายตัวออกไปเป็นพวกชนชั้นนายทุน

หัวหน้าของสมาคม. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

พวกแรกสุดขึ้น.

การค้นพบทวีปอเมริกาและการเดินเรืออ้อมทวีปอาฟริกาได้เปิดแหล่งเคลื่อนไหวแหล่งใหม่ให้แก่ชนชั้นนายทุนที่กำลังเจริญตัวขึ้น. ตลาดอินเดียตะวันออกและจีน ความเป็นเมืองขึ้นของทวีปอเมริกา การทำการค้ากับเมืองขึ้น การเพิ่มพูนปัจจัยการแลกเปลี่ยนและสินค้าทั่วไป เหล่านี้ได้ทำให้การพาณิชย์การเดินเรือและการอุตสาหกรรมขึ้นสู่กระแสสูงเป็นประวัติการณ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ปัจจัยการปฏิวัติขยายตัวไปอย่างรวดเร็วภายในสังคมศักดินาที่กำลังพังทลาย.

วิธีประกอบกิจการอุตสาหกรรมแบบศักดินาหรือแบบผูกขาดโดยสมาคมอาชีพอย่างเช่นแต่ก่อนนั้น ไม่สามารถจะสนองความต้องการ ที่เพิ่มขึ้นพร้อมกับการปรากฏของตลาดใหม่ได้แล้ว. หัตถกรรมตามโรงงานจึงได้เข้าแทนที่วิธีประกอบกิจการนี้. นายช่างในสมาคมอาชีพได้ถูกชนชั้นกลางที่ประกอบอุตสาหกรรมกีดกันออกไป; การแบ่งงานกัน ระหว่างสมาคมอาชีพต่าง ๆ ได้สูญสิ้นไปพร้อมกับการปรากฏขึ้นของการแบ่งงานภายในโรงหัตถกรรมแต่ละโรง

แต่ตลาดก็ขยายออกไปเรื่อย ๆ และความต้องการก็เพิ่มขึ้นอยู่ไม่ขาด. กระทั่งหัตถกรรมตามโรงงานก็ไม่สามารถจะสนองความต้องการได้อีก. ดังนั้นไอน้ำและเครื่องจักรกลจึงได้ก่อให้การผลิตทางอุตสาหกรรมเกิดการปฏิวัติขึ้น. อุตสาหกรรมสมัยใหม่ขนาดใหญ่ได้เข้าแทนที่หัตถกรรมตามโรงงาน; มหาเศรษฐีอุตสาหกรรม ผู้นำของกองทัพอุตสาหกรรมทั้งหมด นายทุนสมัยใหม่ ได้เข้าแทนที่ชนชั้นกลางที่ประกอบอุตสาหกรรม.

อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้สร้างตลาดโลกขึ้นจากการแผ้วถางทางไว้แล้วโดยการค้นพบทวีปอเมริกา. ตลาดโลกได้ทำให้การพาณิชย์ การเดินเรือและการคมนาคมทางบกพัฒนาไปอย่างใหญ่หลวง. การพัฒนานี้ก็ได้กลับมากระตุ้นอุตสาหกรรมให้ขยายออกไป พร้อมกันนี้ เมื่ออุตสาหกรรม การพาณิชย์ การเดินเรือ และการรถไฟยิ่งขยายตัวไป ชนชั้นนายทุนก็ยิ่งพัฒนาไป ทุนของพวกเขาก็ยิ่งเพิ่มพูนยิ่งขึ้น และชนชั้นทั้งปวงที่เหลือตกทอดมา

จากสมัยกลางก็ยิ่งถูกกีดกันไปอยู่ข้างหลัง.

จากนี้จะเห็นได้ว่า ชนชั้นนายทุนสมัยใหม่เองนี่แหละเป็นผลิตผลของกระบวนการแห่งการพัฒนาอันยาวนาน เป็นผลิตผลของการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงอันเป็นกระบวนของแบบวิธีการผลิตและแบบวิธีการแลกเปลี่ยน.

ในแต่ละขั้นแห่งการพัฒนาของชนชั้นนายทุนนี้ล้วนมีผลสำเร็จทางการเมืองที่สอดคล้องกัน[34] ติดตามมาด้วย. เมื่ออยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าผู้ครองแคว้นศักดินา, ชนชั้นนายทุนเป็นชนชั้นถูกกดขี่ ได้จัดเป็นองค์คณะที่ติดอาวุธและปกครองตนเองในคอมมูน[35] ในบางแห่ง ได้จัดตั้งเป็นสาธารณรัฐนครที่เป็นอิสระ[36] และในบางแห่งได้ประกอบขึ้นเป็นฐานันดรที่ 3 ที่เสียภาษีในรัฐราชาธิปไตย;[37] ต่อมาในสมัยหัตถกรรมตามโรงงานชนชั้นนี้เป็นอิทธิพลที่ประจัญหน้าพวกผู้ดีในรัฐระบอบราชาธิปไตยกึ่งศักดินาหรือในรัฐระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ กระทั่งเป็นรากฐานสำคัญของรัฐระบอบมหาราชาธิปไตย; สุดท้ายนับตั้งแต่ได้สร้างอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และตลาดโลกขึ้นเป็นต้นมา ชนชั้นนี้ได้การปกครองทางการเมืองมาเป็นของตนในรัฐระบอบสภาผู้แทนสมัยใหม่. อำนาจของรัฐสมัยใหม่เป็นแต่เพียงคณะกรรมการจัดการธุรกิจร่วมกันของชนชั้นนายทุนทั้งชนชั้นเท่านั้นเอง.

---

34 คำว่า “ผลสำเร็จทางการเมืองที่สอดคล้องกัน” ในฉบับภาษาอังกฤษ ปี 1888 ว่า “ผลสำเร็จทางการเมืองที่สอดคล้องกันของชนชั้นนี้”. --ผู้แปลฉบับภาษาจีน

35 ในฝรั่งเศส “คอมมูน” เป็นชื่อเรียกนครที่เกิดขึ้นใหม่ และเรียกกันมา กระทั่งก่อนหน้าที่นครดังกล่าวช่วงชิงได้มาซึ่งการปกครองตนเองในท้องที่และสิทธิทางการเมืองของ “ฐานันดรที่ 3” จากเจ้าผู้ครองแคว้นศักดินา. กล่าวโดยทั่วไป ในที่นี้ถืออังกฤษเป็นประเทศแบบฉบับแห่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชนชั้นนายทุน และถือฝรั่งเศสเป็นประเทศแบบฉบับแห่งการพัฒนาทางการเมืองของชนชั้นนายทุน. (หมายเหตุ โดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

หลังจากได้ซื้อหรือช่วงชิงได้มาซึ่งสิทธิการปกครองตนเองขั้นต้นจากเจ้าผู้ครองแคว้นศักดินาแล้ว ชาวนครของอิตาลีและฝรั่งเศสก็ตั้งชื่อให้องค์รวมแห่งนครของตนว่า คอมมูน”. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890)

36 ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ได้เติมคำว่า (เช่นในอิตาลีและเยอรมนี)”. --ผู้แปลฉบับภาษาจีน

37 ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ได้เติมคำว่า (เช่นในฝรั่งเศส)”. --ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ในประวัติศาสตร์ ชนชั้นนายทุนเคยมีบทบาทที่ปฏิวัติอย่างยิ่ง.

ในที่ที่ชนชั้นนายทุนยึดการปกครองได้แล้ว ชนชั้นนี้ได้ทำลายบรรดาความสัมพันธ์แบบศักดินา แบบพ่อบ้านและแบบบทเพลงพรรณนาชนบทลงจนหมดสิ้น. ชนชั้นนี้ได้ทำลายเครื่องพันธนาการศักดินาชนิดต่าง ๆ ซึ่งผูกมัดผู้คนไว้กับผู้เป็นใหญ่โดยธรรมชาติให้หักสะบั้นลงอย่างไม่ปรานี ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนด้วยกันไม่มีอะไรอื่นใดอีกเลยนอกจากความสัมพันธ์ในด้านผลได้ผลเสียอย่างเปิดเผยล่อนจ้อนและ "การค้าชำระเงินสด" อย่างหน้าเลือดไร้ความปรานี. ชนชั้นนี้ได้ทำให้การปะทุขึ้นอันศักดิ์สิทธิ์ของความรู้สึกที่เลื่อมใสศรัทธาในศาสนา จิตใจอันเร่าร้อนของอัศวิน และอารมณ์อ่อนไหวของชาวเมืองผู้ถ่อยปัญญาเหล่านี้จมลงไปในน้ำอันเย็นยะเยือกแห่งความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว. ชนชั้นนี้ได้ทำให้ศักดิ์ศรีของคนกลายเป็นมูลค่าแลกเปลี่ยน เอาเสรีภาพทางการค้าชนิดที่ไร้หิริโอตัปปะเพียงอย่างเดียวมาแทนที่เสรีภาพอันมากมายเหลือคณนานับที่ยอมให้ไว้และที่ชิงมาด้วยกำลังของตนเอง. สรุปแล้ว ชนชั้นนี้ได้ใช้การขูดรีดที่เปิดเผยไร้ยางอาย โดยตรงและโจ่งแจ้งมาแทนการขูดรีดที่อำพรางไว้ด้วยความเพ้อฝันทางศาสนาและความเพ้อฝันทางการเมือง.

ชนชั้นนายทุนได้ลบล้างสง่าราศีของอาชีพทั้งปวงอันเป็นที่ยกย่องนับถือและชวนให้เคารพยำเกรงตลอดมานั้นเสีย. ชนชั้นนี้ได้ทำให้นายแพทย์ ทนายความ หมอสอนศาสนา กวี และวิทยากรกลายเป็นผู้ใช้แรงงานรับจ้างที่ชนชั้นนี้ว่าจ้างมาด้วยเงิน.

ชั้นชั้นนายทุนได้กระชากแพรคลุมหน้าแห่งความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยนที่คลุมความสัมพันธ์ทางครอบครัวนั้นเสีย และทำให้ความสัมพันธ์นี้เปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ทางเงินตราล้วน ๆ.

ชนชั้นนายทุนได้เผยให้เห็นว่า การใช้กำลังอันหยาบช้าในสมัยกลางซึ่งเป็นที่ยกย่องของพวกปฏิกิริยานั้น มีความเกียจคร้านสันหลังยาวมาเป็นส่วนเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับมัน. ชนชั้นนี้ได้พิสูจน์ให้เห็นเป็นครั้งแรกว่าการเคลื่อนไหวของคนเราสามารถได้รับผลสำเร็จอะไรบ้าง. ชนชั้นนี้ได้สร้าง

สิ่งมหัศจรรย์ที่แตกต่างกับปิระมิดของอียิปต์ ท่อส่งน้ำใน โรมและโบสถ์แบบโกธิคอย่างสิ้นเชิง; ชนชั้นนี้ได้บรรลุผลในการเดินทัพทางไกลซึ่งแตกต่างกับการอพยพชนชาติครั้งใหญ่และขบวนครูเสดอย่างสิ้นเชิง.

ชนชั้นนายทุนมีแต่ทำให้เครื่องมือการผลิต จากนั้นก็ทำให้ความสัมพันธ์ทางการผลิต และความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งหมดปฏิวัติอยู่เรื่อยไปเท่านั้น ถ้ามิฉะนั้นแล้วก็จะดำรงอยู่ต่อไปไม่ได้. ตรงกันข้าม การรักษาแบบวิธีการผลิตเก่าไว้โดยไม่เปลี่ยนแปลงเลยกลับเป็นเงื่อนไขสำคัญอันดับแรกของการดำรงอยู่ของชนชั้นอุตสาหกรรมทั้งปวงในอดีต. การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการผลิตอยู่เรื่อย ๆ ความปั่นป่วนมิได้ขาดของความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งปวง ความไม่สงบและความแปรเปลี่ยนอยู่ตลอด เหล่านี้คือสิ่งที่ยุคชนชั้นนายทุนต่างกับยุคทั้งปวงในอดีต.[38] ความสัมพันธ์อันคงตัวและเก่าแก่ทั้งปวงตลอดจนความคิดและความคิดเห็นซึ่งเป็นที่เคารพตลอดมาและสอดคล้องกับความสัมพันธ์ดังกล่าวล้วนถูกขจัดไปหมด ความสัมพันธ์ทั้งปวงที่ก่อรูปขึ้นใหม่ยังไม่ทันจะคงตัวก็เก่าล้าสมัยเสียแล้ว. สิ่งที่คงตัวทั้งปวงอันตรธานไป สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงถูกลบหลู่. ในที่สุดผู้คนทั้งหลายจำต้องมองฐานะความเป็นอยู่ของเขาและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วยสายตาอันเยือกเย็น.

ความต้องการที่จะขยายแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่เรื่อย ๆ บังคับให้ชนชั้นนายทุนต้องวิ่งเต้นไปตามที่ต่าง ๆ ทั่วโลก. ชนชั้นนี้ต้องไปตั้งหลักแหล่งทั่วทุกแห่ง ไปเปิดกิจการขึ้นทั่วทุกแห่งและไปสร้างความสัมพันธ์ขึ้นทั่วทุกแห่ง.

เนื่องจากได้เปิดตลาดโลกขึ้น ชนชั้นนายทุนจึงทำให้การผลิตและการอุปโภคบริโภคของประเทศทั้งปวงมีลักษณะทั่วโลก. ไม่ว่าพวกปฏิกิริยาจะเสียดายเพียงไรก็ตาม ชนชั้นนายทุนก็ยังคงขุดรากฐานแห่งชาติ อันเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมออกเสีย. อุตสาหกรรมแห่งชาติอันเก่าแก่ถูกทำลายไป หรือยังคงถูกทำลายอยู่ทุกวัน มันถูกอุตสาหกรรมใหม่กีดกันออกไป การสร้างอุตสาหกรรมใหม่ขึ้นได้กลายเป็นปัญหาความเป็นความตายของ

---

[38] คำว่า “ในอดีต” ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890 ว่า อื่นๆ”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ประชาชาติอารยะทั้งปวงแล้ว; สิ่งที่อุตสาหกรรมเหล่านี้นำมาแปรรูปนั้นไม่ใช่วัตถุดิบในท้องถิ่นของตน หากเป็นวัตถุดิบที่มาจากเขตแคว้นอันไกลแสนไกล; ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่สนองการอุปโภคบริโภคในประเทศเท่านั้น หากยังสนองการอุปโภคบริโภคในที่ต่าง ๆ ทั่วโลกไปพร้อมกันด้วย. ความต้องการแบบเก่าที่สนองโดยผลิตภัณฑ์ในประเทศได้ถูกแทนที่โดยความต้องการแบบใหม่ที่สนองโดยผลิตภัณฑ์จากประเทศและเขตแคว้นอันไกลแสนไกล. ภาวะที่ผลิตเลี้ยงตัวเองปิดประตูอยู่ตามลำพังเฉพาะท้องถิ่นและเฉพาะชาติอย่างแต่ก่อน ได้ถูกแทนที่โดยการไปมาหาสู่กันและการพึ่งพาอาศัยกันของประชาชาติต่าง ๆ ในทุก ๆ ด้าน. การผลิตทางด้านวัตถุเป็นเช่นนี้ การผลิตทางด้านจิตใจก็เช่นเดียวกัน. ผลิตผลทางจิตใจของแต่ละประชาชาติได้กลายเป็นสมบัติร่วมกัน. ลักษณะด้านเดียวและลักษณะจำกัดทางประชาชาติกลายเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ยิ่งขึ้นทุกที ดังนั้นวรรณคดีของประชาชาติและของท้องถิ่นมากมายจึงได้ก่อรูปขึ้นเป็นวรรณคดีแห่งโลก.[39]

เนื่องจากเครื่องมือการผลิตทั้งปวงได้รับการปรับปรุงอย่างรวดเร็ว และเนื่องจากการคมนาคมมีความสะดวกอย่างยิ่ง ชนชั้นนายทุนจึงได้ดึงประชาชาติทั้งปวงแม้กระทั่งประชาชาติที่ป่าเถื่อนที่สุดเข้ามาสู่อารยธรรม. สินค้าราคาถูกของชนชั้นนี้คือปืนใหญ่ขนาดหนักที่ชนชั้นนี้ใช้มาพังทลายกำแพงยักษ์ทุกแห่งลง และพิชิตจิตใจที่เคียดแค้นต่างชาติอย่างลึกซึ้งที่สุดของคนป่าเถื่อน. ชนชั้นนี้บีบบังคับให้ประชาชาติทั้งปวง - - ถ้าประชาติเหล่านั้นไม่ต้องการดับสูญ - - ใช้แบบวิธีการผลิตของชนชั้นนายทุน; ชนชั้นนี้บีบบังคับประชาชาติเหล่านั้นให้ดำเนินสิ่งที่เรียกว่าระบอบอารยธรรมในหมู่พวกเขาเอง ซึ่งก็คือกลายเป็นนายทุน. กล่าวโดยสรุปก็คือ ชนชั้นนี้สร้างโลกของตนขึ้นโลกหนึ่งตามรูปโฉมของตนเอง.

ชนชั้นนายทุนทำให้ชนบทต้องยอมขึ้นต่อการปกครองของเมือง. ชนชั้นนี้ได้สร้างเมืองอันใหญ่โตขึ้น ได้ทำให้ประชากรในเมืองเพิ่มมากกว่า

---

[39] คำว่า “วรรณคดี” (Literatur) ในประโยคนี้หมายถึงวรรณกรรมด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ปรัชญา เป็นต้น - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ประชากรในชนบทมากมาย อันเป็นเหตุให้พลเมืองจำนวนมากพอดู ส่วนหนึ่งพ้นจากภาวะโง่เง่าของชีวิตชนบท. เช่นเดียวกับที่ชนชั้นนี้ทำให้ ชนบทขึ้นต่อเมือง ชนชั้นนี้ได้ทำให้อนารยประเทศและกึ่งอารยประเทศขึ้นต่ออารยประเทศ ทำให้ประชาชาติแห่งชาวนาขึ้นต่อประชาชาติแห่งชนชั้นนายทุน ทำให้ตะวันออกขึ้นต่อตะวันตก.

ชนชั้นนายทุนทำลายภาวะกระจัดกระจายของปัจจัยการผลิตของทรัพย์สินและของประชากรหนักยิ่งขึ้นทุกที. ชนชั้นนี้ทำให้ประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น ทำให้ปัจจัยการผลิตรวมศูนย์ขึ้น และทำให้ทรัพย์สินรวมเข้าอยู่ในมือคนส่วนน้อย. ผลที่ย่อมจะต้องเกิดขึ้นจากนี้ก็คือการรวมศูนย์ทางการเมือง. เขตแคว้นต่าง ๆ ที่ต่างเป็นอิสระ ที่มีความสัมพันธ์เกือบจะแค่ในทางเป็นพันธมิตรกัน ที่มีผลประโยชน์ที่ต่างกัน กฎหมายต่างกัน รัฐบาลต่างกัน และระบบภาษีศุลกากรต่างกันนั้น เวลานี้ได้รวมกันขึ้นเป็นประเทศประเทศหนึ่ง ที่มีรัฐบาลเป็นเอกภาพ มีกฎหมายที่เป็นเอกภาพ ผลประโยชน์ทางชนชั้นของประชาชาติที่เป็นเอกภาพและระบบภาษีศุลกากรที่เป็นเอกภาพแล้ว.

ในระหว่างครองอำนาจเป็นเวลาเกือบร้อยปีนั้น ชนชั้นนายทุนได้สร้างพลังการผลิตขึ้นมากยิ่งกว่าและใหญ่ยิ่งกว่าพลังการผลิตทั้งหมดที่คนรุ่นก่อน ๆ ทุกรุ่นได้สร้างขึ้น. การพิชิตพลังธรรมชาติ การใช้เครื่องจักรกล การใช้เคมีในอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม การเดินเรือกลไฟ การเดินรถไฟ การใช้โทรเลข การบุกเบิกผืนแผ่นดินใหญ่เป็นผืน ๆ การเดินเรือในแม่น้ำลำคลอง การปรากฏขึ้นของประชากรจำนวนมากมายราวกับใช้วิธีเล่นกลเรียกให้ผุดขึ้นมาจากใต้พิภพ - - ที่แล้วมามีศตวรรษใดบ้างที่สามารถคาดคิดได้ว่าจะมีพลังการผลิตเช่นนี้แฝงฝังอยู่ในแรงงานสังคม?

จากนี้จะเห็นได้ว่า ปัจจัยการผลิตและปัจจัยการแลกเปลี่ยนซึ่งชนชั้นนายทุนอาศัยมาก่อตัวขึ้นนั้นได้สร้างขึ้นแล้วในสังคมศักดินา. ในขั้นที่แน่นอนขั้นหนึ่งแห่งการพัฒนาของปัจจัยการผลิตและปัจจัยการแลกเปลี่ยนเหล่านี้ ความสัมพันธ์ในการผลิตและการแลกเปลี่ยนของสังคมศักดินาที่ดำเนินอยู่

การจัดเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมของศักดินา กล่าวโดยสรุปก็คือ ความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ศักดินาก็จะได้สอดคล้องกับพลังการผลิตที่พัฒนาไปแล้ว. ความสัมพันธ์ดังกล่าวกำลังทำการขัดขวางการผลิต มิใช่กระตุ้นการผลิต.[40] มันได้กลายเป็นเครื่องพันธนาการที่ผูกมัดการผลิต. มันจะต้องถูกทำลายและมันก็ถูกทำลายไปแล้ว.

สิ่งที่เข้าแทนที่ก็คือการแก่งแย่งแข่งขันอย่างเสรีตลอดจนระบอบทางสังคมทางการเมืองซึ่งสอดคล้องกับการแก่งแย่งแข่งขันอย่างเสรี และการปกครองทางเศรษฐกิจและการปกครองทางการเมืองของชนชั้นนายทุน.

ปัจจุบันนี้ การเคลื่อนไหวทำนองเดียวกันกำลังดำเนินอยู่เบื้องหน้าเราอีก. สังคมชนชั้นนายทุนสมัยใหม่ซึ่งมีความสัมพันธ์การผลิตและความสัมพันธ์การแลกเปลี่ยนชนชั้นนายทุน ความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุน ซึ่งสร้างปัจจัยการผลิตและปัจจัยการแลกเปลี่ยนอันใหญ่โตถึงขนาดนี้ราวกับใช้วิธีเล่นกลนั้น บัดนี้เหมือนกับ พ่อมดที่ไม่สามารถจะควบคุมภูตผีที่ตนใช้เวทมนตร์ปลุกขึ้นมาได้อีกแล้ว. ประวัติของอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมในหลายสิบปีมานี้ เป็นเพียงประวัติของพลังการผลิตสมัยใหม่ที่ต่อต้านความสัมพันธ์การผลิตสมัยใหม่ ต่อต้านความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์อันเป็นเงื่อนไขแห่งการดำรงอยู่ของชนชั้นนายทุนและการปกครองของชนชั้นนี้เท่านั้น. เพียงแต่ ชี้ให้เห็นถึงวิกฤตทางพาณิชยกรรมซึ่งคุกคามการดำรงอยู่ของสังคมทุนนิยมทั้งสังคมมากยิ่งขึ้นทุกทีในระหว่างการหมุนเวียนเป็นรอบระยะก็เพียงพอที่จะพิสูจน์ข้อนี้แล้ว. ในระหว่างเกิดวิกฤตทางพาณิชยกรรมมักปรากฏว่าไม่เพียงแต่ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตสำเร็จแล้วจำนวนมากมายถูกทำลายไปเท่านั้น หากพลังการผลิตที่ได้สร้างขึ้นแล้วจำนวนมากมายก็ถูกทำลายไปด้วย. ในระหว่างเกิดวิกฤต ได้เกิดโรคระบาดทางสังคมชนิดที่ทุกยุคทุกสมัยในอดีตเห็นเป็นปรากฏการณ์ที่เหลวไหลขึ้น ซึ่งก็คือโรคระบาดแห่งการผลิตล้นเกิน. สังคมได้ค้นพบโดยฉับพลันว่าตนเองได้กลับไปสู่ภาวะป่าเถื่อน

[40] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ไม่มีประโยคนี้.ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ชั่วขณะหนึ่ง; คล้ายกับว่าเกิดทุพภิกขภัยครั้งหนึ่งหรือเกิดสงครามลักษณะทำลายล้างทั่วไปครั้งหนึ่ง ซึ่งได้กลืนเอาปัจจัยการครองชีพของสังคมไปหมดสิ้น; คล้ายกับว่าอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมได้ถูกทำลายจนราบเรียบ - - นี่เพราะเหตุใด? เพราะเหตุว่าในสังคมมีอารยธรรมมากเกินไป มีปัจจัยการครองชีพมากเกินไป อุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมเจริญมากเกินไป. พลังการผลิตที่สังคมมีอยู่ไม่สามารถจะกระตุ้นอารยธรรมชนชั้นนายทุนและ[41]ความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนให้พัฒนาต่อไปได้อีกแล้ว; ตรงกันข้าม พลังการผลิตได้พัฒนาใหญ่โตถึงขั้นที่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่สามารถจะสอดคล้องกับมันแล้ว พลังการผลิตถูกความสัมพันธ์ดังกล่าวขัดขวางอยู่แล้ว; และเมื่อใดที่พลังการผลิตลงมือขจัดสิ่งกีดขวางนี้ เมื่อนั้นก็จะทำให้สังคมชนชั้นนายทุนทั้งสังคมตกอยู่ในความปั่นป่วน ทำให้การดำรงอยู่ของระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนถูกคุกคาม. ความสัมพันธ์ของชนชั้นนายทุนแคบเกินไปจนไม่อาจที่จะบรรจุโภคทรัพย์ที่ชนชั้นนี้สร้างขึ้นเองแล้ว. - - ชนชั้นนายทุนใช้วิธีอะไรมาขจัดวิกฤตนี้เล่า? ด้านหนึ่งจำต้องทำลายพลังการผลิตลงเป็นจำนวนมาก อีกด้านหนึ่งก็ไปยึดตลาดใหม่และใช้ตลาดเก่าให้เป็นประโยชน์อย่างถึงที่สุดยิ่งขึ้น. นี่เป็นวิธีอะไรกันแน่? มันเป็นเพียงวิธีที่ชนชั้นนายทุนเตรียมการไปสู่วิกฤตที่รอบด้านยิ่งขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้นเท่านั้น เป็นเพียงวิธีที่ทำให้วิธีการในการป้องกันวิกฤตน้อยลงไปทุกทีเท่านั้น.

อาวุธที่ชนชั้นนายทุนใช้โค่นระบอบศักดินานั้น บัดนี้กลับจ่อไปที่ชนชั้นนายทุนเองแล้ว.

แต่ทว่า ชนชั้นนายทุนไม่เพียงแต่ได้สร้างอาวุธที่นำความตายมาสู่ตัวเองเท่านั้น หากชนชั้นนี้ยังก่อให้เกิดคนที่จะใช้อาวุธเหล่านี้ - - กรรมกรสมัยใหม่ ซึ่งก็คือชนกรรมาชีพด้วย.

ชนชั้นนายทุนหรือนัยหนึ่งทุนยิ่งพัฒนา ชนชั้นกรรมาชีพหรือนัยหนึ่งชนชั้นกรรมกรสมัยใหม่ก็พัฒนาไปในระดับเดียวกันด้วย; กรรมกร

---

[41] ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ได้ตัดคำว่า “อารยธรรมชนชั้นนายทุนและ” ออก. - - ผู้แปลฉบบภาษาจีน

สมัยใหม่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ก็ต่อเมื่อพวกเขาหางานทำได้แล้วเท่านั้น และพวกเขาจะหางานทำได้ก็ต่อเมื่อแรงงานของพวกเขาทำให้ทุนเพิ่มพูนขึ้น. กรรมกรที่จำต้องเอาตัวเองไปขายทีละเล็กละน้อยเหล่านี้ก็เป็นสินค้าชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับสิ่งของที่เป็นสินค้าอื่น ๆ ดังนั้น พวกเขาจึงได้รับผลสะเทือนจากการเปลี่ยนแปลงทั้งปวงในด้านการแก่งแย่งแข่งขัน ได้รับผลสะเทือนจากการไหวตัวทั้งปวงในด้านตลาดเช่นเดียวกัน.

เนื่องจากการใช้เครื่องจักรได้แพร่หลายออกไปและการแบ่งงาน ได้พัฒนาไป การใช้แรงงานของชนกรรมาชีพก็ได้สูญเสียลักษณะอิสระทั้งหมดไป ดังนั้นแรงดึงดูดใด ๆ ที่มีต่อกรรมกรจึงพลอยสูญสิ้นไปด้วย. กรรมกรได้กลายเป็นเครื่องพ่วงอย่างหนึ่งของเครื่องจักรไป สิ่งที่ต้องการให้เขาทำนั้นเป็นเพียงการคุมเครื่องที่ไม่สลับซับซ้อน ที่จำเจที่สุด และหัดง่ายที่สุด. ฉะนั้นค่าใช้จ่ายที่เสียให้กับกรรมกรจึงแทบจะกล่าวได้ว่าจำกัดอยู่แค่ปัจจัยการครองชีพอันจำเป็นสำหรับประทังชีวิตของกรรมกร และให้มีกรรมกรรุ่นหลังสืบต่อไปเท่านั้น. แต่ราคาของสินค้าและจากนี้ก็ราคาของแรงงาน[42]ด้วยนั้นเท่ากันกับค่าใช้จ่ายในการผลิตของมัน. ดังนั้น การใช้แรงงานยิ่งทำให้คนรู้สึกเบื่อหน่ายเท่าไร ค่าแรงก็ยิ่งลดน้อยลงเท่านั้น. ยิ่งกว่านั้น เครื่องจักรยิ่งแพร่หลายออกไป การแบ่งงานยิ่งละเอียดมากขึ้น ปริมาณการใช้แรงงานก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ไม่ก็เนื่องจากยืดเวลาทำงานหรือไม่ก็เนื่องจากเพิ่มปริมาณการใช้แรงงานภายในเวลาที่แน่นอนหรือไม่ก็เร่งเครื่องจักรให้หมุนเร็วขึ้นและอื่น ๆ.

อุตสาหกรรมสมัยใหม่ได้เปลี่ยนโรงหัตถกรรมเล็ก ๆ ของนายช่างแบบพ่อบ้านมาเป็นโรงงานใหญ่ของนายทุนอุตสาหกรรม. มวลชนกรรมกรที่แออัดอยู่ในโรงงานถูกจัดตั้งขึ้นเหมือนกับทหาร. พวกเขาเป็นพลทหารธรรมดาแห่งกองทัพอุตสาหกรรมที่ถูกนายทหารชั้นประทวนและชั้นสัญญา

---

[42] ในนิพนธ์ระยะหลังๆ ของท่าน มาร์กซและเองเกลส์ใช้คำว่า “มูลค่าของพลังแรงงาน” และ “ราคาของพลังงาน” อันเป็นจินตภาพที่ค่อนข้างตรง (มาร์กซเป็น ผู้เริ่มใช้ก่อน) แทนจินตภาพ มูลค่าของแรงงาน” และ ราคาของแรงงาน”.

บัตรระดับต่าง ๆ ติดตามควบคุมเป็นชั้น ๆ. พวกเขาไม่เพียงแต่เป็นทาสของชนชั้นนายทุนและของรัฐชนชั้นนายทุนเท่านั้น หากยังถูกเครื่องจักร ผู้คุมงาน ก่อนอื่นคือตัวนายทุนเจ้าของโรงงานแต่ละโรงเอาลงเป็นทาสอยู่ทุกวันทุกชั่วโมงอีกด้วย. ระบอบเผด็จอำนาจชนิดนี้ยิ่งประกาศเปิดเผยว่าความร่ำรวยเป็นเศรษฐีคือจุดหมายบั้นปลาย[43]ของตนมากเพียงใด มันก็ยิ่งน่าเหยียดหยาม น่าเคียดแค้น และน่าเกลียดชังมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น.

เทคนิคและแรงที่ต้องใช้ในงานที่ต้องใช้กำลังนั้นน้อยลงเพียงใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง อุตสาหกรรมสมัยใหม่เจริญมากขึ้นเพียงใด กรรมกรชายก็ถูกกรรมกรหญิงกีดกันออกไป[44] มากขึ้นเพียงนั้น. กล่าวสำหรับชนชั้นกรรมกรแล้ว ความแตกต่างทางเพศและวัยไม่มีความหมายทางสังคมอีกแล้ว. พวกเขาล้วนเป็นเครื่องมือการใช้แรงงาน, เพียงแต่ว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับพวกเขานั้นต่างกันตามวัยและเพศของพวกเขาเท่านั้น.

เมื่อเจ้าของโรงงานขูดรีดกรรมกรเสร็จสิ้นไปขั้นหนึ่ง และกรรมกรได้รับค่าแรงเป็นเงินสดแล้ว ก็มีคนอีกส่วนหนึ่งในชนชั้นนายทุนซึ่งก็คือเจ้าของบ้านเช่า เจ้าของร้านค้า เจ้าของโรงจำนำเป็นต้นรี่เข้ามาหาพวกเขาทันที.

ชั้นล่างของชนชั้นกลางแต่ก่อนนี้ อันได้แก่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก พ่อค้าย่อยกับผู้กินดอกเบี้ยขนาดเล็ก และหัตถกรกับชาวนาทั้งหมดนี้ล้วนค่อย ๆ ลดลงมาสู่ขบวนชนชั้นกรรมาชีพ บ้างเป็นเพราะทุนขนาดเล็กของพวกเขาไม่พอที่จะประกอบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แก่งแย่งแข่งขันสู้นายทุนที่ใหญ่กว่าไม่ได้; บ้างเป็นเพราะฝีมือของพวกเขาถูกวิธีการผลิตแบบใหม่ทำให้หมดค่าไปเลย. ขบวนชนชั้นกรรมาชีพ ที่ได้รับการเพิ่มเติมจากชนชั้นทั้งหมดของประชากรเช่นนี้เอง.

---

43 ในฉบับแปลภาษาเยอรมันปี 1890 ได้ตัดคำว่า “บั้นปลาย” ออก. – - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

44 คำว่า “ถูกกรรมกรหญิงกีดกันออกไป” ในฉบับภาษาเยอรมันฉบับแรกปี 1848 (ฉบับพิมพ์ 23 หน้าออกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์) ว่า “ถูกกรรมกรหญิงและกรรมกรเด็กกีดกันออกไป” - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ชนชั้นกรรมาชีพได้ผ่านขั้นแห่งการพัฒนาที่ต่างกันแต่ละขั้นมาแล้ว. การต่อสู้คัดค้านชนชั้นนายทุนของชนชั้นนี้เริ่มขึ้นในขณะเดียวกันกับการดำรงอยู่ของชนชั้นนี้.

เริ่มแรกกรรมกรเฉพาะราย ต่อมากรรมกรของโรงงานหนึ่ง ๆ ต่อมากรรมกรในแขนงงานหนึ่ง ๆ ในท้องที่หนึ่ง ๆ ต่อสู้กับนายทุนเฉพาะรายที่ขูดรีดพวกเขาโดยตรง. พวกเขาไม่เพียงแต่โจมตีความสัมพันธ์การผลิต ชนชั้นนายทุนเท่านั้น หากยังโจมตีตัวเครื่องมือการผลิตด้วย;[45] พวกเขาทำลายสินค้าต่างประเทศที่เข้ามาแก่งแย่งแข่งขัน ทำลายเครื่องจักร เผาโรงงาน พยายามที่จะฟื้นคืนสู่ฐานะของกรรมกรในสมัยกลางที่สูญเสียไปแล้ว.

ในขั้นนี้ บรรดากรรมกรยังเป็นมวลชนที่กระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศและแตกแยกกันอันเนื่องมาจากการแข่งขันกันเอง. ความสามัคคีของมวลชนกรรมกรอันไพศาลยังมิใช่เป็นผลแห่งการรวมตัวของ พวกเขาเอง แต่เป็นผลแห่งการรวมตัวของชนชั้นนายทุน เวลานั้นเพื่อที่จะบรรลุจุดหมายทางการเมืองของตน ชนชั้นนายทุนมีความจำเป็นและในชั่วระยะหนึ่งยังสามารถปลุกระดมชนชั้นกรรมาชีพทั้งชนชั้นขึ้นมาได้. ดังนั้น ในขั้นนี้ชนกรรมาชีพจึงมิใช่ต่อสู้กับศัตรูของตน หากต่อสู้กับศัตรูของศัตรูของตน ซึ่งก็คือต่อสู้กับเศษเดนของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เจ้าที่ดินนายทุนที่มิใช่ประกอบอุตสาหกรรมและนายทุนน้อย. ดังนั้น การเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์ทั้งหมดจึงรวมศูนย์อยู่ในมือของชนชั้นนายทุน; ชัยชนะแต่ละครั้งที่ได้รับภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว จึงล้วนแต่เป็นชัยชนะของชนชั้นนายทุนทั้งนั้น.

แต่คู่ขนานไปกับการพัฒนาของอุตสาหกรรม ชนชั้นกรรมาชีพไม่เพียงแต่ได้เพิ่มมากขึ้นในด้านจำนวนคนเท่านั้น หากยังได้รวมกันเข้า เป็นกลุ่มก้อนที่ใหญ่โตยิ่งขึ้น พลังของชนชั้นนี้เติบใหญ่ขึ้นทุกวัน และชนชั้นนี้ก็สำนึกถึงพลังของตนเองมากยิ่งขึ้นทุกที. เครื่องจักรได้ทำให้ความแตกต่างใน

45 ประโยคนี้ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า "พวกเขามิใช่โจมตีความสัมพันธ์การผลิตของชนชั้นนายทุน หากโจมตีเครื่องมือการผลิต". ผู้แปลฉบับภาษาจีน

การใช้แรงงานลดน้อยลงทุกทีและทำให้ค่าแรงลดลงสู่ระดับต่ำอย่างเดียวกันแทบทุกแห่ง ฉะนั้นผลประโยชน์และสภาพความเป็นอยู่ ของชนชั้นกรรมาชีพจึงค่อย ๆ เข้าสู่ความเป็นอันเดียวกันมากขึ้นทุกที. การแก่งแย่งแข่งขันที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับระหว่างนายทุนด้วยกัน และวิกฤตทางพาณิชยกรรมอันเกิดจากการนี้ ทำให้ค่าแรงของกรรมกรไม่คงที่ยิ่งขึ้นทุกที; การปรับปรุงเครื่องจักรอยู่เสมอมิได้หยุดและดำเนินไปรวดเร็วยิ่งขึ้นทุกวันนั้นทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของกรรมกรไม่มีหลักประกันยิ่งขึ้นทุกที; การปะทะกันระหว่างกรรมกรเฉพาะรายกับนายทุนเฉพาะรายมีลักษณะเป็นการปะทะกันระหว่างสองชนชั้นยิ่งขึ้นทุกที. กรรมกรเริ่มตั้งพันธมิตร[46] คัดค้านนายทุนขึ้น; พวกเขาสามัคคีกันพิทักษ์ค่าแรงของตนเอง. พวกเขากระทั่งได้ตั้งองค์การสมาคมที่มีลักษณะถาวร เพื่อว่าเมื่อเกิดการปะทะกันขึ้นจะได้มีหลักประกันในชีวิตความเป็นอยู่. ในที่บางแห่งการต่อสู้ได้เปลี่ยนเป็นการลุกขึ้นสู้.

ในบางครั้งกรรมกรก็ได้รับชัยชนะเหมือนกัน แต่ชัยชนะนี้เป็นเพียงชัยชนะชั่วคราวเท่านั้น. ดอกผลที่แท้จริงของการต่อสู้ของพวกเขามิใช่ผลสำเร็จที่ได้มาโดยตรง หากเป็นความสามัคคีที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ทุกทีของกรรมกร. ความสามัคคีนี้ได้ขยายตัวไปเพราะเครื่องมือการคมนาคมที่เจริญขึ้นทุกวันอันสร้างขึ้นโดยอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เครื่องมือการคมนาคมเช่นนี้ได้ทำให้กรรมกรในที่ต่าง ๆ สัมพันธ์ติดต่อกัน. เมื่อมีความสัมพันธ์ชนิดนี้แล้วจึงสามารถจะนำเอาการต่อสู้แบบลักษณะท้องถิ่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกันอันมากมายไปสมทบกันเข้าเป็นการต่อสู้ที่มีลักษณะทั่วประเทศ สมทบกันเข้าเป็นการต่อสู้ทางชนชั้น. แต่การต่อสู้ทางชนชั้นทั้งปวงล้วนเป็นการต่อสู้ทางการเมืองทั้งสิ้น. ความสามัคคีที่ชาวเมืองในสมัยกลางได้มาด้วยการอาศัยทางเล็ก ๆ ระหว่างหมู่บ้านซึ่งกินเวลาหลายศตวรรษนั้น ชนกรรมาชีพสมัยใหม่ได้มาด้วยการใช้ทางรถไฟซึ่งกินเวลาไม่กี่ปีเท่านั้นเอง.

การที่ชนกรรมาชีพจัดตั้งขึ้นเป็นชนชั้น และแล้วจัดตั้งขึ้นเป็นพรรคการเมืองนี้ ถูกทำลายอยู่มิได้ขาดอันเนื่องมาจากการแข่งขันกันเองของ

---

[46] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 เติมคำว่า “(สหบาลกรรมกร)” - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

กรรมกร. แต่การจัดตั้งชนิดนี้ก็จะมีขึ้นใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า และแต่ละครั้งก็ยิ่งเข้มแข็ง ยิ่งมั่นคง และยิ่งมีพลังมากขึ้น. การจัดตั้งเหล่านี้ได้ใช้ความแตกแยกภายในของชนชั้นนายทุนเป็นประโยชน์บีบบังคับให้ชนชั้นนายทุนรับรองผลประโยชน์เฉพาะรายของกรรมกรด้วยรูปแบบกฎหมาย. ร่างพระราชบัญญัติการทำงานวันละ 10 ชั่วโมงในอังกฤษเป็นตัวอย่าง อย่างหนึ่ง.

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว การปะทะกันภายในสังคมเก่านั้นในหลาย ๆ ด้านได้กระตุ้นชนชั้นกรรมาชีพให้พัฒนาไป. ชนชั้นนายทุนอยู่ในท่ามกลางการต่อสู้อันไม่ว่างเว้น: เริ่มแรกสุดคัดค้านพวกผู้ดี ต่อมาคัดค้านชนชั้นนายทุนส่วนหนึ่งที่ผลประโยชน์ของเขาขัดกับความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม และคัดค้านชนชั้นนายทุนต่างชาติทั้งปวงอยู่เนืองนิตย์. ในการต่อสู้ทั้งปวงนี้ชนชั้นนายทุนล้วนจำต้องขอร้องชนชั้นกรรมาชีพ ขอความช่วยเหลือจากชนชั้นกรรมาชีพ ด้วยเหตุนี้จึงดึงชนชั้นกรรมาชีพให้เข้าสู่การเคลื่อนไหวทางการเมือง. ดังนั้น ชนชั้นนายทุนเองจึงเป็นผู้หยิบยื่นปัจจัยการศึกษา[47] ของตนซึ่งก็คืออาวุธสำหรับคัดค้านตนให้แก่ชนชั้นกรรมาชีพ.

ประการต่อมา เราได้มองเห็นแล้วว่า ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมได้ผลักชั้นชนในชนชั้นปกครองเข้าสู่ขบวนชนชั้นกรรมาชีพเป็นชั้นชน ๆ ทีเดียว หรืออย่างน้อยก็ทำให้เงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาถูกคุกคาม. พวกเขาเหล่านี้ก็ได้นำปัจจัยการศึกษาเป็นอันมาก[48] มาให้แก่ชนชั้นกรรมาชีพด้วยเหมือนกัน.

ประการสุดท้าย ในช่วงที่การต่อสู้ทางชนชั้นจวนเจียนจะถึงขั้นสู้รบแตกหัก กระบวนการสลายตัวภายในชนชั้นปกครอง ภายในสังคมเก่าทั้งสังคม ก็บรรลุถึงระดับที่รุนแรงอย่างยิ่งและแหลมคมอย่างยิ่ง กระทั่ง ทำให้คนส่วนน้อยส่วนหนึ่งในชนชั้นปกครองแยกตัวออกจากชนชั้นปกครองและ

---

47 คำว่า “ปัจจัยการศึกษา” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “ปัจจัยการศึกษาทางการเมืองและการศึกษาทั่วไป”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

48 คำว่า “ปัจจัยการศึกษาเป็นอันมาก” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “ปัจจัยใหม่ที่เปิดหูเปิดตาและก้าวหน้า”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

เข้ามาอยู่กับชนชั้นที่ปฏิวัติซึ่งก็คือชนชั้นที่กุมอนาคต ฉะนั้นก็เหมือนกับในอดีตซึ่งมีคนส่วนหนึ่งในหมู่พวกผู้ดีหันไปอยู่กับฝ่ายชนชั้นนายทุน เวลานี้ในหมู่ชนชั้นนายทุนก็มีคนส่วนหนึ่งหันมาอยู่กับฝ่ายชนชั้นกรรมาชีพโดยเฉพาะคือนักคิดชนชั้นนายทุนส่วนหนึ่งที่ได้ยกระดับ ถึงขั้นรับรู้การเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์ทั้งกระบวนในด้านทฤษฎี.

ในปัจจุบัน บรรดาชนชั้นที่เป็นปฏิปักษ์กับชนชั้นนายทุนนั้น มีแต่ชนชั้นกรรมาชีพเท่านั้นที่เป็นชนชั้นปฏิวัติที่แท้จริง. ชนชั้นอื่น ๆ ล้วนแต่เสื่อมลงทุกทีและดับสูญไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แต่ชนชั้นกรรมาชีพนั้นเป็นผลิตผลของตัวอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เอง.

การที่ชนชั้นกลางซึ่งก็คือผู้ประกอบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก พ่อค้าย่อย หัตถกร และชาวนาต่อสู้กับชนชั้นนายทุนนั้น ล้วนแต่เพื่อรักษาการดำรงอยู่ของชนชั้นกลางของพวกเขานี้ไว้มิให้พินาศไป. ฉะนั้น พวกเขาจึงไม่ใช่พวกปฏิวัติ หากเป็นพวกอนุรักษ์. ยิ่งกว่านั้น พวกเขากระทั่งเป็นพวกปฏิกิริยาเพราะพวกเขาพยายามที่จะทำให้กงล้อประวัติศาสตร์หมุนกลับ. ถ้าจะว่าพวกเขานั้นปฏิวัติ นั่นก็เพราะว่าพวกเขาจวนจะหันเข้าสู่ขบวนชนชั้นกรรมาชีพ เมื่อเช่นนั้น พวกเขาก็มิใช่รักษาผลประโยชน์เฉพาะหน้าของพวกเขา หากรักษาผลประโยชน์ในอนาคต ของพวกเขา พวกเขาก็จะออกห่างจากจุดยืนเดิมของตน และมายืนอยู่บน จุดยืนของชนชั้นกรรมาชีพ.

ชนชั้นกรรมาชีพจรจัดเป็นส่วนที่เฉื่อยเนือย เหลวแหลกในชั้นต่ำสุดของสังคมเก่า บางครั้งพวกเขาก็ถูกการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพดึงเข้าสู่การเคลื่อนไหวเหมือนกัน แต่เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ทั้งหมดของพวกเขา พวกเขาจึงยอมให้คนซื้อไปเพื่อประกอบกรรมทำชั่วที่เป็นปฏิกิริยายิ่งกว่า.

ในเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของชนชั้นกรรมาชีพนั้น เงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมเก่าได้ถูกทำลายไปแล้ว. ชนกรรมาชีพไม่มีทรัพย์สมบัติ; ความสัมพันธ์ระหว่างเขากับภรรยาและลูก ๆ ของเขาไม่มีส่วนที่เหมือนกับความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวของชนชั้นนายทุนอีกแล้ว; การใช้แรงงานในอุตสาหกรรมในสมัยปัจจุบัน การกดขี่ของทุนในสมัยปัจจุบัน

ไม่ว่าในอังกฤษหรือฝรั่งเศส ไม่ว่าในอเมริกาหรือเยอรมนี ล้วนแต่เหมือนกันทั้งนั้น ล้วนแต่ทำให้ชนกรรมาชีพสูญเสียลักษณะชาติไปทุกอย่าง. กฎหมาย ศีลธรรม ศาสนา ในทรรศนะของพวกเขาแล้ว ล้วนแต่เป็นอคติของชนชั้นนายทุนที่ปกปิดอำพรางผลประโยชน์ของชนชั้นนายทุนทั้งสิ้น.

ชนชั้นทั้งปวงในอดีต หลังจากชิงการปกครองได้แล้วมักจะทำให้สังคมทั้งสังคมขึ้นต่อเงื่อนไขที่หาความร่ำรวยเป็นเศรษฐีของชนชั้นของตน พยายามที่จะเอาการนี้มาเสริมความมั่นคงแก่ฐานะความเป็นอยู่ ที่ได้มาแล้วของชนชั้นของตน. ชนกรรมาชีพมีแต่ทำลายรูปแบบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดำรงอยู่ในเวลานี้ของตน และจากนั้นก็ทำลายรูปแบบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดำรงอยู่ในเวลานี้ทั้งหมด จึงจะสามารถได้มาซึ่งพลังการผลิตแห่งสังคม. ชนกรรมาชีพไม่มีอะไรของตนเองที่จะต้องคุ้มครองรักษา พวกเขาจะต้องทำลายทุกอย่างที่คุ้มครองและประกันทรัพย์สินส่วนบุคคลเท่าที่มีอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้.

การเคลื่อนไหวทั้งปวงในอดีตล้วนแต่เป็นการเคลื่อนไหวของคนส่วนน้อยหรือเพื่อผลประโยชน์ของคนส่วนน้อย. การเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพเป็นการเคลื่อนไหวที่อิสระ[49] ของคนส่วนมากที่สุดและเพื่อผลประโยชน์ของคนส่วนมากที่สุด ชนชั้นกรรมาชีพอันเป็นชนชั้นชั้นล่างสุดของสังคมปัจจุบัน ถ้าไม่พังทลายชั้นบนทั้งชั้นที่ประกอบขึ้นเป็นสังคมทางการแล้ว ก็ไม่สามารถจะโงหัวและยืดอกขึ้นได้.

ถ้าไม่กล่าวในทางเนื้อหาสาระแต่กล่าวในทางรูปแบบแล้วการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพที่คัดค้านชนชั้นนายทุนนั้น ก่อนอื่นเป็นการต่อสู้ ภายในขอบเขตประเทศหนึ่ง. แน่ละ ชนชั้นกรรมาชีพของแต่ละประเทศก่อนอื่นจะต้องโค่นชนชั้นนายทุนของประเทศตนเสียก่อน.

ในเวลาบรรยายขั้นทั่วไปที่สุดแห่งการพัฒนาของชนชั้นกรรมาชีพนั้น เราได้ค้นคว้าสงครามภายในประเทศที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในสังคมที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันไม่มากก็น้อยมาเป็นลำดับ จนถึงจุดที่ว่าสงครามนี้เปลี่ยนเป็นการปฏิวัติที่เปิดเผย ชนชั้นกรรมาชีพใช้ความรุนแรงโค่นชนชั้นนายทุนและ

---

[49] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 เติมคำว่า “มีจิตสำนึก”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

สถาปนาการปกครองของตนเองขึ้น.

เราได้มองเห็นแล้วว่า ตราบเท่าทุกวันนี้สังคมทั้งปวงล้วนตั้งอยู่บนความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างชนชั้นกดขี่กับชนชั้นถูกกดขี่ทั้งสิ้น, แต่เพื่อมีความเป็นไปได้ที่จะกดขี่ชนชั้นชนชั้นหนึ่ง ก็จะต้องประกันให้ชนชั้นนั้น ๆ อย่างน้อยก็มีเงื่อนไขที่จะประคับประคองการดำรงชีวิตเยี่ยงทาสของตนไว้ได้. ในระบอบทาสกสิกรทาสกสิกรเคยดิ้นรนต่อสู้จนเขยิบฐานะขึ้นเป็นสมาชิกคอมมูน ภายใต้การผูกมัดของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชศักดินา นายทุนน้อยก็เคยดิ้นรนต่อสู้จนเขยิบฐานะขึ้นเป็นนายทุน. กรรมกรสมัยใหม่กลับตรงกันข้าม พวกเขาแทนที่จะได้เขยิบฐานะขึ้นไปตามความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม แต่กลับลดต่ำลงทุกที จนต่ำกว่าเงื่อนไขการดำรงชีวิตของชนชั้นตน. กรรมกรกลายเป็นผู้ยากไร้ ความยากจนลงนั้นรวดเร็วยิ่งกว่าการขยายตัวของประชากรและการเพิ่มพูนของโภคทรัพย์เสียอีก. จากนี้จะเห็นได้อย่างชัดแจ้งว่า ชนชั้นนายทุนไม่สามารถที่จะเป็นชนชั้นปกครองในสังคมต่อไปได้อีกแล้ว และไม่สามารถที่จะเอาเงื่อนไขการดำรงชีวิตของชนชั้นตนเป็นกฎที่ครอบงำทุกสิ่งทุกอย่างไปยัดเยียดให้แก่สังคมต่อไปได้อีกแล้ว. ชนชั้นนายทุนจะปกครองต่อไปไม่ได้แล้ว เพราะว่าชนชั้นนี้แม้กระทั่งจะประกันให้ทาสของตนมีความเป็นอยู่เยี่ยงทาสก็ทำไม่ได้ เพราะว่าชนชั้นนี้จำต้องยอมให้ทาสของตนตกอยู่ในสภาพที่ตนเลี้ยงเขาไม่ได้ แต่กลับต้องให้เขามาเลี้ยงตน. สังคมจะอยู่ภายใต้การปกครองของชนชั้นนี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว กล่าวอีกนัยหนึ่ง การดำรงอยู่ของชนชั้นนี้เข้ากับสังคมไม่ได้อีกแล้ว.

เงื่อนไขมูลฐานแห่งการดำรงอยู่และการปกครองของชนชั้นนายทุนคือการสะสมของโภคทรัพย์ที่อยู่ในมือของเอกชน คือการก่อรูปและการเพิ่มพูนของทุน;[50] เงื่อนไขการดำรงอยู่ของทุนคือแรงงานรับจ้าง. แรงงานรับจ้างตั้งอยู่บนการแข่งขันกันเองระหว่างกรรมกรอย่างสิ้นเชิง. ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมซึ่งชนชั้นนายทุนสร้างขึ้นโดยไม่เจตนาและแล้ว

---

[50] ประโยคนี้ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “เงื่อนไขมูลฐานแห่งการดำรงอยู่และการปกครองของชนชั้นนายทุนคือการก่อรูปและการเพิ่มพูนของทุน”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ก็ไม่มีกำลังจะต้านทานมันนั้น ทำให้ความสามัคคีที่ปฏิวัติซึ่งกรรมกรได้มาโดยผ่านการรวมตัวกันขึ้นนั้นเข้าแทนที่ภาวะกระจัดกระจายของพวกเขาซึ่งเกิดจากการแข่งขันกัน. ดังนั้น คู่ขนานไปกับการพัฒนาของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ตัวรากฐานที่ชนชั้นนายทุนอาศัยสำหรับทำการผลิตและถือครองกรรมสิทธิ์ในผลิตภัณฑ์จึงถูกขุดออกไปจากใต้ตีนของชนชั้นนี้. สิ่งที่ชนชั้นนายทุนผลิตออกมานั้น ก่อนอื่นก็คือผู้ขุดหลุมฝังศพของชนชั้นนายทุนเอง. ความพินาศของชนชั้นนายทุนและชัยชนะของชนชั้นกรรมาชีพนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ดุจเดียวกัน.

Manifest

der

Kommunistischen Partei.

Veröffentlicht im Februar 1848.

Proletarier aller Länder vereinigt euch.

London.

Gedruckt in der Office der „Bildungs-Gesellschaft für Arbeiter"

von J. E. Burghard.

46, Liverpool Street, Bishopsgate.

ปก “แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์”
พิมพ์ครั้งแรก ฉบับภาษาเยอรมัน

2 ชนกรรมาชีพ กับชาวพรรคคอมมิวนิสต์

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์สัมพันธ์กับชนกรรมาชีพทั่วไปอย่างไร ?

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์มิใช่พรรคการเมืองพิเศษที่เป็นปฏิปักษ์กับพรรคการเมืองของกรรมกรอื่น ๆ.

พวกเขาไม่มีผลประโยชน์ใด ๆ ที่ต่างกับผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพทั้งชนชั้น.

พวกเขาไม่เสนอหลักการพิเศษ[51] ใด ๆ เพื่อใช้มาสร้างรูปการเคลื่อนไหวชนชั้นกรรมาชีพ.

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ต่างกับพรรคการเมืองชนชั้นกรรมาชีพอื่น ๆ เพียงที่ว่า : ด้านหนึ่ง ในการต่อสู้ของชนกรรมาชีพประเทศต่าง ๆ ชาวพรรคคอมมิวนิสต์เน้นและยืนหยัดในผลประโยชน์ร่วมของชนชั้นกรรมาชีพทั้งชนชั้นโดยไม่แบ่งชนชาติ; อีกด้านหนึ่ง ในขั้นต่าง ๆ แห่งการพัฒนาที่ผ่านในการต่อสู้ ระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับชนชั้นนายทุน ชาวพรรคคอมมิวนิสต์เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของขบวนการทั้งขบวนตลอดเวลา.

เพราะฉะนั้น ในด้านการปฏิวัติ ชาวพรรคคอมมิวนิสต์จึงเป็นส่วน ที่เด็ดเดี่ยวที่สุดและเป็นส่วนที่ผลักดันการเคลื่อนไหวให้ก้าวหน้าอยู่ ตลอดมา[52] ในบรรดาพรรคการเมืองของชนชั้นกรรมกรประเทศต่าง ๆ ; ในด้านทฤษฎี พวกเขาล้ำเลิศกว่ามวลชนชนชั้นกรรมาชีพอื่น ๆ ก็ตรงที่พวกเขาเข้าใจเงื่อนไข

---

[51] คำว่า “พิเศษ” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “ถือพรรคถือพวก”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[52] คำว่า “เป็นส่วนที่เด็ดเดี่ยวที่สุดและเป็นส่วนที่ผลักดันการเคลื่อนไหวให้ก้าวหน้าอยู่ตลอดมา” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “เป็นส่วนที่ก้าวหน้าที่สุดและเด็ดเดี่ยวที่สุด”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

วิถีดำเนินและผลทั่วไปของการเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพ.

จุดมุ่งหมายในระยะใกล้ของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ เหมือนกับจุดมุ่งหมายในระยะใกล้ของพรรคการเมืองชนชั้นกรรมาชีพอื่น ๆ ทั้งปวง คือ ทำให้ชนชั้นกรรมาชีพก่อรูปขึ้นเป็นชนชั้นโค่นการปกครองของชนชั้นนายทุน ยึดอำนาจรัฐโดยชนชั้นกรรมาชีพ.

หลักการทางทฤษฎีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์มิได้ยึดถือความคิดหรือหลักการซึ่งนักปฏิรูปแห่งโลกคนนั้นหรือคนนี้ประดิษฐ์ขึ้นหรือค้นพบอย่างเด็ดขาด.

หลักการเหล่านี้เป็นเพียงการแสดงออกโดยทั่วไปของความสัมพันธ์อันแท้จริงของการต่อสู้ทางชนชั้นที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและของการเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์ที่ประจักษ์แก่ตาเราเท่านั้น. การทำลายความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ที่ดำรงอยู่ก่อนนั้นหาใช่ลักษณะพิเศษเฉพาะของลัทธิคอมมิวนิสต์ไม่.

ความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ทั้งปวงได้ผ่านการเข้าแทนที่ทางประวัติศาสตร์อยู่เนืองนิตย์และได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์อยู่เนืองนิตย์.

เช่น การปฏิวัติฝรั่งเศสได้เลิกล้มระบอบกรรมสิทธิ์ศักดินาและเข้าแทนที่โดยระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุน.

ลักษณะพิเศษของลัทธิคอมมิวนิสต์หาใช่อยู่ที่ว่าจะเลิกล้มระบอบกรรมสิทธิ์ทั่วไปไม่ หากอยู่ที่ว่าจะเลิกล้มระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุน.

แต่ระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลของชนชั้นนายทุนสมัยใหม่ เป็นการแสดงออกครั้งสุดท้ายและสมบูรณ์ที่สุดของการผลิต และการถือครองกรรมสิทธิ์ในผลิตภัณฑ์ซึ่งตั้งอยู่บนความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นและการขูดรีดที่คนส่วนหนึ่งกระทำต่อคนอีกส่วนหนึ่ง.[53]

กล่าวในความหมายนี้แล้ว ชาวพรรคคอมมิวนิสต์จะสรุปทฤษฎีของตนขึ้นเป็นคำคำเดียวได้ดังนี้คือ ทำลายระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล.

มีผู้ตำหนิชาวพรรคคอมมิวนิสต์เราว่า เราต้องการจะทำลายทรัพย์สินที่เอกชนหามาได้ด้วยการใช้แรงงานของตนเอง จะทำลายทรัพย์สินที่ประกอบขึ้นเป็นรากฐานของเสรีภาพ การเคลื่อนไหวและอิสรภาพทั้งปวงของเอกชน.

ทรัพย์สินที่ได้มาด้วยการใช้แรงงานที่หามาได้ด้วยตนเอง ที่ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงของตนนั่นน่ะรึ! พวกท่านหมายถึงทรัพย์สินของนายทุนน้อยและชาวนาขนาดย่อม ก่อนระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนกระนั้นหรือ? ทรัพย์สินเช่นนั้นไม่ต้องให้เราไปทำลายหรอก การพัฒนาของอุตสาหกรรมได้ทำลายมันแล้ว และทั้งกำลังทำลายมันอยู่ทุกวัน.

หรือว่าพวกท่านหมายถึงทรัพย์สินส่วนบุคคลของชนชั้นนายทุนสมัยใหม่ ?

แต่แรงงานรับจ้าง การใช้แรงงานของชนกรรมาชีพจะสร้างทรัพย์สินให้แก่ชนกรรมาชีพได้กระนั้นหรือ ? เป็นไปไม่ได้. สิ่งที่แรงงานชนิดนี้สร้างนั้นคือทุน ซึ่งก็คือทรัพย์สินที่ขูดรีดแรงงานรับจ้าง ทรัพย์สินที่จะเพิ่มพูนขึ้นได้ก็มีแต่ในเงื่อนไขที่ได้เกิดมีแรงงานรับจ้างใหม่ อย่างไม่ขาดสายสำหรับให้ขูดรีดใหม่เท่านั้น. ทรัพย์สินในรูปปัจจุบันนี้เคลื่อนไหวอยู่ในความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างทุนกับแรงงานรับจ้าง. ขอให้เรา มาพิจารณาด้านทั้งสองของความเป็นปฏิปักษ์นี้เถิด.

การเป็นนายทุนคนหนึ่งนั้นหมายความว่า ในการผลิตนั้นเขาไม่เพียงแต่มีฐานะของเอกชนแท้ ๆ อย่างหนึ่งเท่านั้น หากยังมีฐานะของสังคมอย่าง

---

[53] คำว่า การขูดรีดที่คนส่วนหนึ่งกระทำต่อคนอีกส่วนหนึ่ง" ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า การขูดรีดที่คนส่วนน้อยกระทำต่อคนส่วนใหญ่". --ผู้แปลฉบับภาษาจีน

หนึ่งอีกด้วย. ทุนเป็นผลิตผลของส่วนรวมมันมีแต่ผ่านการเคลื่อนไหวร่วมกันของสมาชิกมากมายในสังคมหรือจะกล่าวให้ถึงที่สุดก็ว่า มีแต่ผ่านการเคลื่อนไหวร่วมกันของสมาชิกทั้งมวลในสังคมเท่านั้น จึงถูกนำมาใช้ได้.

เพราะฉะนั้น ทุนหาใช่พลังอย่างหนึ่งของเอกชนไม่ หากเป็นพลังอย่างหนึ่งของสังคม.

เพราะฉะนั้น การเปลี่ยนทุนให้เป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสมาชิกทั้งมวลในสังคมจึงมิใช่เป็นการเปลี่ยนทรัพย์สินเอกชนให้เป็นทรัพย์สินของสังคม. สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นเพียงแต่ลักษณะสังคมของทรัพย์สินเท่านั้น. มันจะสูญเสียลักษณะชนชั้นของมันไป.

บัดนี้ ขอให้เรามาพิจารณาแรงงานรับจ้างดูบ้าง.

ราคาถัวเฉลี่ยของแรงงานรับจ้างคือค่าแรงขั้นต่ำที่สุด ซึ่งก็คือ จำนวนของปัจจัยการครองชีพอันเป็นสิ่งจำเป็นของกรรมกรในการยังชีพของเขา. ฉะนั้น สิ่งที่กรรมกรรับจ้างถือกรรมสิทธิ์โดยอาศัยแรงงานของตนนั้น จึงเพียงพอสำหรับการผลิตซ้ำซึ่งชีวิตอย่างฝืด ๆ เท่านั้น. เรามิได้หมายจะทำลายการถือกรรมสิทธิ์เอกชนในผลิตผลของแรงงานซึ่งสนองเพื่อการผลิตซ้ำซึ่งชีวิตโดยตรงนี้เลย การถือกรรมสิทธิ์ชนิดนี้จะไม่มีอะไรเหลือเป็นส่วนเกินที่ทำให้คนทั้งหลายมีความเป็นไปได้ที่จะครอบงำแรงงานของผู้อื่น สิ่งที่เราต้องการจะทำลายนั้นก็คือลักษณะอันน่าสงสารของการถือกรรมสิทธิ์ชนิดนี้เท่านั้นเอง ซึ่งภายใต้การถือกรรมสิทธิ์ชนิดนี้ กรรมกรมีชีวิตเพียงเพื่อเพิ่มพูนทุนและจะมีชีวิตอยู่ได้ก็ต่อเมื่อผลประโยชน์ของชนชั้นปกครองต้องการให้เขามีชีวิตอยู่เท่านั้นเอง.

ในสังคมชนชั้นนายทุน แรงงานที่มีชีวิตเป็นเพียงปัจจัยอย่างหนึ่ง ซึ่งเพิ่มพูนแรงงานที่สะสมขึ้นแล้วเท่านั้น. ในสังคมคอมมิวนิสต์ แรงงานที่สะสมขึ้นแล้วเป็นเพียงปัจจัยอย่างหนึ่งสำหรับขยาย เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของกรรมกรเท่านั้น.

ฉะนั้น ในสังคมชนชั้นนายทุน คือ อดีตครอบงำปัจจุบัน ในสังคมคอมมิวนิสต์ ปัจจุบันครอบงำอดีต. ในสังคมชนชั้นนายทุน ทุนมีลักษณะ

อิสระและมีเอกลักษณ์ แต่บุคคลที่เคลื่อนไหวอยู่กลับไม่มีลักษณะอิสระและไม่มีเอกลักษณ์.

แต่ชนชั้นนายทุนกลับกล่าวว่าการทำลายความสัมพันธ์ชนิดนี้เป็นการทำลายเอกลักษณ์และเสรีภาพ! พวกเขาพูดถูกแล้ว. จริงทีเดียว เอกลักษณ์ ลักษณะอิสระ และเสรีภาพของนายทุนนั่นแหละต้องทำลาย.

ในขอบเขตแห่งความสัมพันธ์การผลิตชนชั้นนายทุนในปัจจุบันนี้ สิ่งที่เรียกว่าเสรีภาพนั้นก็คือเสรีทางการค้า เสรีในการซื้อขายนั่นเอง.

แต่เมื่อใดการซื้อขายสูญสิ้นไป เมื่อนั้นการซื้อขายที่เสรีก็จะสูญสิ้นไปด้วย. คำพูดลม ๆ แล้ง ๆ ของนายทุนของเราเกี่ยวกับการซื้อขายที่เสรี ก็เช่นเดียวกับการคุยโวเกี่ยวกับเสรีภาพอื่น ๆ ทั้งหลายทั้งปวงของพวกเขา ซึ่งมันจะมีความหมายก็เมื่อเทียบกับการซื้อขายที่ไม่เสรี เทียบกับชาวเมืองที่ถูกเอาลงเป็นทาสในสมัยกลาง แต่จะไม่มีความหมายอะไรเลยในข้อที่ว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์ต้องการจะทำลายการซื้อขาย ทำลายความสัมพันธ์การผลิตชนชั้นนายทุนตลอดจนตัวชนชั้นนายทุนเอง.

พอพวกท่านได้ยินว่าเราต้องการจะทำลายระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลเท่านั้นก็ตื่นตระหนกตกใจ. แต่ในสังคมที่ดำรงอยู่ในขณะนี้ของพวกท่าน กล่าวสำหรับสมาชิก 9 ใน 10 แล้ว ทรัพย์สินส่วนบุคคลได้ถูกทำลายไปแล้ว; การที่ระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลนี้ดำรงอยู่ ก็เพราะว่า กล่าวสำหรับสมาชิก 9 ใน 10 แล้ว ทรัพย์สินส่วนบุคคลไม่มีแล้ว. จากนี้ จะเห็นได้ว่าการที่พวกท่านตำหนิเรานั้น ที่แท้ก็หมายถึงเราต้องการจะทำลายระบอบกรรมสิทธิ์ชนิดที่ถือเอาการที่คนส่วนมากที่สุดในสังคมไม่มีทรัพย์สินมาเป็นเงื่อนไขอันจำเป็นนั่นเอง.

สรุปแล้ว การที่พวกท่านตำหนิเรานั้น ที่แท้ก็หมายถึงเราต้องการจะทำลายระบอบกรรมสิทธิ์ของพวกท่านนั่นเอง. จริงทีเดียว เราต้องการที่จะทำเช่นนั้น.

พวกท่านว่า ตั้งแต่แรงงานไม่สามารถจะเปลี่ยนเป็นทุนเปลี่ยนเป็นเงินตรา หรือเปลี่ยนเป็นค่าเช่าที่ดินได้อีกต่อไป สรุปแล้วก็คือ ไม่สามารถจะเปลี่ยนเป็นพลังสังคมที่ทำการผูกขาดได้อีกต่อไป กล่าว อีกนัยหนึ่ง ตั้งแต่ทรัพย์สินเอกชนไม่สามารถจะเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินชนชั้นนายทุน[54] ได้อีกต่อไปแล้ว เอกลักษณ์ก็ถูกทำลายไป.

จากนี้จะเห็นได้ว่า พวกท่านยอมรับว่า เอกลักษณ์ที่พวกท่านเข้าใจนั้น มิได้หมายถึงใครอื่นนอกจากนายทุนผู้ถือกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลชนชั้นนายทุน. เอกลักษณ์เช่นนี้ต้องถูกทำลายให้หมดไปจริง ๆ.

ลัทธิคอมมิวนิสต์หาได้ลิดรอนอำนาจของผู้หนึ่งผู้ใดในการถือกรรมสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ของสังคมไม่ หากลิดรอนแต่อำนาจที่ใช้การถือกรรมสิทธิ์ชนิดนี้ไปเอาแรงงานของผู้อื่นลงเป็นทาสเท่านั้น.

มีผู้โต้แย้งว่า เมื่อใดที่ระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลถูกทำลายไป เมื่อนั้นการเคลื่อนไหวทุกอย่างก็จะยุติลง ความเกียจคร้านก็จะระบาดไปทั่ว.

หากเป็นเช่นนั้น สังคมชนชั้นนายทุนก็น่าจะดับสูญไปนานแล้วเนื่องจากความเกียจคร้าน เพราะว่าในสังคมนี้ ผู้ที่ทำงานไม่ได้อะไร และผู้ที่ได้นั้นไม่ทำงาน. ความกังวลทั้งหมดเหล่านี้สรุปได้เป็นคำที่ซ้ำความหมายเดียวกันคือ เมื่อใดที่ไม่มีทุน เมื่อนั้นก็จะไม่มีแรงงานรับจ้างอีกต่อไป.

การตำหนิทั้งหลายที่มีต่อรูปแบบการถือกรรมสิทธิ์ในผลิตภัณฑ์ ด้านวัตถุและแบบวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ด้านวัตถุแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์นี้ ได้ถูกขยายไปในด้านการถือกรรมสิทธิ์และการผลิตผลิตภัณฑ์ด้านจิตใจด้วย. เช่นเดียวกับที่นายทุนเห็นว่าการทำลายระบอบกรรมสิทธิ์ของชนชั้นก็คือทำลายตัวการผลิตเอง การทำลายการศึกษาของชนชั้น พวกเขาก็เห็นว่าเท่ากับทำลายการศึกษาทั้งปวง.

การศึกษาชนิดที่พวกนายทุนกลัวว่าจะสาบสูญไปนั้น กล่าวสำหรับคนส่วนมากที่สุดแล้ว มันเป็นเพียงการฝึกอบรมคนให้กลายเป็นเครื่องจักรเท่านั้นเอง.

---

[54] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ได้เพิ่มคำว่า เปลี่ยนเป็นทุน” ั.ผู้แปลฉบับภาษาจีน

แต่ว่า ในเมื่อพวกท่านใช้ความคิดชนชั้นนายทุนของพวกท่านเกี่ยวกับเสรีภาพ การศึกษา กฎหมายเป็นต้นมาวัดความคิดเห็นของเราที่ให้เลิกล้มระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนแล้วก็โปรดอย่ามาโต้เถียงกับเราเลย. ความคิดของพวกท่านเองนั่นแหละเป็นผลิตผลของความสัมพันธ์การผลิตกับความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ของชนชั้นนายทุน เช่นเดียวกับนิติศาสตร์ของพวกท่านเป็นแต่เพียงเจตนารมณ์ของชนชั้นของพวกท่านที่ถูกเชิดชูขึ้นเป็นกฎหมาย และเนื้อหาสาระของเจตนารมณ์ นี้ก็กำหนดโดยเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ด้านวัตถุของชนชั้นของพวกท่าน.

อคติอันเห็นแก่ตัวของพวกท่านทำให้พวกท่านเปลี่ยนความสัมพันธ์การผลิตและความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ของตนซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ที่เป็นการชั่วคราวในกระบวนการผลิตให้เป็นกฎธรรมชาติและกฎทางเหตุผลชั่วนิรันดร อคติอันเห็นแก่ตัวชนิดนี้เป็นสิ่งที่พวกท่านและชนชั้นปกครองทั้งปวงที่ดับสูญไปแล้วมีอยู่ร่วมกัน. พวกท่านเข้าใจได้ในเมื่อกล่าวถึงระบอบกรรมสิทธิ์สมัยโบราณ และพวกท่านเข้าใจได้ในเมื่อกล่าวถึงระบอบกรรมสิทธิ์ศักดินา แต่พอ กล่าวถึงระบอบกรรมสิทธิ์ชนชั้นนายทุนพวกท่านก็ไม่อาจเข้าใจได้เสียแล้ว.

ทำลายครอบครัว! แม้กระทั่งพวกราดิกัลสุดขั้วก็แสดงความเดือดแค้นในเจตนาอันน่าละอายนี้ของชาวพรรคคอมมิวนิสต์.

ครอบครัวยุคปัจจุบัน ครอบครัวของชนชั้นนายทุนตั้งอยู่บนรากฐานอะไรเล่า? ตั้งอยู่บนรากฐานของทุน ตั้งอยู่บนความร่ำรวยส่วนบุคคล. รูปแบบที่พัฒนาอย่างเต็มที่ของครอบครัวชนิดนี้จะมีก็แต่ในหมู่ชนชั้นนายทุนเท่านั้นและสิ่งที่เพิ่มเติมเข้ามาของมันก็คือชนกรรมาชีพถูกบีบบังคับให้ครองตัวเป็นโสดและค้าประเวณีอย่างเปิดเผย.

ครอบครัวของนายทุนย่อมสูญสิ้นไปพร้อมกับการสูญสิ้นของสิ่งที่เพิ่มเติมเข้ามาของมันชนิดนี้ และทั้งสองนี้ล้วนจะต้องสูญสิ้นไปพร้อมกับการสูญสิ้นของทุน.

พวกท่านอาจจะตำหนิเราว่าเราต้องการที่จะเลิกล้มการขูดรีดของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ๆ กระมัง? เรายอมรับโทษกรรมชนิดนี้.

แต่พวกท่านว่า การที่เราเอาการให้การศึกษาทางสังคมมาแทนการให้การศึกษาทางครอบครัวนั้น ก็เพื่อที่จะทำลายความสัมพันธ์อันสนิทสนมที่สุดของคนเรา.

แล้วการให้การศึกษาของพวกท่านล่ะ ก็กำหนดโดยสังคมเหมือนกันมิใช่หรือ? กำหนดโดยความสัมพันธ์ทางสังคมชนิดที่พวกท่านอาศัยมาให้การศึกษาเหมือนกันมิใช่หรือ? กำหนดโดยสังคมเข้าแทรกแซงทางตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านโรงเรียนและอื่น ๆ เหมือนกันมิใช่ หรือ? ชาวพรรคคอมมิวนิสต์มิได้เป็นผู้คิดประดิษฐ์ให้สังคมส่งผลสะเทือนต่อการศึกษา; พวกเขาเพียงแต่ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงลักษณะของผลสะเทือนชนิดนี้ ต้องการที่จะให้การศึกษาสลัดพ้นจากผลสะเทือนของชนชั้นปกครองเท่านั้น.

ความผูกพันทั้งปวงทางครอบครัวของชนกรรมาชีพ ถูกทำลายอันเนื่องมาจากการพัฒนาของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หนักยิ่งยิ่งขึ้นเพียงไร และลูก ๆ ของพวกเขาถูกเปลี่ยนเป็นเป้าการซื้อขายและเครื่องมือ การใช้แรงงานล้วน ๆ อันเนื่องมาจากการพัฒนาของอุตสาหกรรมนี้มากยิ่งขึ้นเพียงไร คำพูดลม ๆ แล้ง ๆ ของชนชั้นนายทุนเกี่ยวกับครอบครัวและการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์อันสนิทสนมระหว่างพ่อแม่กับลูก ๆ ก็น่าสะอิดสะเอียนมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น.

แต่ว่าพวกท่านชาวพรรคคอมมิวนิสต์จะดำเนินระบอบเอาเมียเป็นของกลางนี่ - - ชนชั้นนายทุนทั้งชนชั้นร้องตะโกนว่าเราเป็นเสียงเดียวกันเช่นนี้.

อันที่จริงพวกนายทุนได้ถือเมียของตนเป็นเครื่องมือการผลิตล้วน ๆ ไปแล้ว. พอพวกเขาได้ข่าวว่าเครื่องมือการผลิตจะต้องใช้ร่วมกัน จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่ต้องคิดว่าสตรีก็จะต้องประสบชะตากรรมอย่างเดียวกันด้วย.

พวกเขาคงคิดไม่ถึงเลยว่า ปัญหาอยู่ตรงที่จะทำลายฐานะของสตรีที่ถูกถือเป็นเครื่องมือการผลิตล้วน ๆ นั่นเอง.

อันที่จริงไม่มีอะไรจะน่าขันไปกว่าที่พวกนายทุนของเราแสร้งตีหน้าเป็นคนเคร่งในศีลในธรรมแสดงความตื่นตระหนกในสิ่งที่เรียกว่าระบอบเอาเมียเป็นของกลางอย่างเป็นทางการของชาวพรรคคอมมิวนิสต์. ระบอบเอาเมียเป็นของกลางนั้นไม่จำเป็นต้องให้ชาวพรรคคอมมิวนิสต์มาดำเนินหรอก มันเกือบจะเป็นสิ่งที่มีอยู่แต่ไหนแต่ไรมาแล้ว.

พวกนายทุนของเราหาได้พอใจแค่การที่เมียและลูกสาวของชนกรรมาชีพของพวกเขาตกอยู่ในความครอบครองของพวกเขาไม่ โสเภณีทั่ว ๆ ไปยิ่งไม่ต้องพูดถึง พวกเขายังถือเอาการล่อลวงเมียของกันและกันมาร่วมได้เป็นความสำราญใจอย่างที่สุดด้วย.

การแต่งงานของชนชั้นนายทุนนั้นในทางเป็นจริงแล้ว เป็นระบอบเอาเมียเป็นของกลาง. ชาวพรรคคอมมิวนิสต์อย่างมากก็แค่ถูกคนทั้งหลายตำหนิว่าคิดจะใช้ระบอบเอาเมียเป็นของกลางอย่างเป็นทางการ และอย่างเปิดเผยมาแทนระบอบเอาเมียเป็นของกลางที่อำพรางไว้อย่างจอมปลอมเท่านั้น. อันที่จริงไม่ต้องพูดก็ชัดแจ้งอยู่แล้วว่า พร้อมกับความสัมพันธ์การผลิตในปัจจุบันถูกทำลายลง ระบอบเอาเมียเป็นของกลางซึ่งเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์นี้ซึ่งก็คือการค้าประเวณีอย่างเปิดเผยและไม่เปิดเผย ก็จะสูญสิ้นไปด้วย.

ยังมีผู้กล่าวหาชาวพรรคคอมมิวนิสต์ว่าพวกเขาต้องการจะยกเลิกปิตุภูมิและประชาชาติ.

กรรมกรไม่มีปิตุภูมิ. จะลิดรอนสิ่งที่พวกเขาไม่มีนั้นไม่ได้. เพราะว่าชนชั้นกรรมาชีพก่อนอื่นจะต้องได้การปกครองทางการเมือง จะต้องเขยิบขึ้นไปเป็นชนชั้นของประชาชาติ[55] จัดตั้งตนเองขึ้นเป็นประชาชาติ ฉะนั้นชนชั้นกรรมาชีพเองในระยะชั่วคราวยังเป็นของประชาชาติ แม้ว่าคำ ที่ว่า "ของประชาชาติ" ในที่นี้ต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับที่ชนชั้นนายทุนเข้าใจก็ตาม.

---

[55] คำว่า "ชนชั้นของประชาชาติ" ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า "ชนชั้นนำของประชาชาติ". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

เนื่องจากการพัฒนาของชนชั้นนายทุน เนื่องจากการปรากฏขึ้นของเสรีทางการค้าและการสร้างตลาดโลกขึ้น เนื่องจากการดำเนินไปสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการผลิตทางอุตสาหกรรมและของเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ที่สอดคล้องกับมัน ความเหินห่างทางประชาชาติ และความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างประชาชนประเทศต่าง ๆ นับวันสูญสิ้นไปทุกที

การปกครองของชนชั้นกรรมาชีพจะทำให้สิ่งเหล่านี้สูญสิ้นไปรวดเร็วยิ่งขึ้น การปฏิบัติการร่วมกัน อย่างน้อยก็คือการปฏิบัติการร่วมกันของนานาอารยะประเทศเป็นเงื่อนไขสำคัญอันดับแรกประการหนึ่งในการปลดแอกของชนชั้นกรรมาชีพ

เมื่อการขูดรีดระหว่างคนกับคนได้ถูกทำลายไปแล้ว การขูดรีดระหว่างประชาชาติกับประชาชาติก็จะถูกทำลายไปด้วย.

เมื่อความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นภายในประชาชาติสูญสิ้นไปแล้ว ความสัมพันธ์ที่เป็นอริกันระหว่างประชาชาติก็จะสูญสิ้นไปด้วย.

การกล่าวหาต่าง ๆ นานาต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งมาจากทรรศนะ ทางศาสนา ปรัชญา และรูปการจิตสำนึกทั่วไปนั้น ล้วนไม่มีค่าควรที่จะต้องนำมาอภิปรายอย่างละเอียด.

ความคิด ทรรศนะ และจินตภาพของคนเรา กล่าวสั้น ๆ ก็คือความรู้สึกนึกคิดของคนเรานั้น เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของคนเรา เปลี่ยนแปลงไปตามความสัมพันธ์ทางสังคมและการดำรงอยู่ทางสังคมของคนเรา ทั้งนี้จำเป็นต้องผ่านการใคร่ครวญอย่างลึกซึ้งจึงจะเข้าใจได้กระนั้นหรือ?

ประวัติของความคิดนอกจากจะพิสูจน์ว่าการผลิตด้านจิตใจเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของการผลิตด้านวัตถุแล้ว ยังได้พิสูจน์อะไรอีกเล่า? ความคิดที่ครอบงำของยุคหนึ่งยุคใดก็ตามย่อมเป็นความคิดของชนชั้นปกครองเสมอไป.

ขณะที่คนทั้งหลายกล่าวถึงความคิดที่จะทำให้ทั้งสังคมเป็นแบบปฏิวัตินั้น พวกเขาเพียงแต่แสดงข้อเท็จจริงให้เห็นว่า ภายในสังคมเก่าได้มี

ธาตุของสังคมใหม่ก่อรูปขึ้นแล้ว การสลายตัวของความคิดเก่านั้นดำเนินไปพร้อม ๆ กับการสลายตัวของเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่เก่า.

ขณะที่โลกสมัยโบราณก้าวไปสู่ความพินาศนั้น ศาสนาต่าง ๆ ในสมัยโบราณก็ถูกพิชิตโดยศาสนาคริสต์ ขณะที่ความคิดของศาสนาคริสต์ถูกความคิดที่ใช้เหตุผลตีพ่ายไปในศตวรรษที่ 18 นั้น สังคมศักดินา กำลังดำเนินการต่อสู้อย่างเอาเป็นเอาตายกับชนชั้นนายทุนที่ปฏิวัติในเวลานั้น ความคิดในเรื่องเสรีภาพในความเชื่อถือและเสรีภาพในการนับถือศาสนาเป็นเพียงแสดงให้เห็นว่าในปริมณฑลแห่งความเชื่อถือ[56] นั้น การแข่งขันอย่างเสรีได้อยู่ในฐานะครอบงำเท่านั้นเอง.

"ไม่เป็นที่สงสัย" อาจมีผู้กล่าวว่า ความคิดทางศาสนา ทางศีลธรรม ทางปรัชญา ทางการเมือง ทางกฎหมาย และความคิดอื่น ๆ นั้นเปลี่ยนแปลงอยู่มิได้ขาดในวิถีดำเนินแห่งการพัฒนาของประวัติศาสตร์. แต่ศาสนา ศีลธรรม ปรัชญา การเมือง และกฎหมายนั้นกลับได้รับการรักษาไว้ตลอดมาในการเปลี่ยนแปลงนี้.

"นอกจากนี้ ยังมีสัจธรรมนิรันดร เช่นเสรีภาพ ความเป็นธรรมเป็นต้นดำรงอยู่ สัจธรรมเหล่านี้มีอยู่ด้วยกันในทุก ๆ ขั้นแห่งการพัฒนาของสังคม. แต่ลัทธิคอมมิวนิสต์ต้องการจะเลิกล้มสัจธรรมนิรันดร ลัทธิคอมมิวนิสต์จะเลิกล้มศาสนา ศีลธรรม หากมิใช่ปรุงแต่งสิ่งเหล่านี้เสียใหม่ ฉะนั้นลัทธิคอมมิวนิสต์จึงขัดแย้งกับวิถีดำเนินแห่งการพัฒนาของ ประวัติศาสตร์ ทั้งหมดที่ผ่านมา."

การกล่าวหาเช่นนี้จะมีความหมายอะไรเล่า? ประวัติศาสตร์ของสังคมทั้งหมดตราบเท่าทุกวันนี้ล้วนเคลื่อนไหวอยู่ในความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นและความเป็นปฏิปักษ์นี้มีรูปแบบแตกต่างกันในยุคที่ต่างกัน.

แต่ไม่ว่าความเป็นปฏิปักษ์นี้จะมีรูปแบบอย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ร่วมกันในทุก ๆ ศตวรรษที่แล้วมาประการหนึ่งก็คือการขูดรีดที่คน

---

[56] คำว่า "ในปริมณฑลแห่งความเชื่อถือ" ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ว่าใน"ปริมณฑลความรู้". - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ส่วนหนึ่งในสังคมกระทำต่อคนอีกส่วนหนึ่ง. เพราะฉะนั้นจึงไม่แปลกอะไรเลยที่ความรู้สึกนึกคิดของสังคมในแต่ละศตวรรษถึงแม้ว่ามีร้อยสีพันอย่างต่างกันนานาประการ แต่ก็เคลื่อนไหวอยู่ในรูปแบบร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ รูปแบบเหล่านี้[57] รูปแบบความรู้สึกนึกคิดเหล่านี้ จะหมดไปอย่างสิ้นเชิงก็ต่อเมื่อความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นหมดไปอย่างสิ้นเชิงแล้วเท่านั้น.

การปฏิวัติแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์ก็คือการตัดขาดอย่างถึงที่สุดกับความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์ที่เป็นประเพณีสืบทอดกันมา; ไม่แปลกอะไรเลยที่การปฏิวัติแห่งลัทธิคอมมิวนิสต์จะทำการตัดขาดอย่างถึงที่สุดกับความคิดที่เป็นประเพณีสืบทอดในวิถีดำเนินแห่งการพัฒนาของตน.

แต่เรามาปัดข้อกล่าวหาต่าง ๆ ที่ชนชั้นนายทุนใส่ไคล้ลัทธิคอมมิวนิสต์ออกไปดีกว่า.

จากข้างต้นเราได้มองเห็นแล้วว่า ก้าวแรกแห่งการปฏิวัติของชนชั้นกรรมกรก็คือ ทำให้ชนชั้นกรรมาชีพก้าวขึ้นไปเป็นชนชั้นปกครอง ช่วงชิงมาซึ่งประชาธิปไตย.

ชนชั้นกรรมาชีพจะใช้ประโยชน์จากการปกครองทางการเมืองของตนไปยึดทุนทั้งหมดจากชนชั้นนายทุนทีละขั้น ๆ รวมศูนย์เครื่องมือการผลิตทั้งหมดไว้ในมือของรัฐ ซึ่งก็คือไว้ในมือของชนชั้นกรรมาชีพที่จัดตั้งขึ้นเป็นชนชั้นปกครองแล้ว และเพิ่มยอดปริมาณพลังการผลิตให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้.

การที่จะทำได้ถึงขั้นนี้ แน่นอน ก่อนอื่นจะต้องดำเนินการแทรกแซงในลักษณะบังคับต่อการถือกรรมสิทธิ์และต่อความสัมพันธ์การผลิต ชนชั้นนายทุน; จะต้องใช้มาตรการบางอย่างซึ่งในทางเศรษฐกิจดูเหมือนจะยังไม่สมบูรณ์พอและไม่มีกำลัง แต่ในวิถีดำเนินแห่งการเคลื่อนไหวมันจะเลยขอบเขตของตัวเองไป[58] และจะเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ในฐานที่เป็นเครื่องมือ

---

[57] ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890 ตัดคำว่า “รูปแบบเหล่านี้” ออก. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[58] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 เพิ่มคำว่า “ทำให้การเข้าตีระเบียบของสังคมเก่าอีกขั้นหนึ่งกลายเป็นสิ่งจำเป็น”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ของการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงแบบวิธีการผลิตทั้งหมด.

แน่นอน มาตรการเหล่านี้ย่อมแตกต่างกันในประเทศที่ต่างกัน.

แต่ในประเทศที่ก้าวหน้าที่สุดอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้ได้แทบทั้งนั้น:

1. เลิกล้มกรรมสิทธิ์ที่ดิน เอาค่าเช่าที่ดินไปใช้เป็นรายจ่ายของรัฐ.

2. เรียกเก็บภาษีเงินได้ในอัตราเพิ่มตามจำนวนรายได้.

3. ยกเลิกสิทธิในการสืบมรดก.

4. ริบทรัพย์สินของพวกหลบหนีไปต่างประเทศและพวกกบฏทั้งปวง.

5. รวมศูนย์สินเชื่อไว้ในมือของรัฐโดยผ่านธนาคารแห่งชาติซึ่งเป็นผู้กุมทุนของรัฐและมีสิทธิ์ผูกขาดแต่ผู้เดียว.

6. รวมศูนย์กิจการคมนาคมขนส่งทั้งหมดไว้ในมือของรัฐ.

7. เพิ่มโรงงานและเครื่องมือการผลิตที่เป็นของรัฐบุกเบิกที่รกร้าง และปรับปรุงเนื้อดินตามโครงการทั่วไป.

8. ดำเนินระบอบใช้แรงงานตามหน้าที่โดยทั่วหน้า ตั้งกองทัพอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเกษตรกรรม.

9. ประสานเกษตรกรรมกับอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน ทำให้ความเป็นปฏิปักษ์[59] ระหว่างเมืองกับชนบทหมดไปทีละขั้น.[60]

10. ให้เด็กทั้งปวงได้รับการศึกษาในโรงเรียนสาธารณะโดยไม่เสียค่าเล่าเรียน. ยกเลิกการใช้เด็กทำงานตามโรงงานในรูปแบบปัจจุบัน. ประสานการศึกษาเข้ากับการผลิตทางด้านวัตถุ ฯลฯ.

ในวิถีดำเนินแห่งการพัฒนา เมื่อความแตกต่างทางชนชั้นหมดไปและการผลิตทั้งหมดรวมศูนย์อยู่ในมือของบุคคลที่รวมกันเข้าแล้ว อำนาจ

---

[59] คำว่า "ความเป็นปฏิปักษ์" ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ว่า "ความแตกต่าง". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[60] ข้อนี้ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า "ประสานเกษตรกรรมกับอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน; ค่อยๆ ขจัดความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบทโดยวิธีกระจายพลเมืองให้เท่าๆ กันยิ่งขึ้นในทั่วประเทศ". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

ของสาธารณชนก็จะสูญลักษณะการเมืองไป. อำนาจการเมืองในความหมายเดิมนั้นคือความรุนแรงที่มีการจัดตั้งซึ่งชนชั้นหนึ่งใช้กดขี่อีกชนชั้นหนึ่ง. ถ้าจะกล่าวว่าในการต่อสู้คัดค้านชนชั้นนายทุนนั้นชนชั้นกรรมาชีพจักต้องรวมกันเข้าเป็นชนชั้น ถ้าจะกล่าวว่าชนชั้นกรรมาชีพทำให้ตนเองกลายเป็นชนชั้นปกครองโดยผ่านการปฏิวัติ และใช้ความรุนแรงไปทำลายความสัมพันธ์การผลิตเก่าในฐานะที่เป็นชนชั้นปกครอง เช่นนี้แล้ว ในขณะที่ชนชั้นนี้ทำลายความสัมพันธ์การผลิตดังกล่าว ก็จะทำลายเงื่อนไขแห่งการดำรงอยู่ของความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นและของตัวชนชั้นเองด้วย[61] และจากนี้ก็จะไปสู่การทำลายการปกครองของชนชั้นนี้เองด้วย.

สิ่งที่จะเข้าแทนที่สังคมเก่าชนชั้นนายทุนที่มีชนชั้นและความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นดำรงอยู่นั้นจักเป็นองค์รวมเช่นนี้คือในที่นั้นการพัฒนาอย่างเสรีของแต่ละคนเป็นเงื่อนไขแห่งการพัฒนาอย่างเสรีของคนทั้งปวง.

[61] คำว่า "ก็จะทำลายเงื่อนไขแห่งการดำรงอยู่ของความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นและของตัวชนชั้นเองด้วย" ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ว่า "ก็จะทำลายเงื่อนไขแห่งการดำรงอยู่ของความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นทำลายตัวชนชั้นเองด้วย". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

3 เอกสารสังคมนิยม และเอกสารลัทธิคอมมิวนิสต์

1. สังคมนิยมปฏิกิริยา

ก. สังคมนิยมศักดินา

โดยฐานะทางประวัติศาสตร์ของพวกเขา พวกผู้ดีฝรั่งเศสและอังกฤษถือเป็นหน้าที่ต้องเขียนหนังสือโจมตีสังคมชนชั้นนายทุนสมัยใหม่บ้าง. ในการปฏิวัติ เดือนกรกฎาคม 1830 ของฝรั่งเศสและการเคลื่อนไหวปฏิรูปของอังกฤษ พวกเขาถูกพวกร่ำรวยขึ้นอย่างฉับพลันที่น่าเกลียดชังตีพ่ายไปอีกครั้งหนึ่ง. เริ่มแต่นั้นมา การต่อสู้ทางการเมืองอันหนักหน่วงเป็นอันว่าไม่ต้องพูดถึงอีกแล้ว. สิ่งที่พวกเขายังทำได้ก็มีแต่การต่อสู้ทางด้านการขีดเขียนเท่านั้น. แต่ถึงแม้เป็นทางด้านการขีดเขียนก็ตามจะพูดให้เหมือนสมัยฟื้นอำนาจ[62] นั้นก็เป็นไปไม่ได้เสียแล้ว. เพื่อที่จะก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ พวกผู้ดีจำต้องแสร้งทำท่าทางราวกับว่าพวกเขาไม่สนใจไยดีในผลประโยชน์ของตนเองแล้ว ทำราวกับว่าการที่พวกเขาประณามชนชั้นนายทุนนั้น ก็เพียงเพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกรผู้ถูกขูดรีดเท่านั้น. วิธีการที่พวกเขาใช้มาระบายความคั่งแค้นนั้นก็คือ ร้องเพลงสาปแช่งผู้ครองอำนาจใหม่ของพวกเขา และกระซิบกระซาบคำทำนายบอกลางร้ายบางอย่างให้เข้าหูพวกเขา.

ดังนั้นจึงได้เกิดสังคมนิยมศักดินา ซึ่งเป็นกึ่งเพลงแห่ศพกึ่งบทถากถาง; กึ่งเสียงสะท้อนของอดีต กึ่งคำขู่ขวัญของอนาคต; บางครั้งมันก็สามารถใช้การวิจารณ์ที่เผ็ดร้อน เหยียดหยามและเสียดสีแทงถูกใจดำชนชั้น

[62] ในที่นี้มิได้หมายถึงสมัยฟื้นอำนาจของอังกฤษระหว่างปี 1660 -1689 แต่หมายถึงสมัยฟื้นอำนาจของฝรั่งเศสระหว่างปี 1814-1830. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

นายทุน แต่เนื่องจากคนพวกนี้ไม่สามารถเข้าใจวิถีดำเนินของประวัติศาสตร์สมัยใหม่เลย ข้อเขียนของพวกเขาจึงมักจะทำให้รู้สึกน่าขบขันเสมอ.

เพื่อที่จะชักจูงประชาชนไปอยู่กับตน พวกผู้ดีได้ชูย่ามขอทานของชนชั้นกรรมาชีพขึ้นโบกแทนธง. แต่ทุกครั้งที่ประชาชนเดินตามพวกเขาไปนั้น ต่างล้วนได้พบตราศักดินาเก่าติดอยู่ที่ก้นของพวกเขา จึงพากันฮาป่าแล้วแยกย้ายกันไป.

ส่วนหนึ่งของพวกเชื้อสายแท้ของฝรั่งเศสและอังกฤษหนุ่ม”[63] ล้วนเคยแสดงละครชุดนี้มาแล้วทั้งนั้น.

พวกเจ้าศักดินากล่าวว่าแบบวิธีการขูดรีดของพวกเขาต่างกับการขูดรีดของชนชั้นนายทุนนั้น พวกเขาได้ลืมไปว่า พวกเขาดำเนินการขูดรีดในสภาพและเงื่อนไขที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงและเวลานี้ก็ได้พ้นสมัยไปแล้ว.

---

[63] พวกเชื้อสายแท้ คือพวกสนับสนุนราชวงศ์บัวร์บองของฝรั่งเศสที่ถูกโค่นไปเมื่อปี 1792 ซึ่งเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของผู้ดีมีที่ดินขนาดใหญ่และพระชั้นสูง. พวกนี้เพิ่งจะก่อรูปขึ้นเป็นพรรคการเมืองหลังจากราชวงศ์นี้ถูกโค่นเป็นครั้งที่ 2 เมื่อปี 1830. ในเวลาที่คัดค้านราชวงศ์ออร์เลียงที่ถือบังเหียนการปกครอง ซึ่งมีผู้ดีขุนคลังและชนชั้นนายทุนใหญ่เป็นหลักค้ำนั้น พวกลัทธิเชื้อสายแท้ส่วนหนึ่งมักจะฉวยเอาปัญหาสังคมไปดำเนินการโฆษณาหลอกลวง ว่าพวกตนเป็นผู้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ใช้แรงงานมิให้ถูกนายทุนขูดรีด.

“อังกฤษหนุ่ม” เป็นกลุ่มนักเคลื่อนไหวทางการเมืองและนักประพันธ์ส่วนหนึ่งที่สังกัดพรรคโทรีของอังกฤษ ตั้งขึ้นในทศวรรณที่ 4 แห่งศตวรรษที่ 19 บรรดานักเคลื่อนไหวของ “อังกฤษหนุ่ม” ได้สะท้อนความไม่พอใจของพวกผู้ดีมีที่ดินที่มีต่อการเพิ่มพูนขึ้นของอิทธิพลทางเศรษฐกิจและอิทธิพลทางการเมืองของชนชั้นนายทุน พวกเขาใช้วิธีการหลอกหลวงหมายที่จะให้ชนชั้นกรรมกรอยู่ใต้อิทธิพลของตน และใช้ชนชั้นกรรมกรไปคัดค้านขนขั้นนายทุน.

พวกเขากล่าวว่าภายใต้การปกครองของพวกเขาไม่เคยปรากฏว่ามีชนชั้นกรรมาชีพสมัยใหม่เลยนั้นพวกเขาได้ลืมไปว่า ชนชั้นนายทุนสมัยใหม่นั้นเป็นผลิตผลที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนของระบอบสังคมของพวกเขานั่นเอง.

แต่อย่างไรก็ดี พวกเขาไม่ปกปิดอำพรางลักษณะปฏิกิริยาของการวิจารณ์ของตนเองเลย โทษสำคัญที่พวกเขากล่าวหาชนชั้นนายทุนนั้นก็คือมีชนชั้นหนึ่งที่จะระเบิดทำลายระบอบสังคมเก่าทั้งระบอบเจริญเติบใหญ่ขึ้นมาภายใต้การปกครองของชนชั้นนายทุน.

การที่พวกเขาตำหนิชนชั้นนายทุนนั้น ถ้าจะว่าเป็นเพราะชนชั้นนี้ได้ทำให้เกิดชนชั้นกรรมาชีพทั่ว ๆ ไปขึ้นมาแล้ว สู้กล่าวว่าเป็นเพราะชนชั้นนี้ได้ทำให้เกิดชนชั้นกรรมาชีพที่ปฏิวัติขึ้นมาจะถูกต้องกว่า.

ฉะนั้น ในการปฏิบัติทางการเมือง พวกเขาจึงมีส่วนร่วมในการใช้มาตรการรุนแรงทั้งปวงต่อชนชั้นกรรมกร, แต่ในชีวิตประจำวัน พวกเขาได้ละเมิดถ้อยคำอันสูงส่งทรงเกียรติของเขาเองยอบตัวลงเก็บผลแอปเปิ้ลทอง[64] และไปค้าขนแกะ หัวผักกาดหวานและเหล้า[65] โดยไม่คำนึงถึงวาจาสัตย์ ความเมตตาปรานีและเกียรติยศ.

เช่นเดียวกับที่พระมักจะจูงมือเดินไปกับเจ้าศักดินาสังคมนิยมพระก็มักจะจูงมือเดินกันไปกับสังคมนิยมศักดินาดุจเดียวกัน.

ไม่มีอะไรจะง่ายยิ่งไปกว่าการระบายสีสังคมนิยมให้กับลัทธิละตัณหาของศาสนาคริสต์. ศาสนาคริสต์ก็คัดค้านระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล คัดค้านการสมรส คัดค้านรัฐอย่างรุนแรงด้วยมิใช่หรือ? และศาสนาคริสต์ส่งเสริม

---

64 คำว่า "ผลแอปเปิ้ลทอง" ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า "ผลแอปเปิ้ลที่หล่นลงมาจากต้นไม้อุตสาหกรรม". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

65 ในที่นี้ที่สำคัญหมายถึงเยอรมนี ผู้ดีมีที่ดินและเจ้าที่ดินยุงเกอร์ที่นั่นมีที่ดินอันกว้างใหญ่มากของตนสำหรับทำการเพาะปลูกเองโดยอาศัยผู้จัดการดูแลผลประโยชน์ และยังตั้งโรงงานขนาดใหญ่ผลิตน้ำตาลจากหัวผักกาดหวานและกลั่นเหล้าจากมันฝรั่ง. ผู้ดีอังกฤษที่ค่อนข้างร่ำรวยยังไม่ตกต่ำถึงขนาดนี้; แต่พวกเขาก็รู้เหมือนกันว่า จะให้คนอื่นเอาชื่อของพวกเขาไปตั้งบริษัทหุ้นส่วนที่น่าสงสัยพอดูมาชดเชยค่าเช่าที่ดินที่ลดลงได้อย่างไร. (หมายเหตุ โดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

ให้ใช้การกุศลและการวิงวอนร้องขอ การอยู่เป็นโสดและการละตัณหา การบำเพ็ญพรตและการไปโบสถ์มาแทนสิ่งดังกล่าวมิใช่หรือ? สังคมนิยมของศาสนาคริสต์[66] เป็นเพียงน้ำมนต์ที่พระใช้มาทำให้ความเคืองแค้นของพวกผู้ดีดูศักดิ์สิทธิ์ขึ้นเท่านั้นเอง.

ข. สังคมนิยมชนชั้นนายทุนน้อย

พวกผู้ดีศักดินามิใช่ชนชั้นเดียวเท่านั้นที่ถูกชนชั้นนายทุนโค่น มิใช่ชนชั้นนี้เท่านั้นที่เงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่เลวลงทุกวันและสูญไปในสังคมทุนนิยมสมัยใหม่. ชาวเมืองผู้ได้รับสิทธิ์และชาวนาขนาดย่อมในสมัยกลางเป็นต้นตระกูลของชนชั้นนายทุนสมัยใหม่. ในประเทศที่อุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมไม่ค่อยเจริญนัก ชนชั้นทั้งสองนี้กระทั่งในทุกวันนี้ก็ยังหายใจรวย ๆ อยู่ข้าง ๆ ชนชั้นนายทุนที่เจริญตัวขึ้นมา.

ในประเทศที่อารยธรรมสมัยใหม่ได้พัฒนาอย่างเต็มที่แล้วชนชั้นนายทุนน้อยชนชั้นใหม่ได้ก่อรูปขึ้น ชนชั้นนี้กวัดแกว่งอยู่ระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับชนชั้นนายทุน และประกอบขึ้นใหม่อยู่เรื่อย ๆ ในฐานะที่เป็นส่วนเพิ่มเติมของสังคมชนชั้นนายทุน. แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกของชนชั้นนี้ถูกการแก่งแย่งแข่งขันผลักให้ไปอยู่ในขบวนชนชั้นกรรมาชีพอยู่เสมอ และพร้อมกับการพัฒนาของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ พวกเขากระทั่งรู้อยู่ว่าในไม่ช้าพวกเขาก็จะสูญเสียฐานะในฐานที่เป็นส่วนอิสระส่วนหนึ่งในสังคมสมัยใหม่ไปอย่างสิ้นเชิง และในไม่ช้าก็จะถูกผู้คุมงานและพนักงานรับจ้างเข้าแทนที่ในพาณิชยกรรมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม.

ในประเทศที่ชนชั้นชาวนามีจำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรอย่างมากมาย เช่นในฝรั่งเศส บรรดานักประพันธ์ที่ยืนอยู่ข้างชนชั้นกรรมาชีพคัดค้านชนชั้นนายทุนนั้น ย่อมเป็นธรรมดาที่ใช้บรรทัดฐานของชนชั้นนายทุนน้อยและชาวนาขนาดย่อมไปวิพากษ์ระบอบชนชั้นนายทุน

---

[66] ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1848 ว่า "ที่ศักดิ์สิทธิ์และในทุกวันนี้" ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ว่า "ของศาสนาคริสต์". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

และเป็นปากเสียงให้แก่กรรมกรโดยเริ่มจากจุดยืนของชนชั้นนายทุนน้อย. เมื่อเป็นเช่นนี้สังคมนิยมชนชั้นนายทุนน้อยจึงก่อรูปขึ้น. ซิสมองดีนั่นแหละเป็นหัวหน้าของสำนักนี้ กล่าวสำหรับฝรั่งเศสเป็นเช่นนี้ ในอังกฤษก็เช่นเดียวกัน.

สังคมนิยมสำนักนี้ได้วิเคราะห์ความขัดแย้งในความสัมพันธ์การผลิตสมัยใหม่อย่างเฉียบแหลมยิ่ง. มันได้เผยให้เห็นการตบแต่งอันจอมปลอมของนักเศรษฐศาสตร์. มันได้พิสูจน์อย่างมีหลักฐานให้เห็นถึงบทบาททำลายของเครื่องจักรและการแบ่งงาน การรวมศูนย์ของทุนและที่ดิน การผลิตล้นเกินวิกฤต การล่มจมอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นของนายทุนน้อยและชาวนาขนาดย่อม ความยากจนของชนชั้นกรรมาชีพ ภาวะอนาธิปไตยในการผลิต การเฉลี่ยอย่างไม่ทั่วถึงที่สุดของการแบ่งปันโภคทรัพย์ สงครามอุตสาหกรรมที่มีลักษณะทำลายล้างระหว่างประชาชาติต่าง ๆ ตลอดจนการสลายตัวของขนบประเพณีเก่า ของความสัมพันธ์ทางครอบครัวเก่า และของความเป็นประชาชาติเก่า.

แต่กล่าวตามเนื้อหาที่เป็นคุณของสังคมนิยมชนิดนี้แล้ว ถ้ามิใช่มุ่งหมายที่จะฟื้นปัจจัยการผลิตและปัจจัยการแลกเปลี่ยนเก่าอันจะนำไปสู่การฟื้นความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์เก่าและสังคมเก่าแล้ว ก็มุ่งหมายที่จะเอาปัจจัยการผลิตและปัจจัยการแลกเปลี่ยนสมัยใหม่ยัดเยียดเข้าไปใหม่ในกรอบแห่งความสัมพันธ์ระบอบกรรมสิทธิ์เก่าที่ได้ถูกปัจจัยดังกล่าวนี้ทะลวงแตกไปแล้วและจะต้องถูกทะลวงแตกอย่างแน่นอน. ในสองสถานนี้สังคมนิยมชนิดนี้เป็นสังคมนิยมที่ปฏิกิริยาและเพ้อฝัน.

ข้อสรุปสุดท้ายของมันก็คือ ระบอบสมาคมอาชีพในอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจแบบพ่อบ้านในเกษตรกรรม.

ในการพัฒนาต่อมาของสังคมนิยมชนิดนี้ กระแสความคิดดังกล่าวได้กลายเป็นความคร่ำครวญที่ขี้ขลาดอย่างหนึ่ง.[67]

---

[67] ประโยคนี้ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “สุดท้าย เมื่อข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ไม่อาจโต้แย้งได้ขับความมัวเมาทั้งปวงที่หลอกตัวเองออกไปแล้วสังคมนิยมแบบนี้ก็กลายเป็นความเศร้า

ค. สังคมนิยมเยอรมันหรือสังคมนิยม "แท้"

เอกสารสังคมนิยมและเอกสารลัทธิคอมมิวนิสต์ของฝรั่งเศสเกิดขึ้นภายใต้การกดขี่ของชนชั้นนายทุนที่อยู่ในฐานะปกครองและเป็นการแสดงออกทางลายลักษณ์อักษรของการต่อสู้กับการปกครองนี้ ขณะที่เอกสารนี้ถูกนำไปยังเยอรมนีนั้น ชนชั้นนายทุนในประเทศนั้นเพิ่งจะเริ่มดำเนินการต่อสู้คัดค้านระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ศักดินา.

นักปรัชญา กึ่งนักปรัชญา และบรรดาผู้คงแก่เรียนเยอรมันได้คว้าเอกสารนี้ไว้อย่างกระหาย แต่พวกเขาลืมไปว่าเวลาที่ขนบทประพันธ์เหล่านี้จากฝรั่งเศสเข้าไปเยอรมนีนั้น เงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของฝรั่งเศสมิได้ขนย้ายตามเข้าไปด้วย. ภายใต้เงื่อนไขของเยอรมนี เอกสารของฝรั่งเศสได้สูญเสียความหมายในทางปฏิบัติโดยตรงอย่างสิ้นเชิง จะมีก็แต่เพียงรูปแบบที่เป็นเอกสารล้วน ๆ เท่านั้น. มันย่อมต้องแสดงออกเป็นการขบคิดที่ไร้ความหมายเกี่ยวกับสังคมแท้[68] และเกี่ยวกับการบรรลุซึ่งธาตุแท้ของมนุษย์[69] เมื่อเป็นเช่นนี้ในสายตาของนักปรัชญาเยอรมันในศตวรรษที่ 18 เห็นว่า "ความเรียกร้องต้องการของการปฏิวัติฝรั่งเศสครั้งแรกเป็นเพียงความเรียกร้องต้องการของความมีเหตุผลทางปฏิบัติ" ทั่ว ๆ ไปเท่านั้น แต่การแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของชนชั้นนายทุนฝรั่งเศสที่ปฏิวัตินั้น ในสายตาของพวกเขาเห็นว่าเป็นกฎของเจตนารมณ์ล้วน ๆ เป็นกฎของเจตนารมณ์เดิม เป็นกฎของเจตนารมณ์ของมนุษย์ที่แท้.

งานแต่ประการเดียวของนักประพันธ์เยอรมันคือ เอาความคิดใหม่ของฝรั่งเศสมาผสมให้กลมกลืนเข้ากับมโนธรรมทางปรัชญาเก่าของพวกเขา หรือกล่าวเช่นนี้จะเหมาะกว่าคือ เริ่มจากทรรศนะปรัชญาของพวกเขาไป

ที่น่าสมเพชอย่างหนึ่ง". - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[68] ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ได้ตัดคำว่า "เกี่ยวกับสังคมแท้" ออก. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[69] ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ไม่มีประโยคนี้. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

เข้าใจความคิดของฝรั่งเศส.

การเข้าใจเช่นนี้ก็เหมือนกับการเข้าใจภาษาต่างประเทศคือผ่านการแปล.

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า พระในศาสนาคริสต์นิกายคาธอลิคเคยเขียนชีวประวัติของนักบุญคาธอลิคอย่างไร้สาระไว้ในคัมภีร์ต่างศาสนาในสมัยโบราณฉบับคัดด้วยมือ. นักประพันธ์เยอรมันใช้ท่าทีที่ตรงกันข้ามต่อเอกสารทางโลกของฝรั่งเศส. พวกเขาเขียนปรัชญาเหลวไหลของตนไว้ตอนล่างในต้นฉบับเดิมของฝรั่งเศส. เช่นเขียนคำว่า การแยกออกของธาตุแท้มนุษย์ [Entäußerung]” ไว้ตอนล่างของต้นฉบับเดิมของฝรั่งเศสซึ่งวิพากษ์ความสัมพันธ์ของเงินตรา และเขียนสิ่งที่เรียกว่า “การเลิกล้มการปกครองของสิ่งทั่วไปที่เป็นนามธรรม” ไว้ตอนล่างของต้นฉบับเดิมของฝรั่งเศสซึ่งวิพากษ์รัฐชนชั้นนายทุนเหล่านี้เป็นต้น.

วิธีเอาคำในปรัชญาของตนยัดใส่อย่างดื้อ ๆ เข้าไปในทฤษฎีของฝรั่งเศสเช่นนี้ พวกเขาเรียกว่า “ปรัชญาแห่งการกระทำ” “สังคมนิยมแท้” “วิทยาศาสตร์สังคมนิยมเยอรมัน” “ข้อพิสูจน์ทางปรัชญาของสังคมนิยม” เหล่านี้เป็นต้น.

เอกสารสังคมนิยมและเอกสารลัทธิคอมมิวนิสต์ของฝรั่งเศสได้ถูกตัดตอนเสียอย่างสิ้นเชิงเช่นนี้แหละ ในเมื่อเอกสารดังกล่าวนี้ไม่แสดงออกถึงการต่อสู้ที่ชนชั้นหนึ่งคัดค้านอีกชนชั้นหนึ่งต่อไปอีกเมื่ออยู่ในมือของชาวเยอรมัน ดังนั้นชาวเยอรมันจึงเห็นว่า พวกเขาได้ขจัด “ลักษณะด้านเดียวของชาวฝรั่งเศส” ออกไปแล้ว พวกเขามิได้เป็นตัวแทนของความเรียกร้องต้องการที่แท้จริง แต่เป็นตัวแทนความเรียกร้องต้องการของสัจธรรม มิได้เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของชนกรรมาชีพ แต่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของธาตุแท้มนุษย์นั่นก็คือผลประโยชน์ของคนทั่วไปคนที่ไม่สังกัดชนชั้นใด ๆ และไม่มีอยู่ในโลกที่เป็นจริง แต่จะดำรงอยู่เพียงในเวหาอันเต็มไปด้วยเมฆหมอกแห่งความเพ้อฝันทางปรัชญาเท่านั้น.

สังคมนิยมเยอรมันที่เคยปฏิบัติต่อการบ้านแบบเด็กนักเรียนของตนด้วยความขึงขังจริงจังแถมคุยนักคุยหนาถึงสิ่งเลว ๆ เหล่านั้นของตนอย่างไม่รู้จักอาย เวลานี้ความไม่เดียงสาในการอวดภูมิของมันได้ค่อย ๆ สูญไปแล้ว.

การต่อสู้ของชนชั้นนายทุนเยอรมันโดยเฉพาะอย่างยิ่งชนชั้นนายทุนปรัสเซียที่คัดค้านเจ้าศักดินาและระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การเคลื่อนไหวแห่งเสรีนิยมนั้น นับวันแต่จะจริงจังยิ่งขึ้นทุกที.

ดังนั้น สังคมนิยม “แท้” จึงได้โอกาสอันดีในการนำเอาความเรียกร้องต้องการแห่งสังคมนิยมไปเป็นปฏิปักษ์กับการเคลื่อนไหวทางการเมือง ในการนำคำสาปแช่งสิ่งชั่วร้ายที่สุดอันเป็นวิธีที่ใช้สืบทอดกันมานั้นไปแช่งชักหักกระดูกเสรีนิยม ไปสาปแช่งรัฐระบอบสภาผู้แทน ไปสาปแช่งการแก่งแย่งแข่งขันของชนชั้นนายทุน เสรีภาพในการพิมพ์ของชนชั้นนายทุน กฎหมายของชนชั้นนายทุน เสรีภาพและความเสมอภาคของชนชั้นนายทุน และโฆษณาป่าวร้องต่อมวลประชาชนว่า ในการเคลื่อนไหวชนชั้นนายทุนนี้ มวลประชาชนไม่เพียงแต่ไม่ได้รับอะไรเลยหากยังกลับจะสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่าง. สังคมนิยมเยอรมันพอดีลืมไปว่า การวิพากษ์ของฝรั่งเศส (สังคมนิยมเยอรมันเป็นเสียงสะท้อนที่น่าสมเพชของการวิพากษ์นี้) ถือเอาสังคมชนชั้นนายทุนสมัยใหม่พร้อมกับเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ด้านวัตถุที่สอดคล้องกันและระบอบการเมืองที่เหมาะสมกันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้น และเงื่อนไขเบื้องต้นทั้งปวง นี้พอดีเป็นสิ่งซึ่งจะต้องช่วงชิงให้ได้มาในเยอรมนีเวลานั้น.

สังคมนิยมชนิดนี้ได้กลายเป็นหุ่นไล่กาอันพึงประสงค์อย่างยิ่งของรัฐบาลสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของแคว้นต่าง ๆ ในเยอรมนีและบรรดา ผู้เดินตามหลังมัน คือ พระ ครู เจ้าที่ดิน ยุงเกอร์ และขุนนางสำหรับขู่ขวัญชนชั้นนายทุนที่ทำท่าจะบุกทะลวง.

สังคมนิยมชนิดนี้เป็นสิ่งเพิ่มเติมอันหวานชื่นหลังการใช้แส้และลูกกระสุนอันทารุณโหดร้ายที่รัฐบาลเหล่านี้ใช้มาปราบปรามการลุกขึ้นสู้ของกรรมกรเยอรมัน.

ในเมื่อสังคมนิยม "แท้" ได้กลายเป็นอาวุธที่รัฐบาลเหล่านี้นำมารับมือกับชนชั้นนายทุนเยอรมันเช่นนี้แล้ว มันก็เป็นตัวแทนโดยตรงของผลประโยชน์ที่ปฏิกิริยาอย่างหนึ่ง นั่นคือผลประโยชน์ของชาวเมืองน้อยเยอรมัน. ในเยอรมนี ชนชั้นนายทุนน้อยที่เหลือตกทอดมาจากศตวรรษที่ 16 และตั้งแต่นั้นมาก็ปรากฏตัวใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เสมอนั้น เป็นรากฐานทางสังคมที่แท้จริงของระบอบปัจจุบัน.

การรักษาชนชั้นนายทุนน้อยนี้ไว้ก็คือการรักษาระบอบปัจจุบันของเยอรมนีไว้. ชนชั้นนี้รอคอยความพินาศที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นอยู่อย่างอกสั่นขวัญแขวน จากการปกครองทางอุตสาหกรรมและการปกครองทางการเมืองของชนชั้นนายทุน ในด้านหนึ่งเนื่องจากการสั่งสมของทุน แต่ในอีกด้านหนึ่งเนื่องจากการเติบใหญ่ขึ้นของชนชั้นกรรมาชีพปฏิวัติ. ในสายตาของชนชั้นนี้เห็นว่า สังคมนิยม "แท้" นั้นสามารถมีบทบาทชนิดขว้างหินก้อนเดียวได้นกสองตัว. สังคมนิยม "แท้" จึงระบาดออกไปเหมือนกับโรคระบาด.

พวกสังคมนิยมเยอรมันได้เอาเสื้อคลุมที่ทอด้วยใยแมงมุมแห่งการขบคิด ที่บรรจงปักดอกไม้แห่งโวหารอันสละสวยและอาบด้วยหยาดน้ำแห่งความรู้สึกหวานชื่นมาสวมให้แก่ "สัจธรรมนิรันดร" อันแห้งเหี่ยวไม่กี่ข้อของตน เสื้อคลุมสีสวยสดงามสะดุดตาตัวนี้เพียงแต่ทำให้สินค้าของพวกเขาขายคล่องขึ้นในหมู่ลูกค้าเหล่านี้เท่านั้นเอง.

ขณะเดียวกัน สังคมนิยมเยอรมันก็ตระหนักยิ่งขึ้นทุกทีว่าหน้าที่ของตนก็คือเป็นตัวแทนอันโอ่อ่าของชาวเมืองน้อยพวกนี้.

สังคมนิยมเยอรมันประกาศว่าประชาชาติเยอรมันเป็นประชาชาติตัวอย่าง ชาวเมืองน้อยเยอรมันเป็นบุคคลตัวอย่าง. สังคมนิยมเยอรมันได้เอาความหมายที่ลึกลับที่สูงส่งและที่เป็นสังคมนิยมสวมใส่ให้แก่ พฤติกรรมอันอัปลักษณ์แต่ละอย่างของชาวเมืองน้อยเหล่านี้ ทำให้กลายเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง. สังคมนิยมเยอรมันดำเนินการอย่างถึงที่สุดในการคัดค้านความโน้มเอียง "ที่ทำลายอย่างป่าเถื่อน" ของลัทธิคอมมิวนิสต์นี้โดยตรง และ

ประกาศว่าตนเองนั้นอยู่เหนือการต่อสู้ทางชนชั้นทั้งปวงอย่างไม่ลำเอียง. สิ่งที่เรียกว่าบทประพันธ์สังคมนิยมและบทประพันธ์ลัทธิคอมมิวนิสต์ทั้งหลายแหล่ที่แพร่หลายอยู่ในเยอรมนีทุกวันนี้ (1847) เว้นแต่ส่วนน้อยเท่านั้น ล้วนเป็นเอกสารที่อยู่ในประเภทต่ำช้าโสโครกและทำให้จิตใจคนอ่อนปวกเปียก.[70]

[70] มรสุมปฏิวัติปี 1848 ได้กวาดพวกอัปลักษณ์นี้ไปจนเกลี้ยงแล้ว และทำให้บุคคลที่เป็นตัวแทนของพวกนี้หมดความสนใจที่จะเอาสังคมนิยมมาดำเนินการฉวยโอกาสอีกแล้ว. ตัวแทนที่สำคัญและบุคคลที่เป็นแบบฉบับของพวกนี้คือนายคาร์ลกรุน. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890)

2. สังคมนิยมอนุรักษ์หรือสังคมนิยมชนชั้นนายทุน

คนส่วนหนึ่งในชนชั้นนายทุนต้องการที่จะขจัดปัดเป่าโรคร้ายของสังคม เพื่อประกันการดำรงอยู่ของสังคมชนชั้นนายทุน.

คนส่วนนี้ประกอบด้วยนักเศรษฐศาสตร์ นักลัทธิภราดรภาพ นักลัทธิมนุษยธรรม พวกปรับปรุงภาวะของชนชั้นผู้ใช้แรงงาน ผู้จัดกิจการการกุศล สมาชิกสมาคมคุ้มครองสัตว์ ผู้ก่อตั้งสมาคมเคลื่อนไหวเลิกสุราเมรัย และนักปฏิรูปเล็ก ๆ นานาชนิด. สังคมนิยมชนชั้นนายทุนชนิดนี้กระทั่งถูกทำให้เป็นระบบที่สมบูรณ์บางระบบขึ้น.

เราอาจยกหนังสือ "ปรัชญาแห่งความยากจน" ของปรูดองมาเป็นตัวอย่างได้.

พวกนายทุนสังคมนิยมต้องการเงื่อนไขการดำรงชีวิตของสังคมสมัยใหม่ แต่ไม่ต้องการการต่อสู้และอันตรายที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนจากเงื่อนไขเหล่านั้น. พวกเขาต้องการสังคมที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน แต่ไม่ต้องการปัจจัยที่ทำให้สังคมนี้เป็นแบบปฏิวัติและสลายตัวเหล่านั้น. พวกเขาต้องการชนชั้นนายทุน แต่ไม่ต้องการชนชั้นกรรมาชีพ. ในสายตาของชนชั้นนายทุนเห็นว่าโลกที่ชนชั้นตนปกครองนั้นย่อมเป็นโลกที่ดีงามที่สุด. สังคมนิยมชนชั้นนายทุนได้เอาความคิดที่ปลอบใจคนชนิดนี้มาทำให้เป็นระบบกึ่งสมบูรณ์หรือสมบูรณ์. ชนชั้นนี้เรียกร้องให้ชนชั้นกรรมาชีพบรรลุซึ่งระบบของเขา และก้าวไปสู่เยรูซาเล็มใหม่อันที่จริงชนชั้นนี้เพียงแต่เรียกร้องให้ชนชั้นกรรมาชีพหยุดยั้งอยู่แค่สังคมทุกวันนี้ แต่จะต้องทิ้งความคิดอันน่าชิงชังเกี่ยวกับสังคมนี้ของพวกเขาเสีย.

รูปแบบอีกชนิดหนึ่งของสังคมนิยมชนิดนี้ซึ่งไม่ค่อยเป็นระบบแต่ค่อนข้างใกล้ความเป็นจริง ได้พยายามจะให้ชนชั้นกรรมกรเกิดเบื่อระอาและทิ้งการเคลื่อนไหวปฏิวัติทั้งปวง โดยกล่าวดื้อ ๆ ว่า สิ่งที่จะนำผลดีมาสู่ชนชั้นกรรมกรนั้นมิใช่การปฏิรูปทางการเมืองอย่างนั้นหรืออย่างนี้ หากเป็นการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ด้านวัตถุซึ่งก็คือความสัมพันธ์ทาง

เศรษฐกิจเท่านั้น. แต่การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขชีวิต ความเป็นอยู่ด้านวัตถุที่สังคมนิยมชนิดนี้เข้าใจนั้น มิใช่หมายถึงการทำลายความสัมพันธ์การผลิตชนชั้นนายทุนซึ่งจะปรากฏเป็นจริงขึ้นได้ก็โดยผ่านการปฏิวัตินั้นอย่างเด็ดขาด แต่เป็นการปฏิรูปด้านการบริหารบางอย่าง การปฏิรูปนี้ดำเนินไปบนรากฐานของความสัมพันธ์การผลิตดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างทุนกับแรงงานรับจ้างได้เลยแม้แต่นิดเดียว อย่างมากก็แค่ลดค่าใช้จ่ายในด้านการปกครองของชนชั้นนายทุนให้น้อยลงและทำให้งานบริหารรัฐของชนชั้นนี้เป็นแบบง่าย ๆ เท่านั้น.

สังคมนิยมชนชั้นนายทุนจะได้รับการแสดงออกที่เหมาะสมของตนก็ต่อเมื่อมันได้กลายเป็นสำบัดสำนวนคำปราศรัยล้วน ๆ เท่านั้น

การค้าเสรี! ก็เพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกร; กำแพงภาษีศุลกากร! ก็เพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกร; ห้องขังเดี่ยว! ก็เพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกร. - - นี่จึงจะเป็นคำพูดคำสุดท้ายของสังคมนิยมชนชั้นนายทุนที่พูดออกมาอย่างขึงขังจริงจัง.

สังคมนิยมชนชั้นนายทุนเมื่อสรุปแล้วก็มีความว่า: การที่นายทุนเป็นนายทุน ก็เพื่อผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกร.

3. สังคมนิยมและลัทธิคอมมิวนิสต์ที่วิพากษ์และเพ้อฝัน

ในที่นี้เราจะไม่กล่าวถึงเอกสารที่เคยแสดงความเรียกร้องต้องการของชนชั้นกรรมาชีพในการปฏิวัติใหญ่ทั้งปวงแห่งยุคใหม่ (บทประพันธ์ของบาเบิฟและคนอื่น ๆ).

การทดลองเริ่มแรกสุดของชนชั้นกรรมาชีพเพื่อบรรลุซึ่งผลประโยชน์ของชนชั้นตนโดยตรงซึ่งดำเนินในสมัยที่ตื่นเต้นเร้าใจไปทั่วในเวลาที่สังคมศักดินาถูกโค่นนั้น ล้วนแต่ประสบความล้มเหลวอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ทั้งนี้เนื่องจากชนชั้นกรรมาชีพเอง เวลานั้นยังเจริญเติบใหญ่ไม่เต็มที่นัก เนื่องจากเงื่อนไขด้านวัตถุของการปลดแอกชนชั้นกรรมาชีพยังไม่พร้อมบริบูรณ์ เงื่อนไขเหล่านี้เป็นผลิตผลของยุคชนชั้นนายทุนเท่านั้น. เอกสารปฏิวัติที่ปรากฏขึ้นพร้อมกับการเคลื่อนไหวของชนชั้นกรรมาชีพ ในระยะต้น ๆ เหล่านี้กล่าวสำหรับเนื้อหาของมันแล้วย่อมจะต้องเป็นปฏิกิริยา. เอกสารชนิดนี้พร่ำสอนลัทธิละตัณหาทั่วไป และลัทธิเฉลี่ยแบบหยาบ ๆ.

ระบบสังคมนิยมและลัทธิคอมมิวนิสต์ในความหมายเดิมระบบของแซงต์ซิมอง ฟูริแอร์ โอเวน และคนอื่น ๆ นี้ปรากฏขึ้นในระยะต้น ๆ ของการต่อสู้ระหว่างชนชั้นกรรมาชีพกับชนชั้นนายทุน ซึ่งเป็นระยะที่การต่อสู้นี้ยังไม่ได้ขยายตัว. เกี่ยวกับระยะนี้ เราได้บรรยายไว้ข้างต้นแล้ว (ดูบทที่ 1 “ชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพ”).

จริงอยู่ ผู้สร้างระบบเหล่านี้ได้มองเห็นความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้น ได้มองเห็นบทบาทของปัจจัยทำลายในตัวสังคมที่ปกครองอยู่. แต่พวกเขามองไม่เห็นความเป็นฝ่ายกระทำทางประวัติศาสตร์ใด ๆ ทางด้านชนชั้นกรรมาชีพ มองไม่เห็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองใด ๆ ที่ชนชั้นนี้มีอยู่โดยเฉพาะ.

เนื่องจากการพัฒนาของความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้น มีจังหวะก้าวควบคู่กันไปกับการพัฒนาของอุตสาหกรรม ฉะนั้นผู้สร้างระบบเหล่านี้จึงไม่อาจมองเห็นเงื่อนไขด้านวัตถุของการปลดแอกชนชั้นกรรมาชีพ ด้วยเหตุนี้

พวกเขาจึงไปแสวงหาวิทยาศาสตร์สังคมบางอย่างและกฎของสังคมบางอย่างเพื่อสร้างเงื่อนไขเหล่านี้.

เมื่อเป็นเช่นนี้ การเคลื่อนไหวของสังคมก็จะต้องเข้าแทนที่โดยการเคลื่อนไหวทางประดิษฐ์คิดค้นโดยส่วนบุคคลของพวกเขาเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ของการปลดแอกก็จะต้องเข้าแทนที่โดยเงื่อนไขของการเพ้อฝัน การจัดตั้งเป็นชนชั้นขึ้นทีละขั้นของชนชั้นกรรมาชีพก็จะต้องเข้าแทนที่โดยองค์การจัดตั้งของสังคมที่พวกเขาเป็นผู้ออกแบบขึ้นเป็นพิเศษ. ในสายตาของพวกเขาเห็นว่า ประวัติศาสตร์ของโลกในวันข้างหน้านั้นจะเป็นประวัติศาสตร์แห่งการโฆษณาและดำเนินแผนสังคมของพวกเขาให้ลุล่วงไปเท่านั้นเอง.

จริงอยู่ พวกเขาก็สำนึกถึงเหมือนกันว่า แผนของพวกเขานั้นที่สำคัญคือเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมกรซึ่งเป็นชนชั้นที่ทุกข์ยากที่สุด. ในสายตาของพวกเขาเห็นว่า ชนชั้นกรรมาชีพเป็นเพียงชนชั้นที่ทุกข์ยากที่สุดชนชั้นหนึ่งเท่านั้น.

แต่เนื่องจากการต่อสู้ทางชนชั้นยังไม่ขยายตัว และเนื่องจากฐานะความเป็นอยู่ของพวกเขาเอง พวกเขาจึงสำคัญว่าตัวเองนั้นอยู่เหนือมากจากความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้น. พวกเขาต้องการจะปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกทั้งปวงในสังคม รวมทั้งสมาชิกที่ชีวิตความเป็นอยู่ดีที่สุดด้วย. ดังนั้น พวกเขาจึงมักจะวิงวอนต่อสังคมทั้งสังคมโดยไม่จำแนกอยู่เสมอและที่สำคัญก็คือวิงวอนต่อชนชั้นปกครอง. พวกเขาเข้าใจว่า ขอแต่ให้คนทั้งหลายเข้าใจระบบของพวกเขา ก็จะยอมรับว่าระบบนี้เป็นแผนที่ดีงามที่สุดของสังคมที่ดีงามที่สุด.

ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงปฏิเสธการปฏิบัติการทางการเมืองทั้งปวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติการทางการปฏิวัติทั้งปวง; พวกเขาหวังจะบรรลุวัตถุประสงค์ของตนโดยผ่านวิถีทางสันติและพยายามที่จะแผ้วถางทางให้แก่คำสอนศาสนาคริสต์เกี่ยวกับสังคมที่ใหม่ โดยผ่านการทดลองขนาดเล็กบางอย่างที่ไม่มีทางเกิดผลสำเร็จได้ และโดยผ่านพลังของตัวอย่าง.

การวาดภาพสังคมในอนาคตแบบเพ้อฝันเช่นนี้เป็นไปในขณะที่ชนชั้นกรรมาชีพยังด้อยอยู่มากในการพัฒนา และดังนั้นการรับรู้ฐานะของตนจึงยังตกอยู่ในขั้นเพ้อฝัน อันสอดคล้องกับความปรารถนาโดยสัญชาตญาณขั้นต้นสุดของชนชั้นกรรมาชีพที่มีต่อการดัดแปลงทั่วไปของสังคม.[71]

แต่บทประพันธ์สังคมนิยมและบทประพันธ์ลัทธิคอมมิวนิสต์เหล่านี้ก็มีส่วนที่วิพากษ์รวมอยู่ด้วยเหมือนกัน. บทประพันธ์เหล่านี้โจมตีรากฐานทั้งมวลของสังคมในปัจจุบัน. ดังนั้น จึงได้สนองข้อมูลอันมีค่ายิ่งที่ให้ความสว่างแก่ความตื่นตัวของกรรมกร. ความคิดเห็นที่เป็นคุณ ซึ่งเกี่ยวกับสังคมในอนาคตของบทประพันธ์เหล่านี้[72] เช่น ทำลายความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างเมืองกับชนบท[73] ทำลายครอบครัว ทำลายการประกอบอุตสาหกรรมโดยเอกชน ทำลายแรงงานรับจ้าง ส่งเสริมความปรองดองทางสังคม ให้รัฐเปลี่ยนเป็นองค์กรบริหารการผลิตล้วน ๆ - - ความคิดเห็นเหล่านี้เป็นเพียงแสดงออกว่าจะทำลายความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้น แต่ความเป็นปฏิปักษ์ทางชนชั้นชนิดนี้ในเวลานั้นเพิ่งเริ่มจะขยายตัว สิ่งที่บทประพันธ์เหล่านี้รับรู้เพียงรูปแบบในระยะแรกที่ไม่ชัดแจ้ง และไม่แน่นอนของการเป็นปฏิปักษ์ชนิดนี้เท่านั้น. เพราะฉะนั้น ความคิดเห็นเหล่านี้จึงยังมีลักษณะเพ้อฝันล้วน ๆ อยู่.

ความหมายของสังคมนิยมและลัทธิคอมมิวนิสต์ที่วิพากษ์และเพ้อฝันเป็นปฏิภาคที่กลับกันกับการพัฒนาของประวัติศาสตร์. การต่อสู้ทางชนชั้นยิ่งพัฒนาไปและยิ่งมีรูปแบบที่แน่นอนมากขึ้นเท่าใด ความเพ้อฝันที่

---

[71] คำว่า “อันสอดคล้องกับความปรารถนาโดยสัญชาตญาณขั้นต้นสุดของชนชั้นกรรมาชีพที่มีต่อการดัดแปลงทั่วไปของสังคม” ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1872, 1883 และ 1890 ว่า “อันเกิดขึ้นจากความปรารถนาโดยสัญชาตญาณขั้นต้นสุดของชนชั้นกรรมาชีพที่มีต่อการดัดแปลงทั่วไปของสังคม”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[72] คำว่า “ความคิดเห็นที่เป็นคุณซึ่งเกี่ยวกับสังคมในอนาคตของบทประพันธ์เหล่านี้” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “มาตรการที่เป็นจริงซึ่งบทประพันธ์เหล่านี้เสนอนั้น”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

[73] คำว่า “ความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างเมืองกับชนบท” ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888 ว่า “ความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท”. - - ผู้แปลฉบับภาษาจีน

อยู่เหนือการต่อสู้ทางชนชั้นนี้ ความเพ้อฝันที่คัดค้านการต่อสู้ทางชนชั้นนี้ก็ยิ่งสูญเสียความหมายทางปฏิบัติและเหตุผลทางทฤษฎีโดยสิ้นเชิงไปเท่านั้น. ฉะนั้น แม้ว่าผู้สร้างระบบเหล่านี้มีความเป็นปฏิวัติในหลาย ๆ ด้านก็ตาม แต่สานุศิษย์ของพวกเขามักจะประกอบกันขึ้นเป็นกลุ่มพรรคพวกที่ปฏิกิริยา. สานุศิษย์เหล่านี้ยังคงเกาะแน่นอยู่กับทรรศนะเก่า ๆ ของอาจารย์ของพวกเขาโดยมองข้ามความคืบหน้าทางประวัติศาสตร์ของชนชั้นกรรมาชีพ. ดังนั้น พวกเขาจึงพยายามที่จะบั่นทอนการต่อสู้ทางชนชั้นและประนอมความเป็นปฏิปักษ์กันทางชนชั้นอยู่ตลอดมา. พวกเขายังมักจะฝันถึงการใช้วิธีการทดลองมาทำให้ ความเพ้อฝันทางสังคมของตนปรากฏเป็นจริงขึ้น โดยสร้าง "ฟาลังสแตร์" โดด ๆ ขึ้น ตั้งเขตอพยพพลเมืองภายในประเทศ สร้างอีกาเรียน้อย[74] ซึ่งก็คือเยรูซาเล็มใหม่ฉบับกระเป๋าขึ้น และเพื่อที่จะสร้างวิมานในอากาศเหล่านี้ พวกเขาจึงจำต้องวอนขอความช่วยเหลือจากความใจบุญและถุงเงินของชนชั้นนายทุน. พวกเขาค่อย ๆ เสื่อมลงจนเป็นพวกเดียวกันกับพวกสังคมนิยมที่ปฏิกิริยาหรือที่อนุรักษ์ดังกล่าวข้างต้นไปแล้ว ต่างกันแต่เพียงว่าพวกเขาโอ้อวดความรู้อย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น และหลงเชื่อเป็นบ้าเป็นหลังในผลอันมหัศจรรย์ทางวิทยาศาสตร์สังคมชุดนั้นของตน.

ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงคัดค้านการเคลื่อนไหวทางการเมืองทุกอย่างของกรรมกรอย่างรุนแรง เห็นว่าการเคลื่อนไหวเช่นนั้นเกิดขึ้นก็เพราะไม่เชื่อคำสอนของศาสนาคริสต์ใหม่อย่างหลับหูหลับตาเท่านั้น.

ในอังกฤษ พวกลัทธิโอเวนคัดค้านพวกซาร์ติสต์ ในฝรั่งเศส พวกลัทธิฟูริแอร์คัดค้านพวกปฏิวัติเปลี่ยนแปลง.[75]

---

[74] ฟาลังสแตร์ เป็นเขตอพยพพลเมืองสังคมนิยมซึ่งออกแบบโดยซาร์ลสฟูริแอร์; อีกาเรีย เป็นชื่อที่คาเบต์ตั้งให้แก่ประเทศในอุดมคติของเขา และต่อมาเป็นชื่อที่เขาตั้งให้แก่เขตอพยพพลเมืองลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเขาสร้างขึ้นในทวีปอเมริกา. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

เขตอพยพพลเมืองภายในประเทศเป็นชื่อที่โอเวนตั้งให้แก่สังคมคอมมิวนิสต์ ที่ทำขึ้นเป็นตัวอย่าง. ฟาลังสแตร์ เป็นชื่อของวังสังคมที่ออกแบบโดยฟูริแอร์. อีกาเรีย เป็นประเทศในความเพ้อฝันแบบยูโตเปีย แห่งระบอบคอมมิวนิสต์อย่างที่คาเบต์วาดขึ้น. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890)

[75] ในที่นี้หมายถึงผู้สนับสนุนหนังสือพิมพ์ ลา เรฟอร์ม" ("ปฏิรูป"). พวกเขามีความคิดเห็นให้สถาปนาสาธารณรัฐและดำเนินการปฏิรูปทางประชาธิปไตยและทางสังคม.

4 ท่าทีของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคฝ่ายค้านต่างๆ

เมื่ออ่านบทที่ 2 แล้ว ก็สามารถเข้าใจท่าที ของชาวพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อพรรคการเมืองของชนชั้นกรรมกรที่ก่อรูปขึ้นแล้ว และก็สามารถเข้าใจท่าทีของพวกเขาที่มีต่อพวกชาร์ติสต์ในอังกฤษและพวกปฏิรูปที่ดินในอเมริกาเหนือ.

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ต่อสู้เพื่อจุดหมายและผลประโยชน์อันใกล้สุดของชนชั้นกรรมกร แต่ขณะเดียวกัน ในการเคลื่อนไหวเฉพาะหน้านี้ พวกเขาก็เป็นตัวแทนของอนาคตของการเคลื่อนไหวด้วย. ในฝรั่งเศส ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ร่วมกับพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย[76] คัดค้านชนชั้นนายทุนที่อนุรักษ์และหัวรุนแรง แต่ทั้งนี้ก็มิได้ทิ้งสิทธิในการใช้ท่าทีวิพากษ์การพูดลม ๆ แล้ง ๆ และความเพ้อฝันซึ่งสืบทอดมาจากการปฏิวัติใหญ่เหล่านั้นไป.

ในสวิตเซอร์แลนด์ ชาวพรรคคอมมิวนิสต์สนับสนุนพรรคราดิกัล แต่ก็มิได้มองข้ามข้อที่ว่าพรรคการเมืองนี้ประกอบด้วยพวกที่ขัดแย้งกัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นพวกประชาธิปไตยสังคมนิยมแบบฝรั่งเศส อีกส่วนหนึ่งเป็นพวกนายทุนหัวรุนแรง.

---

76 ผู้แทนในสภาของพรรคนี้เวลานั้นคือเลอดรู-โรแลน ตัวแทนในวงการประพันธ์คือหลุยส์ บลังค์ ตัวแทนด้านหนังสือพิมพ์ คือหนังสือพิมพ์ “ลาเรฟอร์ม”. ชื่อ “พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย” นี้ ในหมู่ผู้ประดิษฐ์ชื่อดังกล่าวหมายถึงคนส่วนหนึ่งในพรรคประชาธิปไตยหรือพรรครีปับลิกันที่มีสีสันสังคมนิยมอยู่ไม่มากก็น้อย. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาอังกฤษปี 1888)

เวลานั้นพรรคการเมืองที่ใช้ชื่อพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยในฝรั่งเศสนั้น ตัวแทนด้านการเมืองคือเลอดรู-โรแลน ตัวแทนในวงการประพันธ์คือหลุยส์ บลังค์; ดังนั้น จึงต่างกับพรรคสังคมประชาธิปไตยเยอรมันในเวลานี้ราวฟ้ากับดิน. (หมายเหตุโดยเองเกลส์ในฉบับภาษาเยอรมันปี 1890)

ในหมู่ชาวโปแลนด์ ชาวพรรคคอมมิวนิสต์สนับสนุนพรรคการเมืองที่ถือการปฏิวัติที่ดินเป็นเงื่อนไขแห่งการปลดแอกประชาชาติ ซึ่งก็คือพรรคการเมืองที่ก่อการลุกขึ้นสู้ที่คราคอฟเมื่อปี 1846.

ในเยอรมนี เมื่อใดที่ชนชั้นนายทุนใช้การปฏิบัติการที่ปฏิวัติพรรคคอมมิวนิสต์ก็ร่วมกับชนชั้นนี้คัดค้านระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินแบบศักดินาและลักษณะปฏิกิริยาของชาวเมืองน้อย.

แต่พรรคคอมมิวนิสต์มิได้ละเลยแม้แต่วินาทีเดียวที่จะให้การศึกษาแก่กรรมกรให้มีจิตสำนึกอย่างแจ่มแจ้งที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในความเป็นปฏิปักษ์ที่เป็นศัตรูกันระหว่างชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพ เพื่อกรรมกรเยอรมันจะได้สามารถใช้เงื่อนไขทางสังคมและทางการเมือง ที่การปกครองของชนชั้นนายทุนจะต้องนำมาอย่างแน่นอนนั้น เป็นอาวุธในการคัดค้านชนชั้นนายทุนทันที และจะได้เริ่มการต่อสู้คัดค้านตัวชนชั้นนายทุนเองทันทีหลังจากโค่นชนชั้นปฏิกิริยาในเยอรมนีแล้ว.

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์รวมศูนย์ความสนใจที่สำคัญของตนไปยังเยอรมนี ทั้งนี้เพราะว่าเยอรมนีกำลังอยู่ในวันก่อนหน้าการปฏิวัติชนชั้นนายทุน เพราะว่าเมื่อเทียบกับอังกฤษในศตวรรษที่ 17 และฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 18 แล้ว ภายใต้เงื่อนไขที่อารยธรรมของทั่วทั้งยุโรปก้าวหน้ายิ่งกว่าเยอรมนีจะมีชนชั้นกรรมาชีพที่พัฒนามากยิ่งกว่าไปบรรลุการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงนี้ ฉะนั้นการปฏิวัติชนชั้นนายทุนในเยอรมนีจึงเป็นได้ก็แต่การโหมโรงโดยตรงของการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพเท่านั้น.

กล่าวโดยสรุป ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ไม่ว่าในที่ใด ล้วนสนับสนุนการเคลื่อนไหวปฏิวัติทั้งปวงที่คัดค้านระบอบสังคมและระบอบการเมือง ที่มีอยู่ในเวลานี้.

ในการเคลื่อนไหวทั้งหมดเหล่านี้ พวกเขาล้วนเน้นเป็นพิเศษในปัญหาระบอบกรรมสิทธิ์ โดยถือเป็นปัญหาพื้นฐานของการเคลื่อนไหว ไม่ว่าปัญหานี้ในเวลานั้นจะพัฒนาไปในระดับแค่ไหนก็ตาม.

สุดท้าย ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ไม่ว่าในที่ใดล้วนแต่พยายามช่วงชิงความสามัคคีและความตกลงร่วมมือระหว่างพรรคการเมืองประชาธิปไตยทั่วโลก.

ชาวพรรคคอมมิวนิสต์ไม่ต้องการปกปิดอำพรางทรรศนะและความมุ่งหมายของตน พวกเขาประกาศอย่างเปิดเผยว่าจุดหมายของพวกเขาจะบรรลุได้ก็มีแต่ใช้ความรุนแรงโค่นระบอบสังคมที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันทั้งหมดเท่านั้น. ปล่อยให้ชนชั้นปกครองตัวสั่นอยู่เบื้องหน้าการปฏิวัติลัทธิคอมมิวนิสต์ไปเถิด. ในการปฏิวัตินี้ ชนกรรมาชีพจะไม่สูญเสียอะไรเลยนอกจากโซ่ตรวนเท่านั้น. สิ่งที่พวกเขาจะได้มาคือโลกทั้งโลก.

ชนกรรมาชีพทั่วโลกจงสามัคคีกัน!

ภาพวาดการปฏิวัติในกรุงเบอร์ลิน
กลุ่มรัฐเยอรมนี 18 มีนาคม 1848

ในเยอรมนี เมื่อใดที่ชนชั้นนายทุนใช้การปฏิบัติการที่ปฏิวัติ พรรคคอมมิวนิสต์ก็ร่วมกับชนชั้นนี้คัดค้านระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบอบกรรมสิทธิ์ในที่ดินแบบศักดินา และลักษณะปฏิกิริยาของชาวเมืองน้อย.

แต่พรรคคอมมิวนิสต์มิได้ละเลยแม้แต่วินาทีเดียวที่จะให้การศึกษาแก่กรรมกรให้มีจิตสำนึกอย่างแจ่มแจ้งที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในความเป็นปฏิปักษ์ที่เป็นศัตรูกันระหว่างชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพ เพื่อกรรมกรเยอรมันจะได้สามารถใช้เงื่อนไขทางสังคมและทางการเมืองที่การปกครองของชนชั้นนายทุนจะต้องนำมาอย่างแน่นอนนั้น เป็นอาวุธในการคัดค้านชนชั้นนายทุนทันที และจะได้เริ่มการต่อสู้คัดค้านตัวชนชั้นนายทุนเองทันทีหลังจากโค่นชนชั้นปฏิกิริยาในเยอรมนีแล้ว